

PĀRSKATS PAR DOBELES NOVADA BIBLIOTĒKU DARBU 2025.GADĀ

2026.gads, Dobele

Saturs

Saturs	2
1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	4
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls	7
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	14
6. Krājums	35
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	44
8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)	53
9. Projekti	67
10. Publicitāte	71
11. Sadarbības tīkla raksturojums	74
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs	77
Pielikumi	83

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

Īss situācijas apraksts

Dobeles novada bibliotēkas ir nozīmīga kultūras un izglītības sastāvdaļa, kas nodrošina iedzīvotājiem brīvu un neierobežotu piekļuvi informācijai, literatūrai un citiem resursiem.

Dobeles novadā darbojas Dobeles novada Centrālā bibliotēka un 20 tās filiāles, kā arī divas pakalpojumu sniegšanas vietas. Bibliotēkas piedāvā plašu pakalpojumu klāstu, tostarp:

Grāmatu un citu iespieddarbu izsniegšanu;

Periodikas izsniegšanu;

Digitālo pakalpojumu pieejamību (e-grāmatas, e-resursi, datubāzes u.c.);

Pasākumus un izglītojošas programmas.

Dobeles novada bibliotēkas ir atvērtas ikvienam neatkarīgi no vecuma, izglītības vai citiem faktoriem. Tās ir vietas, kur iedzīvotāji var ne tikai saņemt nepieciešamo informāciju, bet arī attīstīt savas prasmes, radošumu un personību.

Dobeles novada bibliotēkām ir būtiska loma novada kultūras dzīves attīstībā un iedzīvotāju izglītības līmeņa paaugstināšanā.

Dobeles novada bibliotēku darbība aptver visu Dobeles novada teritoriju, kas ir 1629,33 km². Novadā ietilpst divas pilsētas – Dobele un Auce – un 19 pagasti: Annenieku, Augstkalnes, Auru, Bēnes, Bērzes, Bikstu, Bukaišu, Dobeles, Īles, Jaunbērzes, Krimūnu, Lielaucē, Naudītes, Penkules, Tērvetes, Ukru, Vecauces, Vītiņu un Zebrenes.

Institucionāli Dobeles novadā darbojas 21 bibliotēka: Dobeles novada Centrālā bibliotēka (Dobeles NCB) un 20 pagastu bibliotēkas. Dobeles NCB ir galvenā bibliotēka novadā, kas pilda administrēšanas, metodiskā darba un koordinēšanas funkcijas.

Bibliotēkas cieši sadarbojas ar citām novada institūcijām, piemēram, novada domi, pagastu pārvaldēm, izglītības iestādēm, tautas namiem, kultūras namiem, muzeju un nevalstiskajām organizācijām. Šī sadarbība ir svarīga, lai nodrošinātu iedzīvotājiem daudzveidīgus un kvalitatīvus pakalpojumus.

Dobeles novada bibliotēkām ir svarīga nozīme novada kultūras dzīves attīstībā un iedzīvotāju izglītības līmeņa paaugstināšanā.

Piecās Dobeles novada izglītības iestādēs ieviesta un strādā ar BIS ALISE, kuru krājumi tiek atspoguļoti Dobeles novada bibliotēku kopkatalogā. Izglītības iestāžu bibliotekāri tiek aicināti uz semināriem un konsultācijām.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	X
Decentralizēts	
Jaukta tipa	

Dobeles novada Centrālās bibliotēkas akreditācija notika 2025.gada 23. oktobrī, kā rezultātā ir piešķirts Reģiona galvenās bibliotēkas statuss. Tika ņemti vērā un izpildītie iepriekšējās akreditācijas ieteikumi. Viena no pozitīvākajām akreditācijas pusēm bija iespēja saņemt bibliotēku nozares profesionāļu vērtējumu, konsultācijas un ieteikumus, kā panākt vēl labāku rezultātu, izmantojot jau esošos resursus. Bibliotēkas pārbaudes gaitā tika norādīts uz darba jomām, kurām būtu jāpievērš lielāka uzmanība nākotnē.

2025. gadā tika aktualizēti:

- ✓ “Dobeles novada Centrālās bibliotēkas Krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2025. – 2030. gadam” .
- ✓ Dobeles novada Centrālās bibliotēkas “Lietošanas noteikumi”.

2. Finansiālais nodrošinājums

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	729098	649926	678428
Darbinieku atalgojums (bruto)	464659	382868	390054
Krājuma komplektēšana (EUR) reģionā	57517	62750	66888
Dobeles NCB			
Izdevumi kopā (EUR)	263220	225713	236060
Darbinieku atalgojums (bruto)	188269	133444	140698
Krājuma komplektēšana (EUR)	18956	17174	18269
Dobeles novada bibliotēkas			
Izdevumi kopā (EUR)	465878	424213	442368
Darbinieku atalgojums (bruto)	276390	249424	249356
Krājuma komplektēšana (EUR)	38561	45576	48619

Laikā no 2023. līdz 2025. gadam bibliotēku izdevumi bija mainīgi, ko galvenokārt ietekmēja darbinieku skaita izmaiņas un budžeta prioritātes. 2024. gadā kopējie izdevumi un atalgojuma izmaksas samazinājās, jo Dobeles BCB divi darbinieki devās pensijā un netika pieņemti jauni, kā arī vairākām bibliotēkām tika samazinātas slodzes. Tomēr 2025. gadā izdevumi atkal pieauga, stabilizējoties atalgojumam un turpinoties ieguldījumiem krājuma komplektēšanā. Finansējums kopumā bija pietiekams, lai nodrošinātu kvalitatīvu krājuma attīstību, pasākumu norisi un profesionālo pilnveidi. Lai gan 2025. gadā netika piešķirti līdzekļi inventāram, bibliotēkas veiksmīgi pielāgojās, atsakoties no atsevišķiem ārpakalpojumiem un novirzot līdzekļus nepieciešamajām vajadzībām.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām, ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

2025.gadā Dobeles novada bibliotēkās turpinājās telpu uzlabošanas un infrastruktūras sakārtošanas darbi, lai nodrošinātu kvalitatīvu un pieejamu vidi gan lasītājiem, gan bibliotēku darbiniekiem. Remontdarbi veikti vairākās filiālbibliotēkās, izmantojot pašvaldības finansējumu un projektu līdzekļus.

Augstkalnes bibliotēkā veikti palīgtelpu remontdarbi 13 m² platībā. Darbu ietvaros tika pilnībā izremontēta tualete, sakārtota saimniecības telpa. Remontdarbi veikti par pašvaldības līdzekļiem. Plānots, ka 2026. gadā, ja būs pieejams finansējums, tiks veikts arī apmeklētāju telpas remonts. **Jaunbērzes bibliotēkā**, lai nodrošinātu telpas piemērotību pasākumiem un ekspozīcijām, tika veikts kosmētiskais remonts, uzlabojot telpas vizuālo kvalitāti. **Krimūnu bibliotēkā** pārskata periodā, ar Dobeles novada pašvaldības atbalstu, veikts apjomīgs kosmētiskais remonts, kura izmaksas sasniedza 9248 eiro. Galvenie paveiktie darbi: novērstas telpu mitruma radītās sekas, bojātās sienas apšūtas ar mitrumizturīgo režipsi, pārkrāsoti griesti un sienas, nomainīti vecie dienasgaismas gaismekļi pret energoefektīviem LED gaismekļiem, uzstādītas jaunas vertikālās žalūzijas visās bibliotēkas telpās. Mitruma problēma iepriekšējos trīs gados tika mazināta ar elektrisko gaisa mitruma savācēju, taču vizuālie bojājumi saglabājās, tāpēc tika pieņemts lēmums par pilnvērtīgu telpu atjaunošanu. 2025. gadā **Vītiņu bibliotēkas** telpās norisinājās remontdarbi, kas tika veikti, īstenojot ES finansētu vides pieejamības projektu. Projekta mērķis bija nodrošināt ēkas un bibliotēkas pakalpojumu pieejamību ikvienam apmeklētājam, tostarp cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Projekta ietvaros veikti šādi būtiski uzlabojumi: paplašinātas durvju aillas, nodrošinot ērtāku pārvietošanos ar ratiņkrēsliem un bērnu ratiņiem, nolīmeņotas grīdas, novēršot sliekšņus un citus šķēršļus drošai pārvietošanai, veikts

neliels kosmētiskais remonts, uzlabojot telpu vizuālo kvalitāti, no jauna iekārtotas labierīcību telpas, pielāgojot tās vides pieejamības prasībām.

Iekārtas, aprīkojums

Pārskata periodā vairākās novada bibliotēkās veikti būtiski ieguldījumi materiāltehniskās bāzes pilnveidē, lai uzlabotu pakalpojumu kvalitāti, darba vidi un apmeklētāju labsajūtu.

Daudzās bibliotēkās uzsvars likts uz mājīgas vides radīšanu un brīvā laika pavadīšanas dažādošanu. **Augstkalnes bibliotēkā** uzlabota lasītāju zona ar 3 atpūtas krēsliem, 2 sēžammaisiem un rotaļu stūrīti. **Annenieku bibliotēkā** iegādāts apaļš galdiņš bērnu zonas pilnveidošanai. **Bēnes bibliotēkā** bērnu nodaļā iegādāti sēžammaisi un paklājs. **Lielaucenes bibliotēkā** uzstādīta IKEA plauktu sistēma grāmatām un spēlēm, klāsts papildināts ar jaunām spēlēm un puzlēm. **Naudītes bibliotēkā** iegādāts paklājs bērnu stūrītim un lielformāta spēles. **Šķībes bibliotēkā** iekārtots bērnu stūrītis un iegādātas lielformāta spēles (*Jenga, Pac-Man, Lidojošais mērķis*). **Īles bibliotēkā** projekta ietvaros saņemts novusa galds, biljards, šautriņas un galda spēles.

Modernizācija veikta, lai nodrošinātu kvalitatīvākus pakalpojumus un digitālās prasmes. Jauni datori iegādāti - Annenieku, Auces pilsētas, Jaunbērzes, Aizstrautnieku, Penkules, Īles un Bikstu bibliotēkās. **Bites bibliotēkā** saņēmusi dāvinājumu — Samsung TV publiskai lietošanai, **Īles un Jaunbērzes bibliotēkās** iegādāti televizori pasākumu un izglītojošu aktivitāšu nodrošināšanai.

Daudzās bibliotēkās veikta mēbeļu nomaiņa, telpu labiekārtošana un jauna aprīkojuma iegāde. **Aizstrautnieku bibliotēkā** iegādāts jauns darba krēsls un kāju atbalsts, **Īles bibliotēkā** — divi rakstāmgaldi datortelpā. **Bēnes bibliotēkā** uzstādīts dzejas plaukts un izstāžu siena, **Bites bibliotēkā** — jauns grāmatu plaukts un slēgts dokumentu skapis. **Bikstu bibliotēkā** atjaunota elektroenerģijas padeve un apgaismojums vienā no telpām. **Jaunbērzes bibliotēkā** pilnībā nomainīts apgaismojums visās bibliotēkas telpās. **Naudītes bibliotēkā** iegādāta tāfele radošajām darbnīcām, **Bites bibliotēkas** ārpusē uzstādīta velo novietne. Nozīmīgu atbalstu sniedzis SIA “Robert Bosch” ziedojums **Dobeles novada Centrālajai bibliotēkai**, kā arī **Bēnes bibliotēkai**, **Naudītes bibliotēkai**, **Ukru bibliotēkai** un **Vītiņu bibliotēkai**. Bibliotēkas saņēmušas dāvinājumā lielus galdus radošajām darbnīcām un meistarklasēm, kā arī skapjus, tādējādi būtiski uzlabojot telpu funkcionalitāti un iespējas organizēt izglītojošas aktivitātes.

Kopumā pārskata periodā bibliotēkās būtiski uzlabota materiāltehniskā bāze — atjaunota datortehnika, pilnveidots apgaismojums, iegādātas mēbeles un aprīkojums radošām un izglītojošām aktivitātēm, kā arī paplašinātas brīvā laika pavadīšanas iespējas bērniem un jauniešiem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

4. Personāls

Personāla raksturojums

2025.gada sākumā Dobeles novada bibliotēku sistēmā strādāja 34 darbinieki, no kuriem 31 bija bibliotekārie darbinieki un 3 – tehniskie darbinieki (divas apkopējas un sezonas garderobists). Trīs bibliotekārie darbinieki strādāja nepilnu darba laiku – 30 stundas nedēļā (0,75 slodze), bet viens darbinieks – ar 0,9 slodzes apjomu.

Pārskata periodā tika pieņemti vairāki organizatoriski lēmumi, lai optimizētu budžeta līdzekļu izlietojumu. Rudenī netika atjaunota garderobista štata vieta, savukārt decembrī, **Vītiņu bibliotēkas** vadītājai Lilitai Zeltņai dodoties pensijā, netika pieņemts jauns vadītājs. Tā vietā tika nolemts apvienot vadības pienākumus, tos uzticot **Ukru bibliotēkas** vadītājai. Līdz ar to abas bibliotēkas – Ukru un Vītiņu – šobrīd vada viens darbinieks, kurš strādā ar nepilnu slodzi: 0,60 slodze Vītiņu bibliotēkā un 0,40 slodze Ukru bibliotēkā.

Aizstrautnieku bibliotēkā darbu veic viena darbiniece. 2025. gadā šajā bibliotēkā notika darbinieku maiņa, no janvāra līdz augustam par bibliotēkas vadītāju strādāja Inga Šilka-Zakona, bet no septembra darbu atsāka iepriekšējā darbiniece Maruta Pētersone, jo Inga Šilka-Zakona pārtrauca darba attiecības. Sākot ar janvāri, bibliotēka bija atvērta katru dienu. Papildus bibliotekārajiem pienākumiem bibliotēkas vadītājai jāveic arī klientu apkalpošanas speciālista pienākumi Aizstrautnieku ciemā.

Pārskata periodā Dobeles NCB Bērnu un jauniešu literatūras nodaļā ir nomainījušies abi darbinieki. Vadītājas Marutas Pētersones vietā ar 1.septembri stājās Evita Zute, savukārt Anete Ķipsne devās bērnu kopšanas atvaļinājumā un viņas amata pienākumus no 15.jūlija sāka pildīt Agnese Zute.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu profesionālo darbu, **Maruta Pētersone** turpina studijas Latvijas Kultūras koledžā programmā “Bibliotēkzinātne un informācija”. Arī Bēnes bibliotēkas vadītāja **Aija Cintiņa** 2025. gada septembrī uzsāka studijas tajā pašā koledžā, apgūstot bibliotēku informācijas speciālista programmu.

Izglītība	Skaitis
Bibliotekāro darbinieku skaits	31
Ar bibliotekāro izglītību kopā	9
<i>t.sk. ar maģistra grādu</i>	0
<i>ar bakalaura grādu</i>	1

ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	1
ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	
ar profesionālo vidējo izglītību	5
Ar profesionālo pilnveidi (no 160h)	2
Ar izglītību citās jomās kopā	22
t.sk. ar maģistra grādu	1
ar bakalaura grādu	8
ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību	3
ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)	2
ar profesionālo vidējo izglītību	8
ar vispārējo vidējo izglītību	

Apbalvojumi un pateicības

2025.gadā vairākās Dobeles novada bibliotēkās darbinieku profesionālais darbs guvis augstu novērtējumu.

Annenieku bibliotēka darbiniece **Daina Veinberga** tika izvirzīts balvai “Gada bibliotekārs Zemgalē 2025”, apliecinot profesionālu un aktīvu ieguldījumu bibliotēkas darbā un sabiedriskajās aktivitātēs. Arī Bites bibliotēkas vadītāja **Gita Čigāne** pārskata periodā saņēma Latvijas Bibliotekāru biedrība apliecinājumu par darbinieka izvirzīšanu balvai “Gada bibliotekārs Zemgalē 2025”. Savukārt Dobeles novada Centrālā bibliotēka novadpētniecības speciāliste **Sandra Kazimiraite-Eglīte** saņēma Latvijas Nacionālā bibliotēka Pateicību par līdzdalību norīšu cikla “Latviešu grāmatai 500” pasākumā “Cauri tumsai ar grāmatu” 2025. gada 8. novembrī. Tāpat viņai piešķirta Dobeles novada Gada balva kultūrā nominācijā “Kultūra izglīto” par Dobeles NCB Draugu klubiņa izveidi un vadīšanu. Šis projekts ir kļuvis par nozīmīgu platformu iedzīvotāju saliedēšanai, veicinot interesi par literatūru un novada kultūrvēsturisko mantojumu radošā un iesaistošā formā.

Finansējums personāla attīstībai

Finansējumu profesionālās pilnveides nodrošināšanai piešķir novada domes ikgadējā budžeta līdzekļu ietvaros. Dobeles reģiona bibliotēkām tiek nodrošināts pietiekams finansējums bibliotēku darbinieku profesionālo prasmju pilnveidošanai.

2025.gads Dobeles novada bibliotēku darbiniekiem bijis bagāts ar lokāla un starptautiska mēroga pieredzes apmaiņas pasākumiem, kas sekmējuši gan profesionālo izaugsmi, gan darbinieku saliedētību. Pateicoties pašvaldības atbalstam un mērķtiecīgai plānošanai, darbinieki ir apguvuši aktuālas prasmes darbā ar tehnoloģijām, novadpētniecību un sabiedrības izglītošanu.

Viens no spilgtākajiem gada notikumiem bija **Dobeles NCB** darbinieku vizīte Eiropas Parlamentā Briselē, kas sniedza ne tikai jaunas zināšanas par Eiropas Savienības procesiem, bet arī stiprināja kolektīva saliedētību. Starptautisko pieredzi papildināja visu novada bibliotekāru kopīgais pieredzes apmaiņas brauciens uz Igauniju, kura laikā tika pētīts Pērnavas un tās apkārtnes bibliotēku darbs, gūstot iedvesmu mūsdienīgai bibliotēku videi un pakalpojumiem.

Individuālā līmenī starptautisko kompetenci stiprināja **Maruta Pētersone**, piedaloties ERASMUS+ apmācībās “NEDLib”, kur tika apgūtas digitālās prasmes un informācijpratība bibliotekāriem.

Nemot vērā mūsdienu izaicinājumus, īpaša uzmanība tika veltīta tehnoloģijām. Vairāki darbinieki **Maruta Pētersone, Gita Čigāne** sekmīgi absolvēja programmu “Iepazīsti tehnoloģijas” (organizēja Riga TechGirls), apgūstot tādas rīkus kā Figma, Canva un Jira.

Kiberdrošības jomā vērtīgas zināšanas tika gūtas Cert.lv rīkotajos semināros, uzsverot nepieciešamību izglītot iedzīvotājus par krāpniecības riskiem digitālajā vidē. Šīs prasmes tiek integrētas ikdienas darbā, konsultējot apmeklētājus un veidojot vizuālos materiālus.

Būtisks uzsvars šogad likts uz nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. Darbinieki no **Dobeles NCB, Bikstu, Bītes, Penkules, Naudītes, Auces pilsētas un Annenieku bibliotēkām** piedalījās apjomīgā tālākizglītības kursā “Novadpētniecība: mantojuma saglabāšana un komunikācija”, kas organizēts sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju un vietējām lauku partnerībām. Tālākizglītības kurss sākas 2025.gada oktobrī un turpināsies līdz 2026. gada martam. Iegūtās zināšanas jau tiek pielietotas krājumu sakārtošanā, izstāžu veidošanā un dzimtas stāstu dokumentēšanā.

Stāstniecības prasmes stiprinātas Latgales Stāstnieku festivālā “Omotu stuosti”.

Krimūnu bibliotēkas vadītāja pilnveidoja līderības prasmes, apmeklējot lekcijas par autentisku līderību un stratēģisko kopienas attīstību. Savukārt **Auces pilsētas bibliotēkas** pārstāvji izcēla kursa “Aktuālās tendences latviešu literatūrā” nozīmi, kas tiešā veidā palīdz kvalitatīvāk komplektēt krājumu un konsultēt lasītājus par jaunāko literatūru.

Pārskata periodā finansējums profesionālajai pilnveidei ir bijis pietiekams, efektīvi kombinējot klātienēs vizītes ar tiešsaistes mācībām. Iegūtās zināšanas būtiski pilnveido bibliotekāro darbu un tiek praktiski pielietotas gan ikdienas pienākumu veikšanā, gan organizējot nodarbības un pasākumus dažādām mērķauditorijām. Apmeklētie semināri un profesionālās pilnveides pasākumi bijuši noderīgi gan individuālajai izaugsmei, gan snieguši iedvesmu turpmākajam darbam.

Semināru daudzveidība nodrošināja plašas iespējas profesionālajai pilnveidei un zināšanu paplašināšanai dažādās nozarēs, sekmējot kvalitatīvāku un mūsdienīgāku pakalpojumu sniegšanu bibliotēku apmeklētājiem.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

Nr. p. k.	Apmeklētais profesionālās pilnveides pasākums	Organizators	Klātienē/ attālināti	Dalībnieku skaits
1.	Sanāksmē "VARAM projekts mācības digitālo prasmju pilnveidei".	Dobeles PIUAC	Attālināti	16
2.	Apgrūtinājumi-signāls sadarbības risku izvērtēšanai	LIKTA	Attālināti	1
3.	Reģionālais Kiberdrošības seminārs Jelgavā	CERT	Klātienē	2
4.	Konference "Pieredzēt mākslīgo intelektu"	Latvijas Drošāka Interneta centrs	Attālināti	9
5.	ERASMUS+ NedLib	LNB	Klātiene	1
6.	Seminārs "Startējam lasītveicināšanas programmas"	LNB	Attālināti	19
7.	"Kiberdrošības ceļvedis - no teorijas līdz praktiskiem soļiem"	LMT	Attālināti	1
8.	"Efektīvāka darba ikdiena ar Microsoft 365"	BDA	Attālināti	1
9.	Digitālās nedēļas Reģionālais seminārs	MS Teams	Attālināti	1
10.	eParaksta apmācība	LVRTC	Attālināti	1
11.	Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2.lasītpatikas forums	LNB	Klātienē	1
12.	Kādiem Mākslīgā intelekta rīkiem jābūt katra vadītāja kabatā?"	RSU	Attālināti	4
13.	Digitālo un Mākslīgā intelekta rīku sasaiste efektīvam mācību procesam un laika optimizācija	LNB	Klātiene	2
14.	Pētījuma atklāšanas pasākums "Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšana"	LNB Bibliotēku attīstības centrs	Attālināti	17
15.	Digitālās nedēļas 2025 atklāšanas pasākums "Fokuss: Prasmes digitālajā desmitgadē"	LIKTA	Attālināti	6
16.	Bezpilotu gaisa kuģu (dronu) loma mūsdienu tehnoloģiju pasaulē	LIKTA, Valsts policija	Attālināti	6
17.	"Kiberdrošības aktualitātes un izmeklēšanas spēle"	LIKTA	Klātienē	5
18.	Kā mākslīgais intelekts var palīdzēt pārdot vairāk?	LIKTA	Attālināti	3
19.	Vebinārs "Hugo.lv Viegļās valodas rīks"	LIKTA	Attālināti	
20.	Digitālās prasmes - kāpnes tavai izaugsmei	LIKTA	Attālināti	41
21.	LBB Zemgales reģionālo bibliotekāru semināru "Sadarbība, iedvesma un drošība"	LBB, Bauskas b-ka	Klātiene	26
22.	"Kiberdroša ikdiena ikvienam – praktiski padomi drošībai internetā"	CERT	Attālināti	5
23.	IT drošības seminārs "Esi drošs"	CERT	Attālināti	8
24.	Forums, konference "Ilgbūtība"	KPMG Latvia	Klātiene	1
25.	Konference "Lasīšana digitālajā laikmetā,	LNB, LR Saeima	Attālināti	4

	rakstītā vārda spēks un bibliotēkas”			
26.	“Spēcīgs līderis” Komunikācija un konfliktu risināšana	Biedrība lauku partnerība“Lielupe”	Klātiene	1
27.	Stratēģiskā kopienas attīstība un finanšu piesaiste	Biedrība lauku partnerība“Lielupe”	Klātiene	1
28.	Mākslīgā intelekta (Artificial Intelligence) izmantošana darbam un radošumam	LNB	Klātiene	2
29.	Autentiska līderība un līdera prasmju attīstība kopienu darbā.	Biedrība lauku Partnerība “Lielupe”	Klātiene	1
30.	Apaļā galda diskusija. Tendences publisko bibliotēku darbā 2024. gadā	LNB	Klātiene	2
31.	Tiešsaistes pasākums par projekta "Sabiedrības digitālo prasmju attīstība" piedāvātajām mācībām		Attālināti	2
32.	"Ievads digitālajā saglabāšanā"	Digitālā akadēmija	Attālināti	1
33.	Konference “Iesaiste, sadarbība, attīstība – bibliotēkas veiksmes pamats”. Ideju tirgus.	LNB LBB	Klātiene	4
34.	“Prezentāciju meistarība ar Canva rīku”:	BDA	Attālināti	1
35.	“Mākslīgais intelekts tuvplānā”	BDA	Attālināti	2
36.	Microsoft Excel pamati -efektīvai datu apstrādei	BDA	Attālināti	2
37.	Projektu vadības pamati-efektīvai darba organizācijai	BDA	Attālināti	1
38.	Pašvaldību vēlēšanas-līdzdalība un atbildība	LNB	Attālināti	7
39.	"3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus"	KISC	Attālināti	11
40.	Efektīvs sociālo tīklu saturs ar Mākslīgo Intelektu.	SIA Positive Comop	Attālināti	2
41.	Kultūras mantojuma (sa)glābšana krīzes apstākļos	AISTER/ LU	Attālināti	1
42.	Seminārs “Latviešu grāmatai 500”	LNB	Attālināti	2
43.	Bringing people together - the social role of libraries in democratic society	LNB	Klātienē	1
44.	When words become worlds - reading encouragement for children	LNB	Klātienē	1
45.	profesionālā kvalifikācija “Loģistikas darbinī	SIA”DialogsAB”	Klātiene	1
46.	LBB Zemgales reģionālo bibliotekāru seminārs “Svētki grāmatai, bibliotēkai, bibliotekāram”	Jelgavas bibliotēka, LBB	Klātienē	28
47.	Drošas un jēgpilnas digitālas vides veidošanas bērniem un pusaudžiem. Iespējamie riski un priekšrocības.	LPMC	Attālināti	2
48.	Interneta atkarība, riska faktori un iespējamie risinājumi.	LPMC	Attālināti	1
49.	Vebinārs “Abonēto resursu statistikas izguve: pieredze un aktualitātes”	LNB	Attālināti	15
50.	Meistarklase “Vadi, radi, izzini: mākslīgais in dabībā”	BDA	Attālināti	5
51.	Programma “Iepazīsti tehnoloģijas rudens 20	Riga TechGirls	Attālināti	3
52.	Tematiskās mācības: ”Datu drošība	Valsts	Attālināti	1

	digitālajā vidē: izveidošana, uzglabāšana, koplietošana”.	administrācijas skola		
53.	Forums-diskusija “Atmiņa, identitāte, nākotne: novadpētniecības vērtība pašvaldībās	Pasākumu īsteno biedrības	Klātienē; attālināti	16
54.	Gemini Canvas, Gems&YouTube: noderīgi triki ikdienai	Digital Journey	Attālināti	
55.	“Medijpratība kā akadēmiskā darba kompeten	LNB BAC un LATABA	Attālināti	5
56.	Iniciatīvas “radi!” akadēmijas darbnīcā “Kultūras mantojums atvērtās inovācijas ekosistēmā” Lekcija angļu valodā	Iniciatīvas “radi!” akadēmijas darbnīcā	Klātienē	1
57.	Europass dokumentu un rīku iespējas un praktiska izmantošana	Nacionālais Europass centrs (NEC Latvija)	Klātiene	1
58.	3.līmenis Vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes.		Klātienē	1
59.	Pilnveides kurss „Aktuālas tendences jaunākā latviešu literatūrā”	latviešu valodas aģentūra LVA	Attālināti	12
60.	Janīnas Kursītes lekciju kurss “Latvieša pasa	Open	Attālināti	1
61.	“Virtuālā vide-2025. Apdraudējumu evolūcija	cert.lv	Attālināti	2
62.	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Jumpravas n apmeklējot arī Jumpravas bibliotēku.	Krimūnu un Bērzes p pārvalde	Klātiene	2
63.	Brauciens uz Eiropas Parlamentu Briselē.	Ineses Vaideres birojs	Klātiene	11
64.	Izglītojošs vebinārs “Kas ir krājobligācijas?”	LNB BAC un Valsts	Attālināti	1
65.	Pētījuma “Par Latvijas iedzīvotāju medijpratību” prezentācija	NEPLP	Attālināti	2
66.	Praktiska MI izmantošana uzņēmumā - "Izaugsme ar Google"	<u>Digital Journey</u>	Attālināti	4
67.	Kiberdrošības konference 2025	cert.lv	Attālināti	1
68.	Tematiskās mācības:”Autortiesības digitālajā vidē.”	Valsts administrācijas skola	Attālināti	1
69.	Pilnveides kurss “Aktuālas tendences jaunākajā latviešu literatūrā”	Latviešu valodas aģentūra LVA	Attālināti	3
70.	LKA tālākizglītības kurss “Novadpētniecība: manto saglabāšana un komunikācija”	LKA	Attālināti	6
71.	Seminārs.” Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā”	LBB	Attālināti	2
72.	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Briseli pateicoties Sandras Kalnietes ielūgumam.	Sandras Kalnietes birojs	Klātienē	4
73.	Instruktaža darba drošībā un ugunsdrošībā	Inga Alle	Attālināti	8
74.	Vizuālo materiālu veidošana ar bezmaksas tiešsaistes rīkiem (Canva, Pencil 2D un Animiz Animation Maker, 3D SketchUp)	Kompetenču centrs	Attālināti	1

75.	Medijpratība un dezinformācijas risināšana kultūras mantojuma institūcijās	Baltijas iesaistes centrs informācijas traucējumu apkarošanai (BECID)	Attālināti	5
76.	Pieredzes apmaiņas tīmekļseminārs "BJVŽ seminārs lasītveicinātājiem / Metodika"	LNB Bērnu literatūra centrs	Attālināti	2
77.	Vebinārs "No digitālās pārslodzes uz dzīvesspēku-enerģijas un labbūtības stratēģija 2026. gadam"	Valsts administrācijas skola	Attālināti	1
78.	Mācības "Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika"	Valsts administrācijas skola	Attālināti	8
79.	Bērnu digitālā drošība. Kibermobings.	LPMC	Attālināti	1
80.	Novadpētniecības skola 4 nodarbības.	LNB novadp. sekcija	Attālināti	1

Lielākā daļa profesionālās pilnveides pasākumu (apmēram 70%) ir notikuši attālināti. Visbiežāk apmeklētas mācības, ko organizē Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB), kam seko LIKTA un Baltijas Datoru akadēmija (BDA). Populārākās tēmas: Mākslīgais intelekts un digitālās prasmes (vairāk nekā 15 kursi), Kiberdrošība (aptuveni 7 kursi), Bibliotēku darba specifika un lasīšanas veicināšana.

Bibliotēku darbinieku profesionālās pilnveides vērtējums specializācijā – bērnu un jauniešu apkalpošana

Pārskata periodā bibliotēkas darbinieki aktīvi iesaistījās profesionālās pilnveides pasākumos, īpašu uzmanību veltot bērnu un jauniešu auditorijas vajadzībām. Apmeklētie kursi un semināri atspoguļo mērķtiecīgu darbu pie digitālās prasmes veicināšanas un drošas informācijas vides nodrošināšanas.

Īpaši nozīmīgs bija LPMC organizētais mācību cikls, kas veltīts bērnu digitālajai drošībai. Kursā "Bērnu digitālā drošība. Kibermobings" tika padziļināti izprasti kibermobinga riski, tā izpausmes un preventīvie pasākumi. Šīs zināšanas ir būtiskas ikvienam bibliotekāram, jo bērni bieži uztver bibliotēku kā drošu vidi, kur meklēt padomu un atbalstu. Spēja atpazīt digitālas vardarbības pazīmes un sniegt atbilstošu informāciju gan bērniem, gan vecākiem ir kļuvusi par neatņemamu profesionālās kompetences daļu.

Turpinot digitālās vides tematiku, kursi "Drošas un jēgpilnas digitālas vides veidošana bērniem un pusaudžiem" un "Interneta atkarība, riska faktori un iespējamie risinājumi" sniedza plašāku skatījumu uz bērnu un jauniešu ikdienas paradumiem tiešsaistē. Tika gūta izpratne par to, kā līdzsvarot digitālo saturu, kā runāt ar jauniešiem par veselīgiem ieradumiem un kā bibliotēka var kļūt par vietu, kas veicina kritisko domāšanu un drošu tehnoloģiju lietojumu. Šīs zināšanas palīdz plānot saturīgas nodarbības un konsultācijas, kā arī veidot atbalstošu vidi bērniem, kuri saskaras ar digitālās pasaules izaicinājumiem.

Svarīga loma profesionālajā izaugsmē bija arī LNB rīkotajiem semināriem, kas vērsti uz lasītprasmes un lasītprīka veicināšanu. Seminārs "Startējam lasīt veicināšanas programmas" sniedza

praktiskus piemērus un metodiskus risinājumus kā motivēt bērnus lasīt, kā veidot saistošas aktivitātes un kā sadarboties ar skolām un vecākiem.

Īpaši vērtīgs bija arī pētījuma “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā” atklāšanas pasākums, kas ļāva ieraudzīt plašāku kontekstu – bibliotēkas ietekmi uz sabiedrības lasīšanas paradumiem, izaicinājumiem un attīstības tendencēm.

Dalība “BJVŽ seminārā lasītveicinātājiem / Metodika” sniedza praktiskus rīkus darbam ar dažāda vecuma bērniem, īpaši akcentējot radošas pieejas un individuālu pieeju lasītājiem.

Papildu profesionālajai izglītībai nozīmīga bija arī klātienes pieredze, piemēram, Aizstrautnieku bibliotēkas vadītājas dalība “Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2. lasītpatikas forumā” Tukumā. Šādi pasākumi veicina pieredzes apmaiņu, ļauj iepazīt citu bibliotēku labās prakses un iedvesmo jauniem risinājumiem. Tāpat aktīva iesaiste Skaļās lasīšanas konkursa atlasēs un finālos Dobelē, Jelgavā un Latvijas Nacionālajā bibliotēkā apliecina bibliotekāru ieguldījumu bērnu lasītprasmes un publiskās uzstāšanās prasmju attīstīšanā.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Galvenie rādītāji

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji”

Dobeles NCB				
	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iep. Gadu
Aktīvo lietotāju skaits	2361	2668	2635	+13%;-1%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	796	916	948	+15%;+3%
Bibliotēkas apmeklējums	19124	23794	24464	+24%;+3%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	5892	5830	7140	-1%;+22%
Virtuālais apmeklējums	21098	37800	475927	+79%;+1159%
Izsniegums kopā	35939	39879	44514	+11%;+12%

<i>t. sk. grāmatas</i>	27936	28905	28535	+3%;-1%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	6824	10097	13672	+48%;+35%
<i>Pārējie dokumenti u.c. krājuma vienības</i>	1179	912	2307	-23%;+153%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	6903	6812	5046	-1%;-26%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	26%	29%	29%	+3%;0%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	47%	47%	57%	0%;+21%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1700	1700	1665	0%;-2%
Iedzīvotāju skaits	9138	9138	9054	0%;-1%
Dobeles novada pagastu bibliotēkas				
	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	4514	4857	4751	+8%;-2%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	1513	1621	1562	+7%;-4%
Bibliotēkas apmeklējums	49649	56716	61333	+14%;+8%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	13287	16606	18973	+25%;+14%
Virtuālais apmeklējums	16777	201987	414075	+104%;+105%
Izsniegums kopā	71046	83698	79661	+18%;-5%
<i>t. sk. grāmatas</i>	34701	36646	37432	+6%;+2%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	35704	39843	37162	+12%;-7%

<i>Pārējie dokumenti u.c. krājuma vienības</i>	641	729	5067	+14%;+595%
<i>t. sk. bērniem līdz18.g.</i>	11610	8986	8858	-23%;-1%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā	22%	24%	24%	+2%;0%
<i>t.sk. bērni līdz 18.g.</i>	43%	46%	46%	+3%;0%
<i>t. sk. bērni līdz 18g.</i>	3497	3497	3408	0%;-3%
Iedzīvotāju skaits	20181	20181	19868	0%;-2%

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

Laika posmā no 2023. līdz 2025. gadam **Dobele NCB** darbības rādītāji kopumā uzrāda stabilu un mērķtiecīgu attīstību, īpaši izceļot izsnieguma pieaugumu un pakalpojumu daudzveidības paplašināšanos. Aktīvo lietotāju skaits 2024. gadā būtiski palielinājās, savukārt 2025. gadā saglabājās gandrīz iepriekšējā līmenī. Pozitīva tendence vērojama bērnu un jauniešu līdz 18 gadiem segmentā, kur saglabājas pieaugums. Bibliotēkas apmeklējums analizētajā periodā ir audzis. Īpaši nozīmīgs ir bērnu apmeklējuma kāpums 2025. gadā, kas norāda uz arvien lielāku interesi par bibliotēkas vidi kā tikšanās, mācīšanās un brīvā laika pavadīšanas vietu. To papildina arī ļoti strauja virtuālā apmeklējuma pieaugums, kas apliecina digitālo pakalpojumu nozīmes pieaugumu. Kopējā izsnieguma pieaugums. 2024. gadā tas palielinājās par 11%, savukārt 2025. gadā – vēl par 12%, tādējādi trīs gadu laikā sasniedzot ievērojamu kāpumu. Izsnieguma struktūrā redzams ne tikai tradicionālo grāmatu un periodisko izdevumu izmantojums, bet arī būtisks pārējo dokumentu un krājuma vienību pieaugums. Nozīmīgs pienesums izsnieguma rādītājiem ir SBA kārtībā saņemtie materiāli, tostarp Latvijas Neredzīgo bibliotēkas audioformāta diski un palielinātas drukas grāmatas. Šie materiāli paplašina informācijas pieejamību un nodrošina kvalitatīvus pakalpojumus cilvēkiem ar redzes traucējumiem, vienlaikus būtiski ietekmējot kopējo izsnieguma statistiku. Papildus tam visas bibliotēkas aktīvi papildina krājumus ar dažāda veida spēlēm – gan galda spēlēm, gan lielformāta spēlēm. Šādu krājuma vienību iegāde atspoguļojas arī izsnieguma rādītājos, jo spēles kļūst par arvien pieprasītāku resursu gan ģimenēm, gan pasākumu organizēšanai. Bērni un jaunieši arvien aktīvāk iesaistās bibliotēku organizētajos pasākumos, radošajās darbnīcās un bibliotekārajās stundās. Pieaug interese par tematiskajiem pasākumiem, lasīšanas veicināšanas aktivitātēm un izglītojošām nodarbībām, kas sekmē gan apmeklējuma, gan iesaistes rādītāju pieaugumu. Līdzīgas attīstības

tendences vērojamas arī **Dobeles novada pagastu bibliotēkas** darbībā, kur pieaug gan apmeklējums, gan pārējo dokumentu izsniegums, tostarp SBA ietvaros saņemtie materiāli un spēļu krājums.

Kopumā analizētais periods apliecina, ka bibliotēku darbība kļūst daudzveidīgāka un mūsdienīgāka. Straujais izsnieguma pieaugums, spēļu krājuma attīstība, SBA pakalpojumu izmantošana un bērnu un jauniešu aktīvāka iesaiste pasākumos skaidri norāda uz bibliotēku nozīmes palielināšanos vietējā kopienā.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Pārskata periodā **Bēnes bibliotēka** piedzīvoja vairākas būtiskas pārmaiņas un paplašināja savu lomu pagasta iedzīvotāju ikdienā. Pēc pasta nodaļas likvidēšanas bibliotēka kļuva par vietu, kur iedzīvotāji meklēja palīdzību preses abonēšanā un ikmēneša maksājumu veikšanā. Tas apliecināja, ka bibliotēka spēj elastīgi reaģēt uz kopienas vajadzībām un uzņemties funkcijas, kas nodrošina iedzīvotājiem ērtu piekļuvi būtiskiem pakalpojumiem. Bibliotēka turpināja aktīvi iziet ārpus savām telpām, piedaloties Bēnes pagasta “Atpūtas un sporta svētkos”. Šāda klātbūtne sabiedriskos pasākumos palīdz stiprināt bibliotēkas atpazīstamību. Īpaši veiksmīgi turpinājās senioru digitālās apmācības, kas norisinājās jautājumu un atbilžu formā. Šis formāts ļāva pielāgoties katra apmeklētāja individuālajām vajadzībām un prasmju līmenim, veicinot digitālo prasmju pieaugumu pagasta iedzīvotāju vidū. Seniori joprojām ir aktīvākā grupa, kas izmanto bibliotēkas e-pakalpojumu konsultācijas.

Neskatoties uz jauninājumiem, bibliotēku pamatpakalpojums joprojām ir grāmatu un preses izdevumu izsniegšana. Tāpat bibliotēkas nodrošina piekļuvi e-pakalpojumiem visiem apmeklētājiem neatkarīgi no viņu IT prasmēm. Īpaši nozīmīgs ir pakalpojums “grāmatas uz mājām”, kas ļauj sasniegt lasītājus, kuri veselības vai citu iemeslu dēļ nevar ierasties bibliotēkā.

Novadā turpinās Klientu apkalpošanas punktu (KAP) izveide bibliotēkās, un šobrīd tie darbojas Penkules, Īles, Naudītes, Lejasstrazdu, Aizstrautnieku un Lielaucē bibliotēkās. Šī pieeja, apvienojot bibliotēkara un centra darbinieka pienākumus, tiek vērtēta kā ieguvums gan iedzīvotājiem, gan pašām bibliotēkām. Darba apvienošana ir devusi pozitīvu rezultātu – bibliotēkas sākuši apmeklēt tie pagasta iedzīvotāji, kuri iepriekš to nedarīja.

KAP funkciju veikšanai bibliotēka aktīvi izmanto Visma HoP programmu un strādā ar vairākām lietotājprogrammām: Atbalsts, PERS, Saskaņošana, Lietvaris un Noma. Bibliotēkāres pienākumos ietilpst iesniegumu pieņemšana un reģistrēšana sistēmā Visvaris, izziņu sagatavošana, pavadzīmju un rēķinu reģistrēšana, preču norakstīšanas aktu sagatavošana, kā arī iedzīvotāju konsultēšana dažādos jautājumos. Katru gadu KAP darbam tiek uzticēti arvien vairāk pienākumi, kas prasa papildu laiku un atbildību, taču vienlaikus paplašina bibliotēkas nozīmi pagasta dzīvē.

Digitālie pakalpojumi

Bibliotēkas pēdējos gados arvien aktīvāk attīsta savus digitālos pakalpojumus, lai sasniegtu plašāku auditoriju un nodrošinātu ērtu piekļuvi informācijai neatkarīgi no lietotāja atrašanās vietas. Viena no redzamākajām aktivitātēm ir virtuālās izstādes, kuras regulāri tiek publicētas sociālajos tīklos un bibliotēkas mājaslapā. Tajās tiek atspoguļotas tematiskas izlases, grāmatu jaunumi un citi aktuāli materiāli, kas ļauj interesentiem iepazīties ar bibliotēkas piedāvājumu attālināti.

Svarīgu lomu digitālo pakalpojumu pieejamībā spēlē arī Dobeles novada mobilā lietotne “Dobeles novads”. Tā izstrādāta, lai iedzīvotājiem, uzņēmējiem un viesiem būtu vieglāk sekot līdzi notikumiem novadā. Lietotnē regulāri tiek publicēta informācija arī par bibliotēkas pasākumiem, nodrošinot ērtu un ātru veidu, kā uzzināt par aktualitātēm kultūras un izglītības jomā.

Lietotājiem pieejama arī attālinātā reģistrācija bibliotēkā — ikviens interesents var kļūt par bibliotēkas lietotāju, neizejot no mājām. Šī iespēja pieejama bibliotēkas mājaslapā, un tā ievērojami atvieglo reģistrācijas procesu. Pēc reģistrācijas lietotāji var attālināti piekļūt bibliotēku kopkatalogam, kur iespējams meklēt izdevumus, veikt pasūtījumus, pieteikties rindā vai pagarināt izsniegtos materiālus. Saņemot autorizācijas datus, lietotāji var izmantot arī elektronisko kopkatalogu un lasīt 3d e-grāmatas, kas pieejamas jebkurā laikā un vietā.

Kopumā bibliotēkas digitālie pakalpojumi kļūst arvien daudzveidīgāki un pieejamāki. Tie ne tikai atvieglo lietotāju ikdienu, bet arī stiprina bibliotēkas lomu mūsdienīgā informācijas vidē, veicinot iedzīvotāju iesaisti un nodrošinot ērtu piekļuvi kultūras un izglītības resursiem.

Bibliomāts (grāmatu pakomāti)

Bibliomāts pēdējos gados ir kļuvis par vienu no modernākajiem bibliotēkas pakalpojumiem. Tas piedāvā iespēju saņemt iepriekš pasūtītas grāmatas un citus krājuma materiālus jebkurā diennakts laikā, neatkarīgi no bibliotēkas darba laika. Šī ērtība īpaši noder cilvēkiem, kuri ikdienā strādā līdz vēlam vakaram vai dzīvo tālāk no bibliotēkas, kā arī tiem, kuri dod priekšroku attālinātai pasūtīšanai un bezkontakta saņemšanai. Arvien vairāk lasītāju, veicot attālināto rezervāciju, izvēlas atzīmēt, ka vēlas izdevumu saņemt tieši bibliomātā, jo tas ļauj grāmatu paņemt sev ērtā brīdī, neierobežojot sevi ar bibliotēkas darba laiku.

Pakalpojuma lietojuma dinamika skaidri parāda tā pieaugošo popularitāti. Ja 2023. gadā bibliomātā tika izsniegtas 303 vienības, tad 2024. gadā šis skaits pieauga līdz 426, bet 2025. gadā sasniedza jau 581 izsniegumu. Trīs gadu laikā pieaugums ir gandrīz divkārtšojies, un tas apliecina, ka bibliomāts ir kļuvis par nozīmīgu bibliotēkas ikdienas sastāvdaļu. Šī tendence liecina ne tikai par lietotāju paradumu maiņu, bet arī par to, ka bibliotēkas piedāvātie digitālie un elastīgie risinājumi tiek novērtēti un aktīvi izmantoti. Lietotāju atsauksmes apliecina, ka bibliomāts tiek uztverts kā ērts,

mūsdienīgs un ļoti praktisks risinājums. Daudzi lasītāji uzsver, ka iespēja saņemt grāmatas jebkurā laikā sniedz lielāku brīvību un ļauj bibliotēkas pakalpojumus izmantot bez steigas.

Kopumā bibliomāts ir sevi pierādījis kā ilgtspējīgs un perspektīvs pakalpojums, kas veiksmīgi papildina tradicionālo izsniegšanu. Tas stiprina bibliotēkas modernā un lietotājam draudzīgā tēla veidošanu un atbilst mūsdienu sabiedrības vajadzībām pēc elastīgiem, pieejamiem un digitāliem risinājumiem. Pieaugot attālināto pasūtījumu skaitam un lietotāju vēlmei pēc ērtības, bibliomāta nozīme nākotnē, visticamāk, tikai pieaugs.

3td E-grāmatu bibliotēka

Pārskata periodā 3td E-grāmatu bibliotēka turpināja nostiprināties kā nozīmīgs un pieprasīts pakalpojums, kas papildina bibliotēkas klātienē krājumu un sniedz lasītājiem iespēju piekļūt literatūrai attālināti. Bibliotēkas darbinieki aktīvi strādāja pie tā, lai pakalpojums būtu saprotams, pieejams un ērti lietojams ikvienam interesentam. Bibliotēkās tika izvietota skaidra un vizuāli pamanāma informācija par to, kā saņemt un lietot e-grāmatas, kā arī soli pa solim izskaidrots 3td platformas lietošanas process. Individuālās sarunās bibliotekāri iepazīstināja lasītājus ar attālinātas grāmatu pasūtīšanas iespējām, autorizācijas datu saņemšanu un reģistrēšanos sistēmā. Daudzi lasītāji izmantoja iespēju saņemt praktiskas apmācības – gan par platformas darbību, gan par e-grāmatu lasīšanas iespējām dažādās ierīcēs. Regulāri tika aktualizēta informācija arī bibliotēkas Facebook lapā, kur lasītāji varēja uzzināt par jaunumiem.

Lai veicinātu pakalpojuma atpazīstamību, krājumā esošajām grāmatām, kuras pieejamas arī 3td e-grāmatu bibliotēkā, tika pievienotas īpašas uzlīmes. Tās atgādināja lasītājiem, ka konkrēto izdevumu iespējams lasīt arī digitāli. Šī pieeja īpaši noderēja situācijās, kad grāmatai bija liels pieprasījums un lasītājiem nācās gaidīt rindā – bibliotekāri aktīvi informēja par iespēju izvēlēties e-grāmatas formātu, un daudzi lasītāji šo iespēju izmantoja. Tomēr saglabājās arī tāda lasītāju daļa, kas joprojām dod priekšroku tikai drukātajam formātam.

Pārskata periodā 3td e-grāmatu izsniegums sasniedza 582 vienības, un pakalpojumu izmantoja 26 jauni lietotāji. Šie rādītāji apliecina stabilu interesi un pakāpenisku digitālās lasīšanas kultūras nostiprināšanos.

Bibliotēkas regulāri publicēja informāciju par 3td platformas jaunumiem un aktualitātēm, tādējādi uzturot lasītāju interesi un informētību. Īpaša uzmanība tika pievērsta jauniešu digitālajai pratībai – katru pavasari Annas Brigaderes pamatskolas 9. klases skolēni tika apmācīti bibliotēkas autorizācijas rīku un e-grāmatu bibliotēkas lietošanā. Šīs nodarbības veicināja skolēnu prasmes orientēties digitālajā vidē un mudināja izmantot e-grāmatu sniegtās priekšrocības.

Kopumā 3td E-grāmatu bibliotēkas pakalpojums turpināja attīstīties, un lasītāju attieksme pret to kļuva arvien pozitīvāka. Sistemātiska informēšana, praktiska palīdzība un mērķtiecīga popularizēšana

veicināja pakalpojuma atpazīstamību un lietojamību, padarot to par neatņemamu bibliotēkas piedāvājuma daļu.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti

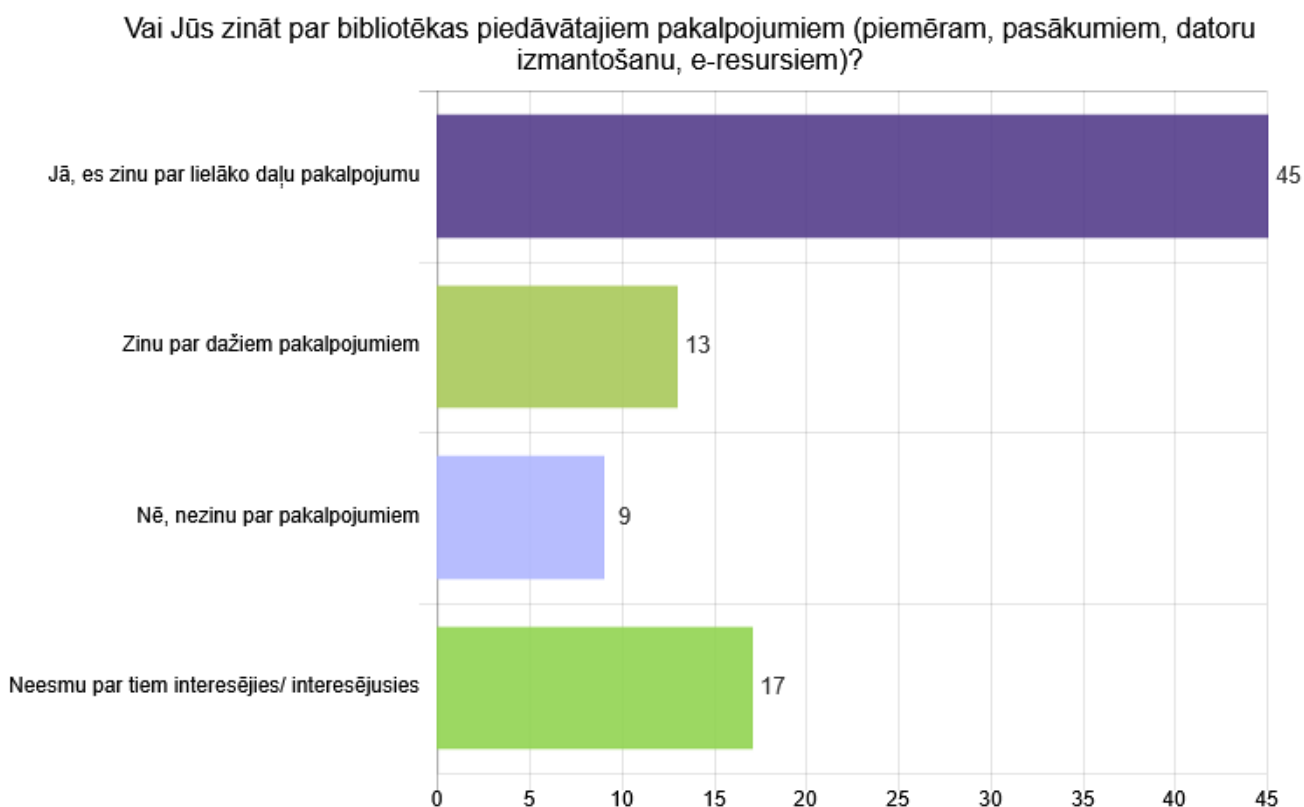
Dobeles pilsētā 2025. gadā notika mērķtiecīga iedzīvotāju aptauja, lai noskaidrotu bibliotēkas neapmeklēšanas iemeslus un rastu risinājumus jaunu lasītāju piesaistei. Aptauja tika veikta anketēšanas formā (gan papīra, gan elektroniski), vērsta tikai uz tiem iedzīvotājiem, kuri bibliotēku apmeklē ļoti reti vai neapmeklē nemaz.

Šis ir detalizēts apkopojums par aptaujas "Kāpēc neapmeklējat bibliotēku?" rezultātiem. Analīze sniedz ieskatu respondentu bibliotēkas apmeklēšanas biežumā, galvenajos iemeslos, kāpēc bibliotēka netiek apmeklēta, kā arī ieteikumus tās uzlabošanai.

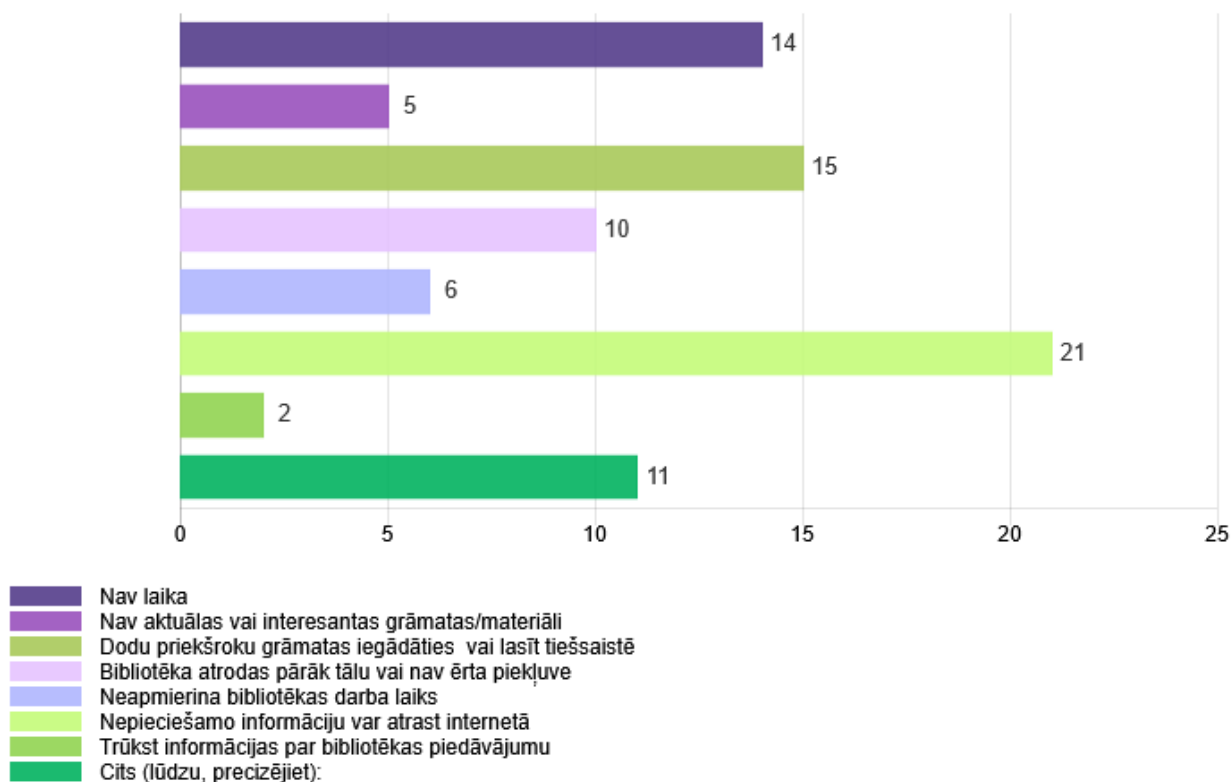
Respondentu statistika:

- Respondentu skaits: 84
- Dzimums: Lielākā daļa ir sievietes (82.1%) pret vīriešiem (17.9%).
- Vecuma grupas: Vislielākie respondenti ir no grupām 41 - 60 gadi (39.3%) un 26 - 40 gadi (25%), kā arī 60+ gadi (21.4%).

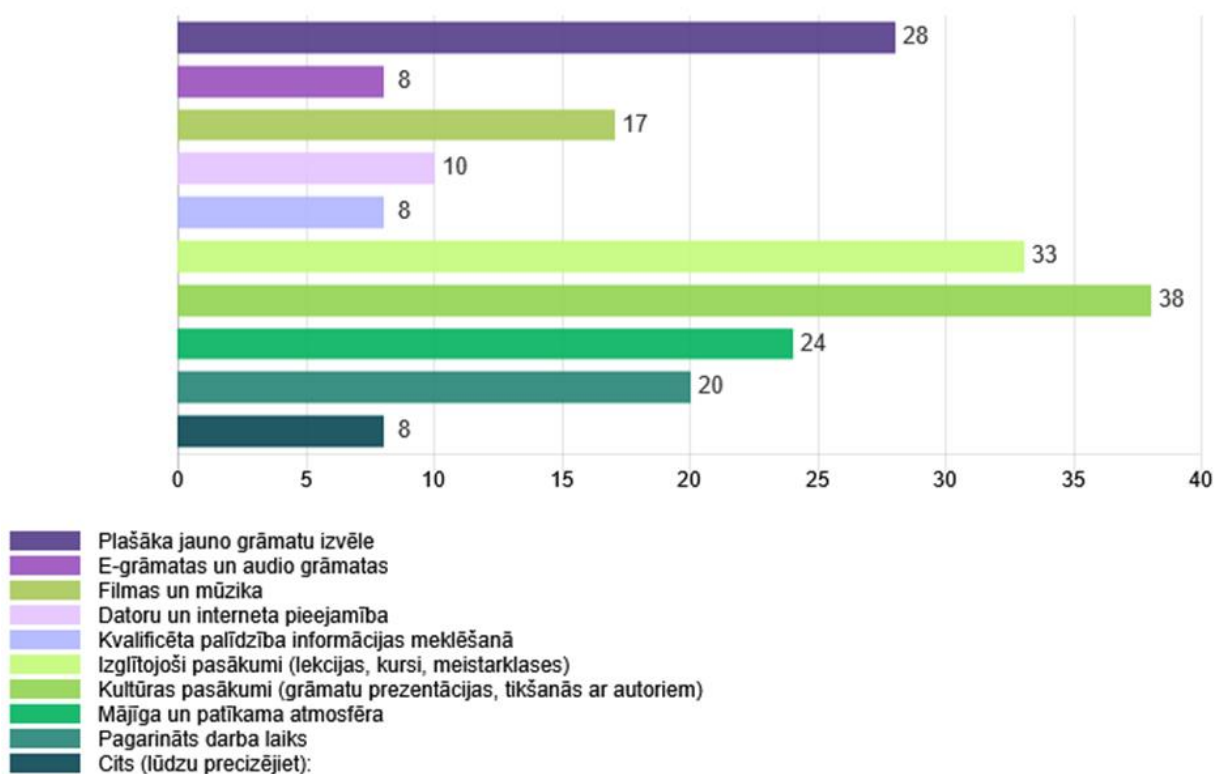
Tas nozīmē, ka aptauja visvairāk atspoguļo vidējās un vecākās paaudzes viedokli.

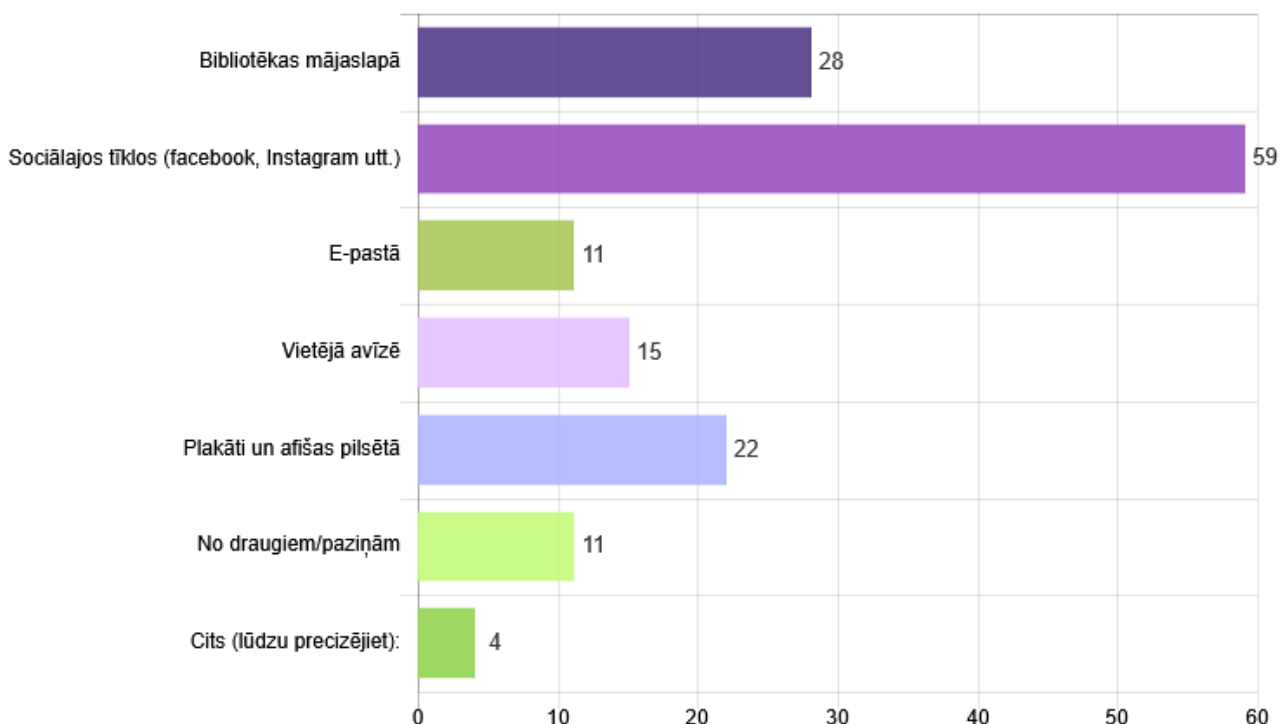
Kāds ir galvenais iemesls, kāpēc Jūs neapmeklējat bibliotēku?

Kādi pakalpojumi vai resursi Jums būtu visinteresantākie, lai apmeklētu bibliotēku biežāk?

Kā Jūs vislabāk vēlētos saņemt informāciju par bibliotēkas jaunumiem un pasākumiem?

Pārskata periodā **Bēnes bibliotēka** īstenoja anonīmu apmeklētāju aptauju, lai noskaidrotu lasītāju viedokli par bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāti. Aptauja tika veidota tā, lai ikvienam būtu ērti tajā piedalīties — gan tiem, kas regulāri apmeklē bibliotēku klātienē, gan tiem, kas dod priekšroku digitālajai videi. Bibliotēkas telpās tika izvietotas drukātas aptaujas anketas, kuras apmeklētāji varēja aizpildīt sev ērtā laikā. Paralēli tam tika nodrošināta arī aptaujas digitālā versija vietnē visidati.lv, ļaujot piedalīties attālināti un anonīmi. Šāda pieeja nodrošināja plašāku sasniedzamību un iespēju iegūt daudzveidīgākus viedokļus. Aptaujas mērķis bija noskaidrot, kā apmeklētāji vērtē bibliotēkas pakalpojumu kvalitāti, darbinieku atsaucību, pieejamos resursus un vidi kopumā. Iegūtie dati sniedza bibliotēkai vērtīgu ieskatu lasītāju vajadzībās un palīdzēja plānot turpmākos uzlabojumus, lai bibliotēkas pakalpojumi kļūtu vēl pieejamāki un atbilstošāki kopienas interesēm.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Pārskata periodā bibliotēkas turpināja darbu pie tā, lai nodrošinātu pēc iespējas pieejamākus pakalpojumus cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Būtiska bija sadarbība ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, kas ļāva piedāvāt pielāgotu literatūru – audiogrāmatas, grāmatas palielinātā drukā un vieglajā valodā.

Tomēr daudzviet piekļuve joprojām ir sarežģīta – daļa Dobeles novada publisko bibliotēku atrodas ēkās, kas nav pielāgotas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Šo problēmu bibliotekāri risina grāmatas tiek piegādātas uz mājām, palīdz iesaistītie pastnieki, kaimiņi vai radnieki.

Dobeles NCB un pagastu bibliotēkas turpina nodrošināt audiogrāmatu pieejamību un speciālās ierīces vājredzīgajiem. Dobeles NCB lietotājiem pieejama telelupa, kā arī iespēja uz laiku saņemt audiogrāmatu atskaņošanas ierīci lietošanai mājās.

Bibliotēkas turpina piedāvāt arī attālinātas datu bāzi Letonika.lv, kā arī bezmaksas e-grāmatu platformu “3td e-GRĀMATU bibliotēka”. Sadarbība ar vietējām invalīdu biedrībām ļauj nodrošināt ne tikai piekļuvi literatūrai, bet arī iespēju piedalīties izstādēs, radošajās darbnīcās un pasākumos. Daudzviet pagastos pieejamība joprojām ir atkarīga no ēku tehniskā stāvokļa. **Bikstu, Zebrenes, Jaunbērzes, Annenieku, Bēnes, Īles, Naudītes, Tērvetes un Ukru bibliotēkas** atrodas ēku otrajos stāvos, taču bibliotekāri vienmēr ir gatavi nokāpt lejā pie apmeklētāja vai nodrošināt grāmatu piegādi mājās. Savukārt **Aizstrautnieku, Šķībes, Krimūnu, Penkules, Augstkalnes bibliotēkas** ir pieejamas cilvēkiem ar kustību traucējumiem. **Bītes, Auces, Bukaišu un Vītiņu bibliotēkās** ir ierīkotas uzbrauktuves vai atsevišķas ieejas, un telpu plānojums ļauj brīvi pārvietoties arī ratiņkrēslā vai ar bērnu ratiņiem. Annenieku bibliotēkā pieejamība joprojām ir izaicinājums, taču pakalpojumi tiek pielāgoti – grāmatas nepieciešamības gadījumā tiek nonestas lejā, un pagasta pārvalde ir izveidojusi uzbrauktuvi pirmajā stāvā.

Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Dobeles NCB jau vairākus gadus mērķtiecīgi attīsta pielāgotās literatūras pakalpojumu, lai nodrošinātu piekļuvi lasīšanai cilvēkiem, kuri ir neredzīgi vai kuriem ir citas lasīšanas grūtības. Bibliotēkas krājumā pieejamas dažādas pielāgotās literatūras formas: audiogrāmatas MP3 formātā, kas tiek izsniegtas gan kompaktdiskos, gan zibatmiņās, grāmatas palielinātā drukā, kā arī izdevumi vieglajā valodā.

Svarīga loma pakalpojuma nodrošināšanā ir sadarbībai ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku – tās audiogrāmatas Dobeles NCB regulāri saņem starpbibliotēku abonementa ietvaros, tādējādi paplašinot pieejamo resursu klāstu. Lai pielāgotā literatūra būtu izmantojama ikvienam, gan Dobeles NCB, gan desmit novada bibliotēkās pieejamas magnetolas, kas piemērotas audiogrāmatu klausīšanai. Ja lietotājam nepieciešams, šīs ierīces tiek izsniegtas uz laiku lietošanai mājās.

Bibliotēkas popularizē arī digitālos resursus, piedāvājot individuālas apmācības audio grāmatu lejupielādes sistēmas BALSS izmantošanā. Lai gan šīs sistēmas lietojums pēdējos gados ir nedaudz pieaudzis, tas joprojām nav pietiekams. Galvenie šķēršļi ir piemērotu personīgo atskaņošanas ierīču trūkums un nepietiekamas lietotāju datorprasmes, kas ierobežo iespējas pilnvērtīgi izmantot digitālos risinājumus.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām

Lai pasākumi patiesi sasniegtu savu auditoriju, tiem jābūt pieejamiem. Tāpēc Dobeles NCB organizējot pasākumus, ņem vērā visu vecuma grupu dienas ritmu un saistības.

- ✓ Vismazākajiem lasītājiem – bērnudārza vecuma bērniem – pasākumi tiek rīkoti no rīta, sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādēm (PII). Tas ir ideāls laiks, kad bērni vēl ir enerģijas pilni un bibliotēkas apmeklējums kļūst par jauku, izglītojošu dienas sākumu.
- ✓ Skolas vecuma bērniem pēcpusdienā, plkst. 14:00 vai 15:00, tieši pēc skolas mācību stundu beigām. Tādējādi bērni var bez steigas nokļūt bibliotēkā, lai piedalītos radošajās darbnīcās, spēļu pēcpusdienās vai grāmatu lasīšanas klubīnā.
- ✓ Pensionāru auditorijai pasākumi notiek plkst. 14:00. Šis ir mierīgs laiks dienas vidū, kad visas rīta steigas ir beigušās un vēl nav sācies vakara rosīgais periods, ļaujot senioriem nesteidzīgi baudīt lekcijas, atmiņu stāstu pēcpusdienas vai tikšanās ar vietējiem kultūras darbiniekiem.
- ✓ Savukārt pieaugušo auditorijai, kuriem dienas laikā jānododas uz darbu, bibliotēka piedāvā īpašu dienu un laiku – ceturtdienās plkst. 17:00. Šis agrīnais vakara laiks ir piemērots gan tiem, kuri vēlas uzreiz pēc darba doties uz izglītojošu semināru vai autora vakaru.

Bibliotēka	Izstādes	Pasākumi
Dobeles NCB	64	26
Aizstrautnieku bibliotēka	34	63
Annenieku bibliotēka	36	19
Auces pilsētas bibliotēka	67	21
Augstkalnes bibliotēka	18	23
Bēnes bibliotēka	32	12
Bikstu bibliotēka	24	19
Bites bibliotēka	57	9
Bukaišu bibliotēka	52	4
Īles bibliotēka	25	30
Jaunbērzes bibliotēka	27	29
Krimūnu bibliotēka	6	13
Lejasstrazdu bibliotēka	73	53
Lielaucē bibliotēka	32	4
Naudītes bibliotēka	22	24
Penkules bibliotēka	19	7
Šķībes bibliotēka	27	30
Tērvetes bibliotēka	29	12
Ukru bibliotēka	29	5
Vītiņu bibliotēka	22	4
Zebrenes bibliotēka	19	36

Katru gadu **Dobeles NCB** turpina paplašināt savu piedāvājumu, iekļaujot tajā izglītojošas nodarbības, kas vērstas uz sabiedrības integrāciju un valodas apguvi. Bibliotēkā regulāri notika nodarbības “Vieglā latviešu valoda”, kas guva interesi apmeklētāju vidū. Katru pirmdienu interesenti

pulcējās, lai uzlabotu savas latviešu valodas prasmes un pilnveidotu komunikācijas spējas. “Vieglā latviešu valoda” nodrošināja neformālu un atbalstošu vidi, kurā dalībnieki valodu apguva caur sarunām, praktiskiem vingrinājumiem un interaktīvām aktivitātēm. Vasaras periodā nodarbības apmeklēja arī Kanādas pārstāvis, vēlāk tām pievienojās ukraiņu tautības iedzīvotāji, Francijas valsts piederīgie, kā arī Dobeles novadā dzīvojošie interesenti, tā veicinot starpkultūru komunikāciju un sabiedrības integrāciju.

Dobeles NCB “Draugu klubiņā” reizi mēnesī tematiskās pēcpusdienās tikās aktīvi lasītāji un bibliotēkas atbalstītāji, kuriem grāmatu un žurnālu lasīšana, bibliotēkas rīkoto izstāžu un pasākumu apmeklēšana ir kļuvusi par nozīmīgu ikdienas sastāvdaļu. Šīs tikšanās veicināja kopienas saliedētību un diskusijas par aktuālām kultūras, novada kultūrvēstures un literatūras tēmām.

Bibliotēkā tika organizēti arī pasākumi, kuros popularizēts bibliotēkas krājums un pieejamie pakalpojumi dažādām mērķauditorijām. Tika vadītas informatīvās stundas un radošās aktivitātes prasmju un iemaņu attīstīšanai un pilnveidošanai. Apmeklētājiem tika sniegta individuāla informācija par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem un organizētajiem pasākumiem, aicinot tos aktīvi izmantot ikdienā.

Pārskata periodā bibliotēkās tika īstenoti daudzveidīgi pasākumi, kuru mērķis bija popularizēt bibliotēku pakalpojumus, veicināt lasītprasmi, kultūras pieejamību un sabiedrības iesaisti. Pasākumi tika organizēti dažādām mērķauditorijām, piesaistot gan radošas personības, gan uzņēmējus un sabiedrībā zināmus cilvēkus.

2025.gada laikā tika organizētas Dobeles AVV programmas “Ēdināšanas pakalpojumi” pasniedzējas Ivetas Čerpinskas radošās darbnīca – meistarklase “Tradicionālie Ziemassvētku ēdieni”, kur dalībnieki iepazīna un praktiski apguva tradicionālo ēdienu gatavošanas prasmes, stiprinot kultūras mantojuma saglabāšanu. Notika tikšanās ar Jāni Holšteinu-Upmani pasākumā “Tikšanās stāstos un mūzikā ar mūziķi GORAN GORA”, kas apmeklētājiem piedāvāja sarunu un muzikālu priekšnesumu formātu. Tika organizētas tikšanās ar uzņēmējiem un dažādu jomu pārstāvjiem – piemēram, ar Māri Šermuku (irbeņu audzētāju) un ar ceļojumu raidījuma “Ceļo bez robežām” veidotāju Ivaru Cīruli, tā paplašinot auditorijas zināšanas par uzņēmējdarbību un ceļošanas pieredzi. Tradicionāli tika organizēta Dzejas diena Dobelē, kur bibliotēka iziet ārpus savām telpām un kopā ar muzeju, mākslas skolu un mūzikas skolu veido kopīgu kultūras pasākumu pilsētvidē, stiprinot sadarbību un bibliotēkas atpazīstamību sabiedrībā. Mākslas un dzejas dienu Dobelē ietvaros bērniem tika organizēta radošā darbnīca “Dzīvo grāmatu klubs ‘Piena zobs’”, kas veicināja bērnu radošo izpausmi un interesi par literatūru. Dobeles NCB tika eksponēta filmu studijas “Animācijas brigāde” leļļu izstāde “Indriķis, musketieri un draugi”. Izstādes norises laikā projekta “Latvijas skolas soma” ietvaros tika organizētas radošās darbnīcas izglītības iestādēm, kurās piedalījās piecas mācību grupas. Bibliotēkā notika arī dzejas pēcpusdiena muzikālā formātā kopā ar mūziķi Guntaru Raču par grāmatu

“Trakais”, kā arī tika organizēta gleznu izstāde “Uzdrīkstēties...”. Izstādes atklāšanā piedalījās mākslas darba autors Andris Kalniņš, kurš klātesošos priecēja ar stāstiem un muzikālu priekšnesumu.

Šķības bibliotēkā tika organizēts pasākums “Masaki Nakagawa – japānis, kurš iemīlēja latviešu kultūru”, kas veicināja starpkultūru dialogu un interesi par kultūru mijiedarbību.

Īles bibliotēkā notika literāri muzikāls pasākums kopā ar Uldi Plūmīti “Skaistajām meitenēm, daiļajām sievietēm, mīļajām mātēm”, nodrošinot saturīgu kultūras piedāvājumu un emocionāli bagātu programmu.

Aizstrautnieku bibliotēkā Latvijas valsts svētku ietvaros notika pasākums “Mans cienasts svētku galdam”, kas stiprināja patriotiskās vērtības un kopienas saliedētību.

Annenieku bibliotēkā 2025. gadā piedzīvoja ievērojamu apmeklētāju pieplūdumu — fizisko apmeklējumu skaits pieauga par 9%. Tas nav pārsteigums, jo bibliotēkas lepnums ir unikālā pastāvīgā ekspozīcija “Kaķu nams”, kas atrodas Kaķenieku ciematā un tāpēc organiski iekļaujas vietējā identitātē. Izstāde jau sasniegusi 950 eksponātus, un to papildina gan vietējie iedzīvotāji, gan viesi no citiem novadiem. Bibliotēka kļuva par radošu tikšanās vietu literātiem, māksliniekiem un interesentiem. Dzejas dienu pasākums “Dzeja vienā upes krastā”, ko ieskandināja aktieris Artis Robežnieks, pulcēja dzejas mīļotājus no tuvienes un tālienes. Gada laikā notika gan tematiskas pēcpusdienas par senvārdiem un jaunvārdiem, gan tikšanās ar karikatūristu Kristapu Auzenbergu, aktieri Intaru Rešetinu-Pētersonu un mākslinieci Ainu Liepu viņas 90 gadu jubilejā.

Bikstu bibliotēkā ikviens varēja atrast sev piemērotu nodarbi. Īpaši populāri bija praktiskie pasākumi — tikšanās ar “Puķu bodes” vadītāju Andu Meijeri atklāja dārzkopības noslēpumus, piemēram, ka smalkās sēklas nevajag apbērt ar zemi, bet puķuzirņu sēklām var norīvēt miziņu, lai tās labāk dīgtu. Radošajās darbnīcās tapa auskari, šenila ziedi, māla rotas un pat tulpes, kas iesmaržinātas ar ēteriskajām eļļām. Šie pasākumi pulcēja gan bērnus, gan pieaugušos, radot īstu kopā būšanas sajūtu. Īpaši atraktīvs bija foto detektīvs “Acīgais bikstenieks”, kur dalībniekiem bija jāatrod 18 paslēpti objekti un jārisina papildu uzdevumi.

Bītes bibliotēkā īpašu uzmanību piesaistīja “Peoniju balle”, kurā varēja aplūkot selekcionāra Andra Berkina peoniju šķirnes. Tā kļuva par tradīciju un pulcēja apmeklētājus no visas apkārtnes. Bibliotēka aktīvi sadarbojās ar vietējiem iedzīvotājiem — tika izstādītas ziloņu figūriņas, rokdarbi, mozaīkas, bērnu darbi un pat kolekcijas, kas glabātas vairākās paaudzēs. Pieaugušajiem tika piedāvātas tikšanās ar rakstniekiem, pētniekiem un kultūras darbiniekiem, bet aktīvākie lasītāji tika apbalvoti ar ekskursiju pa Bērzes pagastu.

Jaunbērzes bibliotēkā piedāvāja četras radošās nodarbības — no vannas bumbu gatavošanas līdz keramikas oliņu apgleznošanai un draudzības rokassprādžu darināšanai. Pieaugušo iesaiste būtiski pieauga — viņi aktīvi piedalījās gan praktiskajās meistarklasēs, gan tematiskajos pasākumos. Bibliotēkā bija apskatāmas vairākas kolekciju izstādes — kumeliņi, vāveres, krūzītes, kaķi — un četras ekspozīcijas “Tādi mēs esam”, kurās tika izcelti vietējie mākslinieki un amatnieki. Gada laikā

notika tikšanās ar rakstniekiem, dzejniekiem, žurnālistiem, dārzkopjiem un ceļotājiem. Īpaši populārs bija pasākums “Kas tavā burciņā?”, kur dalībnieki dalījās ar saviem konservējumiem un receptēm. Kā arī muzikālais dzejas vakars “Dziesmu liku pavardā”, kas pulcēja dzejas un mūzikas interesentus.

Krimūnu bibliotēka rīkoja tikšanās ar populāriem autoriem — Lindu Mūrnieci, Māru Upmani-Holšteini un Lauru Lūsēnu. Ģimenēm tika organizēta erudīcijas spēle “Gudrs vēl gudrāks”, kas kļuvusi par tradīciju, kā arī orientēšanās pārgājiens “Lieli ceļi, mazi ceļi”.

Lejasstrazdu bibliotēkā notika ļoti daudzveidīgas nodarbības — vaska sveču rullēšana, digitālo prasmju apguve, senioru pārvērtības, Reiki lekcija, topiāru veidošana, Jāņu vainagu pīšana, hamburgeru gatavošana, skalu grozu pīšana un mandalu zīmēšana. Kopumā pasākumos piedalījās 171 dalībnieks.

Lielaucenes bibliotēka iesaistījās pagasta svētkos, kuros tika izstādīti vietējo mākslinieku darbi. Īpašu pārsteigumu sagādāja mandalu izstāde, kas atklāja vietējo iedzīvotāju negaidītos talantus. Skalu grozu pīšanas meistarklase kļuva par gada iespaidīgāko notikumu — katrs dalībnieks radīja savu unikālo grozu.

Naudītes bibliotēka piedāvāja plašu izstāžu klāstu — no origami līdz dubultajiem dūraiņiem, no kaprona ziediem līdz pārļotām gleznām. Notika arī vēsturiskas izstādes sadarbībā ar Dobeles muzeju. Meistarklases bija daudzveidīgas — sveču liešana, vainagu pīšana, siera gatavošana, Adventes vainagi, lūpu krāsas izgatavošana. Īpaši emocionāls bija pasākums “Barikāžu atceres ugunsurs”, kur dalībnieki dalījās atmiņās par 1991. gadu.

Penkules bibliotēka rīkoja divus lielus pasākumus — tikšanos ar Guntaru Raču un Edvardu Strazdiņu, kā arī sarunu pēcpusdienu ar aktrisi un rakstnieci Zani Daudziņu. Abi pasākumi pulcēja daudzus apmeklētājus un radīja sirsnīgu, emocionālu atmosfēru.

Tērvetes bibliotēkā dzeja skanēja gan audio, gan dzīvajā — pasākums “Dzeja dzied” kopā ar Gati Mūrnieku. Tika īstenots pasākums “Tikšanās ar suni Amor Tobias”, kas īpaši tika vērsts uz bērnu un ģimeņu auditoriju, veicinot pozitīvas emocijas un interesi par dzīvniekiem. Bibliotēka rīkoja izstādes, godināja čaklākos lasītājus, devās ekskursijās un piedalījās Meža dienās Tērvetes dabas parkā.

Zebrene 2025. gadā svinēja 100 gadu jubileju, un **Zebrenes bibliotēka** kopā ar kultūras organizatori radīja unikālu pasākumu — 7 pārgājienu ciklu “100 km līdz Zebrenes dzimšanas dienai”. Pārgājienos piedalījās cilvēki no 5 līdz 78 gadu vecumam. Katram pārgājenam bija sava tēma — ar garšu, ar putniem, ar dzeju, ar vēsturi, ar lomām, ar dabas izpēti. Cilvēki ēda pankūkas pie ezera, mērīja dižkokus, minēja mīklas, meklēja objektus, meta olas, klausījās putnu balsis un kopā radīja neaizmirstamu piedzīvojumu.

Uzziņu un informācijas darbs

Dobeles NCB turpina attīstīt lietotāju informācijpratību, piedāvājot individuālas apmācības un konsultācijas par informācijas resursiem, katalogiem, datubāzēm un e-pakalpojumiem. Lai gan grupu apmācības netiek īstenotas zema pieprasījuma dēļ, individuālais atbalsts ir ļoti pieprasīts — tas ļauj lietotājiem justies droši un nekautrēties par savu digitālo prasmju līmeni.

Bibliotēkas ikdienas darbā būtiska vieta ir konsultācijām par datoru un interneta lietošanu, īpaši e-pakalpojumu saņemšanas procesā. Joprojām ir iedzīvotāji, kuriem trūkst digitālo prasmju, lai patstāvīgi izmantotu bibliotēkas datorus, savukārt jaunāki apmeklētāji aktīvi apgūst datubāzu izmantošanu un informācijas izgūšanu.

Visbiežāk apgūtās prasmes:

- ✓ informācijas meklēšana vietnēs (latvija.lv, e-veselība u.c.);
- ✓ rēķinu apmaksa internetbankā;
- ✓ CV sagatavošana;
- ✓ Word dokumentu veidošana un noformēšana;
- ✓ dokumentu nosūtīšana e-pastā;
- ✓ gada ienākuma deklarācijas aizpildīšana;
- ✓ informācijas izgūšana no DataMed;
- ✓ e-pasta izveide.

Dobeles NCB darbojas arī kā ES informācijas punkts, nodrošinot plašu materiālu klāstu par ES institūcijām, likumdošanu, vēsturi, dalībvalstīm un politiku. Pieejami gan drukāti materiāli, gan audiovizuāli resursi, tematiskas izstādes, faktu lapas un uzticami tiešsaistes avoti.

Dobeles NCB pārskata periodā organizēja tematiski izglītojošu pasākumu Dobeles Valsts ģimnāzijas 7.–8. klašu skolēniem. Pasākuma laikā:

- ✓ tika spēlēta spēle “Daudzveidīgā Eiropa”;
- ✓ izspēlēta spēle “Eiropas domino”;
- ✓ noskatīts video par Latvijas un ES simboliem, kurā skolēni pie Latvijas himnas cēlās kājās un dziedāja līdzi.

Pasākums veicināja jauniešu kritisko domāšanu un izpratni par ES, kā arī parādīja bibliotēku kā vietu, kur ikviens var iepazīties ar ES tematiku.

2025.gadā **Aizstrautnieku bibliotēka** kļuva par klientu apkalpošanas punktu, būtiski paplašinot savu lomu vietējā kopienā. Gada laikā sniegtas 66 konsultācijas, kas palīdzējušas iedzīvotājiem risināt dažādus praktiskus jautājumus. Konsultācijas sniegtas par:

- ✓ pašvaldības pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību;
- ✓ e-pakalpojumu izmantošanu;
- ✓ dokumentu un iesniegumu aizpildīšanu;
- ✓ nekustamā īpašuma nodokli un citiem maksājumiem;

- ✓ Dobeles novada pakalpojumiem.

Šis pakalpojums ir īpaši nozīmīgs senioriem un cilvēkiem ar ierobežotām pārvietošanās iespējām

Annenieku bibliotēkā pārskata periodā sniegtas 67 uzziņas, aptverot plašu tēmu loku. Visbiežāk iedzīvotāji interesējušies par:

Annenieku pamatskolas likvidācijas laiku;

- ✓ pagasta iedzīvotājiem — barikāžu dalībniekiem;
- ✓ Eiropas veselības apdrošināšanas kartes iegūšanu;
- ✓ grāmatu meklēšanu citu novadu bibliotēkās;
- ✓ pieteikšanos pie ārsta speciālista;
- ✓ rēķinu apmaksas iespējām;
- ✓ deklarāciju aizpildīšanu.
- ✓ e-pakalpojumu izmantošanu portālā latvija.lv.

Bibliotēka pievienojās projektam “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība”, kurā 14 iedzīvotāji apguva pamata un vidējā līmeņa digitālās prasmes.

Bēnes bibliotēka sniedz plašu praktisko uzziņu klāstu, palīdzot iedzīvotājiem risināt ikdienas situācijas. Bibliotekārs sniedzis atbalstu:

- ✓ autobusa biļešu pasūtīšanā attālināti;
- ✓ SmartID un e-paraksta lietošanā;
- ✓ iesniegumu un dokumentu sagatavošanā;
- ✓ internetbankas lietošanā un automātisko maksājumu pievienošanā;
- ✓ rēķinu apmaksā;
- ✓ saziņā ar banku;
- ✓ gāzes skaitītāju rādījumu iesniegšanā;
- ✓ apdrošināšanas atlīdzības pieteikšanā;
- ✓ pirkumu veikšanā internetā;
- ✓ pakomātu lietošanā;
- ✓ ārstu apmeklējumu un analīžu rezultātu izdrukās;
- ✓ bankas karšu aktivizēšanā;
- ✓ attēlu meklēšanā un formatēšanā;
- ✓ digitālās bibliotēkas izmantošanā;
- ✓ tūrisma informācijas meklēšanā;
- ✓ viesnīcu rezervācijās;
- ✓ līgumu izdrukās (Tele2, Elektrum, Enefit, EcoBaltica u.c.).

Pārskata periodā **Bites bibliotēka** sniegusi 313 uzziņas, izmantojot plašu informācijas resursu klāstu:

- ✓ BIS ALISE kopkatalogu;

- ✓ Dobeles NCB mājaslapu;
- ✓ tematiskās mapes un avīzes;
- ✓ novadpētniecības materiālus;
- ✓ datubāzes (Letonika, news.lv);
- ✓ portālu latvija.lv;
- ✓ LNB digitālo bibliotēku.

Iedzīvotāji regulāri ieguva informāciju par notikumiem Tērvetes pagastā un Dobeles novadā no “Dobeles Novada Ziņām” un vietnes dobele.lv. Bibliotēkas informācijas stendā ik mēnesi tika izvietota aktuālā informācija par pasākumiem un izstādēm, bet sociālajos tīklos — saistoši jaunumi un aktualitātes.

Dobeles novada bibliotēkas nodrošina daudzveidīgu un sabiedrībai būtisku uzziņu un informācijas darbu. Tās kļūst par vietu, kur iedzīvotāji saņem ne tikai kultūras un izglītības pakalpojumus, bet arī praktisku atbalstu ikdienas dzīves situācijās, digitālo prasmju apguvē un e-pakalpojumu izmantošanā. Bibliotēkas nodrošina vienlīdzīgu piekļuvi informācijai visām iedzīvotāju grupām.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Pārskata periodā bibliotēkas turpināja aktīvi strādāt pie iedzīvotāju izglītošanas, piedāvājot gan individuālas konsultācijas, gan tematiskas nodarbības un lekcijas dažādām vecuma grupām. Ikdienas darbā īpaša uzmanība tika pievērsta digitālo prasmju stiprināšanai, joprojām ir iedzīvotāji, kuriem trūkst zināšanu, lai patstāvīgi izmantotu datorus un internetu. Bibliotekāri regulāri palīdzēja lietotājiem apgūt e-pakalpojumus, orientēties e-resursos un, piemēram, atvērt e-grāmatas LNB digitālajā bibliotēkā. Atsevišķi tika rīkots arī pasākums “Digitālās apmācības senioriem”, kurā jautājumu–atbilžu formā seniori varēja apgūt sev aktuālās digitālās prasmes.

Bites bibliotēka pieaugušo auditorijai piedāvāja gan izzinošas nodarbības, gan radošās darbnīcas. Liela atsaucība bija lekcijai “Kā pareizi šķirot atkritumus”, kuru vadīja SIA “Dobeles komunālie pakalpojumi” pārstāve Aļona Isajeva. Viņa skaidroja atkritumu šķirošanas principus, demonstrēja uzskates materiālus un atbildēja uz apmeklētāju jautājumiem. Tā kā Bites bibliotēka atrodas lauku apvidū, īpaši iecienīta bija nodarbība “Manas pieredzes stāsts”, kur piemājas saimniecības “Bērzāji” saimniece Ilze Jansone dalījās savā pieredzē par lauksaimniecības projektu īstenošanu, stāstīja par sēklu un stādu iegādi, augsnes izvēli un mēslošanu. Radošajās darbnīcās vietējie iedzīvotāji varēja izpaust savu radošumu, veidojot pavasara kompozīcijas kopā ar Ilzi Jansoni, kā arī piedaloties Naudītes bibliotēkas vadītājas Gitas Zeikmanes meistarklasē, kurā, izmantojot dzimšanas datus, dalībnieki radīja savu personīgo mandalu.

Naudītes bibliotēkā izglītojošā darbība noritēja gan sadarbībā ar valsts institūcijām, gan iesaistoties nacionāla mēroga projektos. Martā bibliotēkā viesojās Valsts policijas pārstāvis ar lekciju par aktuālajām krāpšanas tendencēm. Februārī un martā bibliotēka piedalījās VARAM projektā

“Sabiedrības digitālo prasmju attīstība”, nodrošinot gan pamata, gan vidējā līmeņa digitālo prasmju apmācības. Kopumā nodarbībās piedalījās 9 cilvēki katrā līmenī, apgūstot gan praktiskas iemaņas, gan pašapkalpošanās prasmes. Ļoti pieprasītas bija arī praktiskās nodarbības “Mans draugs viedtālrunis”, kurās divās reizēs piedalījās 22 interesenti.

Penkules bibliotēka pārskata periodā pievērsās gan pieaugušo, gan bērnu izglītošanai. Pieaugušajiem tika piedāvāta lekcija par profesionālo izdegšanu, kuru vadīja Linda Skranda. Dalībnieki uzzināja, kā atpazīt izdegšanas simptomus, kādi ir riska faktori un kā rūpēties par savu emocionālo labklājību. Savukārt bērniem tika organizētas vairākas saistošas un izglītojošas nodarbības. 7. februārī Dobeles novada Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu nodaļa vadīja nodarbību “Vilks un Aita”, kurā bērni iepazinās ar vilka tēla atspoguļojumu pasakās un teikās, salīdzinot to ar reālo dzīvi un dažādu kultūru interpretācijām. Nodarbības noslēgumā bērni radoši darbojās, zīmējot savu totēma dzīvnieku. Savukārt 16. septembrī Penkules pamatskolas sagatavošanas grupas un 1. klases skolēni piedalījās nodarbībā “Putnu stāsti”, ko vadīja novadpētniecības speciāliste Sandra Kazimiraitis-Eglīte. Bērni uzzināja par Latvijas putnu daudzveidību, to dzīvesveidu un nozīmi dabā, klausījās stāstus un aplūkoja attēlus, kas rosināja interesi un cieņu pret dabu.

Kopumā bibliotēkas turpināja būt nozīmīgs izglītojošs centrs vietējai kopienai, piedāvājot daudzveidīgas iespējas gan zināšanu papildināšanai, gan praktisku prasmju apguvei, gan radošai izpausmei.

Medijpratība

Bibliotēka	Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi pieaugušajiem		Medijpratības jautājumiem veltīti pasākumi bērniem un jauniešiem līdz 18.g.		Medijpratības mācības bērniem un jauniešiem līdz 18.g.v		Medijpratības mācības pieaugušajiem	
	Norišu skaits	Apmeklējums	Norišu skaits	Apmeklējums	Norišu skaits	Apmeklējums	Norišu skaits	Apmeklējums
Dobeles NCB	4	36	2	32	2	48		
Aizstrautnieku bibliotēka	2	18	1	5			2	18
Auces pilsētas bibliotēka			1	17			11	23
Augstkalnes bibliotēka	1	11			1	9	2	22
Bēnes bibliotēka	12	48	1	11	1	11	12	48
Bikstu bibliotēka	1	18	2	16	2	15	4	40
Bītes bibliotēka	1	5			2	25	1	10

Bukaišu bibliotēka	29	59	2	6				
Īles bibliotēka	3	16	2	6	2	4	9	16
Krimūnu bibliotēka	1		1		1		1	
Lejasstrazdu bibliotēka	1	3					1	5
Lielaucē bibliotēka	35	35	5	5				
Naudītes bibliotēka	2	14					5	70
Šķībes bibliotēka	23	51	5	27	1	5	3	35

2025.gads **Aizstrautnieku bibliotēkā** aizritēja ar īpašu uzsvāru uz medijpratības un digitālo prasmju attīstīšanu vietējā kopienā. Bibliotēka turpināja būt nozīmīgs atbalsta punkts gan bērniem, gan pieaugušajiem, taču vislielākā uzmanība tika veltīta senioriem un cilvēkiem ar ierobežotām digitālajām iemaņām. Šī sabiedrības grupa ikdienā visbiežāk sastopas ar izaicinājumiem e-vidē, tāpēc bibliotēka mērķtiecīgi strādāja, lai mazinātu digitālo plaisu. Bibliotēka iesaistījās projektā “Sabiedrības digitālo prasmju attīstības izglītības programma”, kura ietvaros Dobelē tika organizētas strukturētas mācības. Tās norisinājās divos posmos: pirmajā – trīs dienu nodarbības, otrajā – divu dienu apmācības. Kopumā programmā piedalījās 18 dalībnieki no Aizstrautnieku ciemata. Mācību saturs aptvēra pamata datora lietošanu, e-pakalpojumu izmantošanu (tostarp e-veselību, e-adresi un latvija.lv), informācijas meklēšanas prasmes un digitālo ierīču lietošanu. Bibliotēka nodrošināja telpas, organizatorisko atbalstu un turpināja sniegt individuālas konsultācijas arī pēc mācību noslēguma.

Arī **Bites bibliotēkā** digitālo prasmju pilnveide bija viena no gada centrālajām tēmām. Februārī tika rīkota nodarbība “Digitālo prasmju pilnveide senioriem”, kurā gados vecākie kopienas pārstāvji apguva prasmes drošākai ikdienai e-vidē. Digitālās nedēļas laikā apmeklētājiem bija iespēja piedalīties LIKTA vebinārā “Kiberdroša ikdiena ikvienam – praktiski padomi drošībai internetā”, kā arī saņemt individuālas konsultācijas par dažādiem e-vides jautājumiem. Bites bibliotēka turpināja arī darbu ar jauniešiem – 9. klases skolēni apguva bibliotēkas autorizācijas datu izmantošanu un e-grāmatu lasīšanas iespējas, savukārt 8. klases skolēni nodarbībā “Kā sevi pasargāt interneta vidē” izzināja digitālās drošības pamatprincipus un savu digitālo nospiedumu.

Jaunbērzes bibliotēka rīkoja izglītojošu semināru “Ieraugi krāpnieku slēpto nodomu”, kurā piedalījās 20 dalībnieki. Semināra laikā tika apskatītas aktuālākās krāpšanas metodes, sniegti praktiski padomi krāpniecisku piedāvājumu atpazīšanai un rīcībai situācijās, kad personas dati jau nonākuši krāpnieku rokās. Pasākuma noslēgumā dalībnieki secināja, ka digitālie pakalpojumi kļūst arvien nepieciešamāki, un to nozīme turpina pieaugt.

Savukārt **Naudītes bibliotēka** ikdienā īpašu uzmanību veltīja drošībai internetā un lietotāju medijpratības stiprināšanai. Pieaugot krāpnieciskām aktivitātēm digitālajā vidē, bibliotēka regulāri atgādināja apmeklētājiem par riskiem un drošas uzvedības principiem. Lietotāji tika iepazīstināti arī ar mākslīgā intelekta pamatjēdzieniem, jo šīs tehnoloģijas arvien vairāk ienāk ikdienas dzīvē. Bibliotekāre pati aktīvi pilnveidoja zināšanas, piedaloties Emīla Rotgalvja vadītajās medijpratības apmācībās, tostarp martā notikušajā nodarbībā “Kiberdrošības aktualitātes un izmeklēšanas spēle” Rīgā. Tāpat bibliotēka iesaistījās projektos “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” un “Mans draugs viedtālrunis”, kuros medijpratība bija viena no galvenajām tēmām.

Kopumā bibliotēkās apliecināja, ka medijpratība un digitālās prasmes ir kļuvušas par neatņemamu sabiedrības izglītošanas sastāvdaļu. Bibliotēkas turpināja būt droša vieta, kur iedzīvotāji var saņemt atbalstu, uzdot jautājumus un mācīties, lai droši un pārliecinoši izmantotu digitālās iespējas.

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Dobeles novada bibliotēku tīkls turpina attīstīt un pilnveidot tiešsaistes pakalpojumus, nodrošinot iedzīvotājiem ērtu piekļuvi informācijai un bibliotēku resursiem. Novada kopkatalogu veido Dobeles NCB, 20 pagastu publiskās bibliotēkas, divi pakalpojumu sniegšanas punkti un piecas izglītības iestāžu bibliotēkas. 2025. gadā kopkatalogā reģistrētas 207 229 sesijas, no kurām 2874 sesijas veikuši autorizēti lietotāji. Visas novada publiskās bibliotēkas aktīvi strādā Cirkulācijas modulī, veidojot un uzturot lasītāju reģistru, kā arī nodrošinot iespieddarbu izsniegšanu un saņemšanu. Bibliotekāru ikdienas darbu būtiski atvieglo iespēja informēt lasītājus par rezervētajām grāmatām, izmantojot BIS “Alise” e-pasta paziņojumu funkciju.

Kataloga kvalitāti nodrošināšana Dobeles NCB speciālisti, kuri veic katalogizāciju, autoritatīvo ierakstu veidošanu, resursu attēlu un anotāciju pievienošanu, kā arī MARC ierakstu rediģēšanu. Dobeles NCB pieejami visi sistēmas moduļi, tostarp inventarizācija, kas ļauj pilnvērtīgi pārvaldīt krājumu. Novadpētniecības datubāzi veido un uztur Dobeles NCB darbinieks, nodrošinot vietējās vēstures materiālu pieejamību.

Pārskata periodā veikts apjomīgs darbs ar krājuma aprakstiem. Kopumā apstrādāti 10 463 eksemplāri, rediģēti 4451 MARC ieraksti, izveidoti 204 jauni MARC ieraksti, kā arī sagatavotas 1452 jaunas anotācijas. Katram jaunajam ierakstam tiek pievienots vāka attēls un informācija par e-formāta pieejamību, ja tāda pastāv. Papildus rediģētas 1935 esošās anotācijas, uzlabojot to kvalitāti un atbilstību. Turpinās cieša sadarbība ar izglītības iestāžu bibliotekāriem, kas būtiski samazinājusi kļūdu skaitu katalogā. Dobeles NCB speciālisti sniedz konsultācijas par sistēmas lietošanu, nodrošinot vienotu pieeju datu ievadei visā novadā. Autoritatīvā datubāze 2025. gadā papildināta ar 189 jauniem ierakstiem, importēti 1070 ieraksti, bet 27 ieraksti rediģēti. Tāpat gada laikā rediģēti 2694 lasītāju dati, bet 86 lasītāji dzēsti, atjaunojot un sakārtojot lasītāju reģistru.

Autorizācijas dati ļauj lasītājiem izmantot attālinātos pakalpojumus — rezervēt un pasūtīt grāmatas tiešsaistē, pārvaldīt savus datus un sekot līdzi izsniegumiem. Lietotāju dinamika pēdējos trīs gados bijusi mainīga:

Aktīvie lietotāji: 2025. gadā – 7374 (neliels kritums par 2,01 % salīdzinot ar 2024. gadu).

Autorizētie lietotāji kopā: 2612 (pieaugums par 62,14 %).

Autorizētie lietotāji pārskata periodā: 1216 (pieaugums par 17,3 %).

Pārskata periodā 221 lietotājam piešķirti autorizācijas dati, un attālināti pasūtīti 1275 grāmatu eksemplāri.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Lietotāji aktīvi izmantoja iespēju pasūtīt izdevumus no Latvijas Nacionālās bibliotēkas krātuvēm. Visbiežāk pieprasītās nozares bija juridiskā literatūra, pedagogija, psiholoģija un daiļliteratūra angļu valodā. Tā kā bibliotēka parasti iegādājas tikai vienu eksemplāru no jaunākajām grāmatām, SBA pakalpojums kļūst īpaši nozīmīgs brīžos, kad pieprasījums pēc konkrēta izdevuma strauji pieaug.

SBA pakalpojuma dati apliecina stabilu un aktīvu sadarbību ar citām bibliotēkām. No tām Dobeles NCB saņēma ap 100 dokumentu gadā, savukārt nosūtīja ievērojami vairāk — robežās no 677 līdz 781 dokumentam. Īpaši 2025. gadā redzams pieaugums nosūtīto dokumentu skaitā, sasniedzot 781 vienību. Svarīga loma SBA aprītē ir arī pagastu bibliotēkām. Pārskata periodā tās saņēma 1513 dokumentus, bet nosūtīja 746. Šie skaitļi parāda, ka pagastu bibliotēkas aktīvi izmanto Dobeles NCB un citu bibliotēku resursus, lai nodrošinātu saviem lasītājiem plašāku un kvalitatīvāku piedāvājumu. Vienlaikus tas apliecina, ka pagastu bibliotēku krājumi tiek izmantoti arī pretējā virzienā, lai gan mazākā apjomā.

Sadarbība ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku turpinājās aktīvi. 2025. gadā saņemto disku skaits pieauga līdz 189 vienībām, kas ir lielākais apjoms pēdējo trīs gadu laikā. Tomēr izsniegto disku skaits turpināja samazināties, sasniedzot 236 vienības. Īpaša uzmanība tika pievērsta lieldrukas grāmatu pieejamībai. 2025. gadā bibliotēka saņēma 30 šādu izdevumu, taču pieprasījums pēc tiem bija ļoti zems — izsniegtas tika tikai 4 grāmatas. Lai gan sākotnēji interese bija minimāla, gada nogalē parādījās pirmās pozitīvās pazīmes: daži lietotāji sāka izrādīt interesi un izmēģināja lieldrukas izdevumus. Ne visiem tie šķita piemēroti, tomēr vairāki lasītāji atzina, ka nākotnē varētu tos izmantot. Tas ļauj cerēt, ka pieprasījums pēc šī formāta varētu pieaugt nākamajā gadā.

SBA pakalpojums Dobeles NCB ir stabils, pieprasīts un ar skaidru attīstības potenciālu. Bibliotēkas krājums tiek aktīvi izmantots, kas apliecina tā kvalitāti un atbilstību lietotāju vajadzībām. Pagastu bibliotēku aktīvā iesaiste SBA aprītē vēl vairāk uzsver reģionālās sadarbības nozīmi. Savukārt sadarbība ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku paplašina pieejamo pakalpojumu klāstu, un, lai gan atsevišķu formātu pieprasījums vēl tikai veidojas, redzamas pozitīvas attīstības tendences.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Dobeles NCB un novada bibliotēku krājuma veidošanas un attīstības darbs balstās uz 2025. gadā izstrādāto dokumentu “Dobeles novada Centrālās bibliotēkas Krājuma attīstības un komplektēšanas koncepcija 2025.–2030. gadam”, kas nosaka bibliotēkas stratēģiskos virzienus un principus. Bibliotēku krājums tiek veidots kā universāls, atbilstošs novada attīstības interesēm un iedzīvotāju vajadzībām. Bibliotēka nodrošina piekļuvi ne tikai savam krājumam, bet arī datubāzēm, informācijas sistēmām un citu bibliotēku resursiem, izmantojot SBA. Lai krājuma komplektēšanas process būtu pārdomāts un koordinēts, darbojas Komplektēšanas komisija, kas vadās pēc izstrādātās koncepcijas. Bibliotēkas apvienotais krājums ir pieejams plašam sabiedrības lokam un pilda vairākas funkcijas – tas nodrošina informācijas pieejamību, atbalsta izglītību, veicina kultūras pieejamību un kalpo arī atpūtai un izklaidei. Tā kā bibliotēkas lietotāju segments ir daudzveidīgs, krājuma attīstības pamatā ir universāluma princips.

Krājuma komplektēšanā noteiktas vairākas prioritātes. Īpaša uzmanība tiek pievērsta bērnu un jauniešu literatūrai, nodrošinot, ka nodaļā pieejama nozīmīgākā Latvijā izdotā daiļliteratūra un nozaru literatūra vecuma grupai no 0 līdz 18 gadiem. Tāpat būtiska ir informācijas literatūra – uzzīņu izdevumi, enciklopēdijas, vārdnīcas un rokasgrāmatas. Krājuma attīstībā svarīga loma ir kultūras izdevumiem, latviešu oriģinālliteratūrai, daiļliteratūrai, kā arī nozaru literatūrai, īpaši psiholoģijas, pedagogijas, medicīnas, dabaszinātņu, praktisko prasmju un vēstures jomās. Regulāri tiek komplektēta arī periodika, savukārt novadpētniecības krājumā tiek iekļauti izdevumi, kas saistīti ar Dobeli, kultūrvēsturisko novadu un ievērojamām personībām. Komplektēšanas prioritātes ietekmē arī citi faktori. Nozīmīgs ir reģionālais aspekts, kā arī valodas, kurās izdevumi tiek komplektēti – pamatā latviešu, bet nepieciešamības gadījumā arī angļu, krievu un retāk vācu valodā. Bibliotēka veido krājumu dažādos formātos, līdzsvarojot fiziskos un digitālos resursus atbilstoši pieprasījumam. Tiek ievērota arī eksemplaritāte – bērnu literatūru un pieaugušo daiļliteratūru komplektē 1–2 eksemplāros, bet nozaru literatūru – vienā eksemplārā. Hronoloģiskais aspekts nosaka, ka aktīvajam

krājumam tiek komplektēti galvenokārt pēdējo piecu gadu izdevumi, savukārt uzziņu literatūra tiek atjaunota ar jaunākajiem izdevumiem. Periodika tiek abonēta un glabāta noteiktos termiņos, bet dāvinājumi tiek pieņemti ar atlasi. Krājumā netiek iekļautas skolu mācību grāmatas, sīkiespieddarbi un īslaicīgas nozīmes materiāli, izņemot gadījumus, kad tie nepieciešami novadpētniecības krājumam. Tāpat netiek komplektēti aģitācijas materiāli un izdevumi, kas izdoti agresorvalstīs.

Bibliotēka komplektē ne tikai iespieddarbus, bet arī elektroniskos izdevumus, piemēram, e-žurnālus. Mazāk pieprasītā, bet vērtīgā literatūra tiek pārvietota uz krātuvi, saglabājot tās pieejamību un vienlaikus atbrīvojot vietu plauktos.

Svarīga bibliotēkas darba daļa ir krājuma popularizēšana, lai nodrošinātu, ka resursi sasniedz savu mērķauditoriju un tiek aktīvi izmantoti. Klātienē tas tiek īstenots ar tematiskajām izstādēm, jaunieguvumu plauktiem, literārajiem pasākumiem un tikšanās reizēm. Virtuālajā vidē bibliotēka izmanto sociālos tīklus, tīmekļa vietni un e-katalogu, tādējādi paplašinot informācijas pieejamību un sasniedzot plašāku auditoriju.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Pārskata periodā bibliotēku krājums ticis papildināts ar jaunām un vērtīgām grāmatām. Tās iegādātas vienā eksemplārā, izmantojot IK Virja un SIA Latvija Grāmata piedāvājumus. Īpaši nozīmīgs pienesums bijis LR Kultūras ministrijas atbalstītais projekts “Vērtīgo grāmatu iepirkums Latvijas publiskajām bibliotēkām”, kā arī lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu jauniešu un vecāku žūrija 2025” kolekcijas grāmatas, kas būtiski bagātinājušas bibliotēkas piedāvājumu.

Auces bibliotēkas spēļu krājums papildināts ar deviņām jaunām spēlēm, savukārt Bēnes bibliotēkā pārskata periodā iegādātas piecas jaunas spēles, tā paplašinot brīvā laika pavadīšanas iespējas lasītājiem. Bēnes bibliotēka papildus iegādājusies arī liela izmēra koordinācijas un atjautības trenēšanas spēli, kas piemērota gan individuālai, gan kopīgai nodarbei.

Finansējuma izlietojums bibliotēku krājuma papildināšanai Dobeles novadā no pašvaldības budžeta iztērējusi 2,02 EUR uz vienu iedzīvotāju un 6,93 EUR uz vienu bibliotēkas lietotāju, savukārt novada bibliotēkas – 2,45 EUR uz vienu iedzīvotāju un 10,23 EUR uz vienu lietotāju. Grāmatu iegādei Dobeles NCB izlietoti 14 247 EUR, bet periodikai – 4022 EUR. Novada bibliotēkās grāmatām tērēti 30 800 EUR, bet periodikai – 17 919 EUR. Kopumā 67% no pieejamā budžeta novadā novirzīti grāmatu iegādei, savukārt 33% – periodikas nodrošināšanai.

Krājuma rādītāji

Dobeles NCB			
	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	2993	2813	2618
<i>t. sk. grāmatas</i>	1266	1152	1244
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	264	199	381
<i>t. sk. bērniem un jauniešiem</i>	298	423	363
<i>t. sk. periodika</i>	1696	1656	1350
<i>pārējie dokumenti u.c. krājuma vienības</i>	0	5	6
Izslēgtie dokumenti	4726	1785	1077
Krājuma kopskaits	40368	41399	42940
<i>t. sk. grāmatas</i>	33357	34143	34669
<i>t. sk. periodika</i>	5871	6697	7693
<i>t. sk. bērniem un jauniešiem</i>	6011	6709	5018
<i>pārējie dokumenti u.c. krājuma vienības</i>	553	555	578
Grāmatu krājuma apgrozība	1.19	0.85	0,82
Periodisko izdevumu apgrozība	0.86	1.51	1,78
Dobeles novada bibliotēkas			
	2023	2024	2025

Jaunieguvumi kopā	20110	11214	12816
<i>t. sk. grāmatas</i>	2954	3776	3891
<i>t.sk. latviešu daiļliteratūra</i>	1510	1275	1150
<i>t. sk. bērniem un jauniešiem</i>	1529	1122	1231
<i>t. sk. periodika</i>	10513	10214	8898
<i>pārējie dokumenti u.c. krājuma vienības</i>	19	34	21
Izslēgtie dokumenti	15575	13126	15021
Krājuma kopskaits	239169	202305	132928
<i>t. sk. grāmatas</i>	101722	98320	99050
<i>t. sk. bērniem un jauniešiem</i>	32151	28903	22982
<i>t. sk. periodika</i>	34401	35136	33370
<i>pārējie dokumenti u.c. krājuma vienības</i>	724	527	468
Grāmatu krājuma apgrozība	0.71	0.37	0,38
Periodisko izdevumu apgrozība	1.1	1.13	1,11

Dobeles NCB jaunieguvumu kopskaits pēdējo trīs gadu laikā pakāpeniski samazinājies – no 2993 vienībām 2023. gadā līdz 2618 vienībām 2025. gadā. Samazinājums skaidrojams ar ierobežotām finansiālajām iespējām un mērķtiecīgāku krājuma komplektēšanu, priekšroku dodot saturiski kvalitatīvai literatūrai. Grāmatu iegādes apjoms nav būtiski mainījies, un 2025. gadā tas pat nedaudz pieaudzis, salīdzinot ar 2024. gadu. Savukārt periodikas jaunieguvumi samazinājušies, kas atspoguļo gan izdevumu cenu kāpumu, gan lasītāju paradumu maiņu.

Īpaši izceļams latviešu daiļliteratūras rādītājs, kas 2025. gadā uzrāda neparasti lielu skaitu. Šī atšķirība saistīta ar ALISE sistēmā veiktajiem precizējumiem, kas būtiski ietekmējuši statistisko sadalījumu. Līdzīga situācija vērojama arī bērnu un jauniešu literatūras krājumā, kur kopskaita

samazinājums nav saistīts ar reālu fondu sarukumu, bet gan ar uzskaites kritēriju pārskatīšanu. Grāmatu krājuma apgrozība saglabājusies stabila, tikai nedaudz samazinoties no 1,19 līdz 0,82. Tas norāda, ka lasītāji joprojām aktīvi izmanto bibliotēkas piedāvājumu. Savukārt periodikas apgrozība pieaugusi, kas apliecina žurnālu un laikrakstu nozīmi ikdienas informācijas ieguvē. Krājuma kopskaits Dobeles NCB turpina pieaugt, sasniedzot 42 940 vienības 2025. gadā. Pieaugums noticis, neskatoties uz regulāru norakstīšanu – 2025. gadā izslēgtas 1077 vienības, galvenokārt nolietojuma un novecojuša satura dēļ. Šāda mērķtiecīga krājuma tīrīšana nodrošina, ka plauktos saglabājas aktuāla un kvalitatīva literatūra.

Dobeles novada bibliotēku kopējie rādītāji atklāj dinamiskākas svārstības. Jaunieguvumu skaits 2024. gadā būtiski samazinājies, taču 2025. gadā atkal pieaudzis līdz 12 816 vienībām. Šo izmaiņu ietekmē gan finansējuma pieejamība, gan bibliotēku reorganizācijas procesi. Grāmatu iegāde saglabājusies stabila, un 2025. gadā tā pat nedaudz palielinājusies. Periodikas jaunieguvumi turpina samazināties, kas atbilst visā valstī vērojamai tendencei – daļa lasītāju pāriet uz digitālajiem resursiem, bet daļa izdevumu tiek slēgti vai kļūst finansiāli mazāk pieejami. Krājuma kopskaits Dobeles novada bibliotēkās pēdējos trīs gados būtiski sarucis – no 239 169 vienībām 2023. gadā līdz 132 928 vienībām 2025. gadā. Šāds kritums skaidrojams ar apjomīgu novecojušas literatūras norakstīšanu, kas veikta, lai uzlabotu krājuma kvalitāti un atbrīvotu vietu aktuālai literatūrai. Izslēgto dokumentu skaits 2025. gadā sasniedzis 15 021 vienību, kas apliecina mērķtiecīgu darbu pie krājuma sakārtošanas.

Grāmatu krājuma apgrozība novadā saglabājas zemāka nekā Dobeles NCB, tomēr 2025. gadā vērojams neliels pieaugums. Periodikas apgrozība saglabājas stabila, kas norāda uz nemainīgu pieprasījumu pēc šī informācijas veida.

Gan Dobeles NCB, gan novada bibliotēkas turpina ievērot kvalitatīvas komplektēšanas principus. Īpaša uzmanība tiek pievērsta latviešu oriģinālliteratūrai, bērnu grāmatām un nozaru literatūrai. 2025. gadā Dobeles NCB krājums papildināts ar jaunākajiem latviešu dzejas izdevumiem, populāru autoru daiļdarbiem, nozaru literatūru un lasītāju pieprasītām sērijām. Liela nozīme ir arī dāvinājumiem – lielākā daļa no tiem bijuši saturiski kvalitatīvi un iekļauti krājumā.

Periodikas klāsts saglabāts daudzveidīgs, kas aptver gan sabiedriskos, gan praktiskos, gan izklaidējošos žanrus. Pieprasītākie žurnāli 2025. gadā bijuši “Ir”, “Likums un Taisnība”, “Mans Dārzs”, “Mājas Viesis”, “Ieva”, “Ievas Stāsti”.

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana bērnu un jauniešu literatūrā.

Bērnu un jauniešu literatūras krājums bibliotēkās tiek regulāri papildināts atbilstoši pieejamajam finansējumam. Komplektēšanā tiek iekļauti gan jaunāko autoru darbi, gan pieprasītākie izdevumi, lai nodrošinātu krājuma aktualitāti un atbilstību lasītāju interesēm. Notiek aktīva sadarbība ar izglītības

iestādēm, saskaņojot nepieciešamo grāmatu un autoru iepirkumu atbilstoši mācību procesam un skolēnu vajadzībām.

Novada bibliotēkās pārskata periodā iegūti 1594 bērnu un jauniešu literatūras jaunieguvumi, un kopējais šīs literatūras krājums veido 28 000 vienību. Bērnu un jauniešu literatūras finansējums sastāda 33% no kopējā krājuma finansējuma. Līdzīgi kā iepriekšējā pārskata periodā, bērnu un jauniešu literatūras jaunieguvumu papildināja arī valsts finansētā projekta ietvaros saņemtie izdevumi programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” ietvaros. Šie izdevumi būtiski papildina krājumu ar aktuālu un kvalitatīvu literatūru dažādām vecuma grupām, vienlaikus veicinot lasīšanas paradumu attīstību un iesaisti lasīšanas veicināšanas aktivitātēs.

Dobeles NCB arvien lielāka uzmanība tiek pievērsta literatūrai angļu valodā, kas jauniešu vidū ir īpaši pieprasīta. Tas sekmē valodu prasmju pilnveidi un paplašina jauniešu lasīšanas izvēli.

Papildus grāmatu krājumam regulāri tiek papildināts arī spēļu piedāvājums. 2025. gadā palielināts gan galda spēļu, gan lielformāta spēļu skaits. Reģionā kopumā iegādātas 13 galda un lielformāta spēles.

Dobeles NCB bērnu un jauniešu auditorijai tika piedāvāti 12 preses izdevumi, nodrošinot regulāru un daudzveidīgu informācijas pieejamību.

Datubāzes

Dobeles novada publiskās bibliotēkas izmanto abonētās datubāzes “Letonika” un Lursoft laikrakstu bibliotēku “News”.

Dobeles NCB lasītavā pie datoriem ir izvietota norāde, ka bibliotēka piedāvā lietotājiem izmantot abonētās datubāzes. Uz datoru ekrāniem ir pieejamas saīsnas uz katru datubāzi, lai ar vienu klikšķi varētu ērti atvērt nepieciešamo informācijas resursu. Informācija par datubāzēm ir pieejama arī Dobeles NCB mājaslapā, kur lietotāji var iepazīties ar to aprakstiem un lietošanas iespējām.

Bibliotēkas apmeklētāji tiek uzrunāti arī individuāli, īpaši uzsverot datubāzu attālinātās lietošanas priekšrocības. Attālināti iespējams piekļūt datubāzei “Letonika”, kas tiek aktīvi izmantota mācību procesā un informācijas meklēšanā. Bibliotēkas sadarbojas ar vietējām izglītības iestādēm un organizē atsevišķas nodarbības, kurās skolēni un skolotāji tiek apmācīti par datubāzu izmantošanu un to integrēšanu mācību procesā.

Visvairāk lietotāji izmanto datubāzi “Letonika”. To lieto gan bibliotekāri, sagatavojot materiālus tematiskajām izstādēm, konkursiem un citām aktivitātēm, gan skolotāji un skolēni mācību procesa nodrošināšanai. Datubāze “News” tiek izmantota lasītāju vajadzībām, īpaši tiem, kuri vēlas lasīt laikrakstus, kas bibliotēkā nav pieejami, vai meklē laikrakstu arhīvos interesējošus rakstus par notikumiem.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dobeles NCB			
Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika	304	270	663
News	35	47	96
Dobeles novada bibliotēkas			
Dabubāze	2023	2024	2025
Letonika	1747	2705	2512
News	1025	2323	1000

Piezīme. KISC dati.

Kopumā dati liecina, ka datubāze "Letonika" ir vispieprasītākā, īpaši novada bibliotēkās, un tās izmantojums vairumā gadījumu saglabājas stabils vai pieaug. Savukārt "News" izmantojumam ir izteiktākas svārstības, taču tā joprojām ir nozīmīgs informācijas resurss bibliotēku lietotājiem.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Dobeles novada bibliotēkas aktīvi strādāja pie tā, lai ieinteresētu lasītājus un popularizētu savus krājumus, izmantojot dažādus izstāžu un digitālos rīkus.

✓ "Jaunumu plaukti"

Bibliotēkas regulāri izvietoja jaunākās grāmatas un periodiskos izdevumus, lai lasītāji varētu iepazīties ar jaunumiem.

✓ Tematiskās izstādes

Tika veidotas tematiskās izstādes, lai atgādinātu par aizmirstām grāmatām un piedāvātu lasītājiem jaunas lasīšanas iespējas.

✓ Bērnu un jauniešu grāmatu izstādes

Bibliotēkas piedalījās ikgadējā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā", veidojot izstādes ar šīs žūrijas grāmatām.

✓ Digitālā popularizēšana

Interneta vietnēs un bibliotēku emuāros tika publicēti jauno grāmatu apraksti un apskati, lai informētu lasītājus par jaunumiem.

✓ Tematiskās izstādes pasākumiem

Gandrīz katrs bibliotēkās notikušais pasākums, lasīšanas veicināšanas nolūkos, ir ticis papildināts ar atbilstošu, literatūras izstādi.

Aizvadītajā periodā Dobeles novada bibliotēkās norisinājās daudzveidīgi un saturīgi pasākumi, kuru galvenais mērķis bija popularizēt bibliotēkās pieejamo grāmatu klāstu, veicināt lasītprasmi un interesi par literatūru, kā arī piedāvāt iedzīvotājiem iespēju jēgpilni pavadīt brīvo laiku. Pasākumi bija atvērti ikvienam interesentam – gan pastāvīgajiem lasītājiem, gan tiem, kuri bibliotēkas sliekšni pārkāpa pirmoreiz, lai iepazītu plašās iespējas, ko sniedz bibliotēkas.

Īpašu vietu pasākumu klāstā ieņēma tikšanās ar dažādu žanru rakstniekiem, dzejniekiem un grāmatu autoriem. Tās sniedza iespēju iedzīvotājiem klātienē satikt literatūras personības, uzdot jautājumus, diskutēt par radošo procesu un iepazīt jaunākās grāmatas.

Auces pilsētas bibliotēka organizēja pasākumu “Tikšanās ar rakstnieku Gunti Tāleru”, kura laikā apmeklētāji varēja iepazīt autora daiļradi un diskutēt par viņa literārajiem darbiem un iedvesmas avotiem.

Dobeles NCB vairākkārt pulcēja literatūras cienītājus uz tikšanos ar rakstniekiem un dzejniekiem. Notika tikšanās ar rakstnieci Inga Grenčberga, dzejnieci Kristīne Jučkoviča, kā arī ar rakstnieku Arno Jundzi. Pavasarī bibliotēkā viesojās apgāda Zvaigzne ABC īpašniece Vija Kilbloka un rakstniece Kristīne Ilziņa, sniedzot ieskatu grāmatniecības attīstībā un jaunākajās literatūras tendencēs. Nozīmīgs notikums bija arī Latviešu grāmatas 500 gadu jubilejai veltītā pasākuma “Cauri tumsai ar Grāmatu” translācija 8. novembrī, kas atzīmēja grāmatniecības vēsturisko nozīmi un tās lomu sabiedrības attīstībā.

Naudītes bibliotēka organizēja “Tikšanos ar rakstnieci Ingunu Dimanti”, savukārt **Krimūnu bibliotēka** rīkoja vairākus nozīmīgus pasākumus – “Tikšanos ar grāmatu autori Lindu Mūrnieci”, kā arī tikšanos ar grāmatas “Piezīmes uz šaubu malām” autori Māra Upmane-Holšteine. Tikšanās reizēs tika pārrunāti gan literārie darbi, gan autores personīgā pieredze un radošais ceļš.

Bītes bibliotēka savus apmeklētājus iepriecināja ar “Tikšanos ar ilustratori un dzejnieci Loti Vilmu Vītiņu”, kā arī ar “Tikšanos ar dzejnieci un rakstnieci Ziedīti Kalnu”. Radošās sarunas un dzejas lasījumi radīja sirsnīgu un iedvesmojošu atmosfēru.

Bēnes bibliotēka organizēja “Tikšanos ar rakstnieci Zani Eniņu”, bet **Jaunbērzes bibliotēka** aicināja uz tikšanos ar grāmatas “Mūsu Gerda” autori Antu Rugāti, sniedzot iespēju tuvāk iepazīt darbu tapšanas aizkulises.

Aizstrautnieku bibliotēkā krājums tiek sistemātiski popularizēts, jaunieguvumus izvietojot “Jauno grāmatu plauktā”. Paralēli tiek rīkotas tematiskās izstādes, kā arī organizēti pasākumi, kuros grāmatas tiek integrētas mācību un izziņas procesā, aicinot dalībniekus meklēt nepieciešamo informāciju grāmatās un datubāzēs. Bibliotēka aicināja uz tikšanos ar rakstnieci Janu Egli. Šis pasākums rosināja sarunas par mūsdienu literatūru un personīgās pieredzes atspoguļojumu literārajos

darbos. Grāmatu fragmenti tiek regulāri publicēti arī sociālajos tīklos, tādējādi veicinot interesi par krājumu. Informācija par pieejamajām datubāzēm tiek sniegta pēc pieprasījuma, kā arī izvietota bibliotēkā, lai lasītāji būtu informēti par to izmantošanas iespējām.

Annenieku bibliotēkā krājuma popularizēšanai regulāri tiek organizētas dažāda satura un apjoma tematiskās izstādes, piemēram: “Lieldienu zaķa stāsts”, “Atceramies”, “Ieteikumi vasaras ceļojumiem”, “Apaļš kā siera ritulis”, “Raža pagraba plauktos”, “Mūsu Latvijai” un citas. Tiek rīkotas arī izstādes, kas veltītas ievērojamu cilvēku jubilejām un aizsaulē aizgājušajām personībām.

Lai veicinātu fonda apgrozību, bibliotēkā tiek īstenots grāmatu izstāžu cikls “Izlasi mani vēlreiz”, kas lasītājiem piedāvā iespēju atkārtoti iepazīt senāk izdotas un plauktos nepelnīti aizmirstas grāmatas. Regulāri tiek informēts par jaunāko pieejamo literatūru, jaunās grāmatas un periodiskie izdevumi tiek izvietoti atsevišķā stendā, nodrošinot to vieglu pieejamību.

Kopumā organizētie pasākumi apliecināja, ka bibliotēka ir daudz vairāk nekā grāmatu krātuve – tā ir tikšanās vieta, iedvesmas avots un kultūras centrs, kur satiekas dažādas paaudzes un intereses. Tikšanās ar autoriem un literatūras profesionāļiem stiprināja sabiedrības interesi par lasīšanu, veicināja dialogu un rosināja apmeklētājus aktīvāk izmantot bibliotēku piedāvātās iespējas.

Programmas “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Arī šogad programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām” ir devusi nozīmīgu ieguldījumu Dobeles novads bibliotēku attīstībā, nodrošinot finansējumu jaunu iespieddarbu iegādei. Pateicoties šim atbalstam, bibliotēku krājumi papildināti ar augstvērtīgiem oriģinālliteratūras darbiem pieaugušajiem un bērniem, nozaru literatūru, kā arī tulkojumiem latviešu valodā. Tā tiek turpināta jau iepriekšējos gados veiksmīgi īstenotā tradīcija – nodrošināt reģionu iedzīvotājiem piekļuvi jaunākajai un pieprasītākajai literatūrai.

Šī programma ir īpaši nozīmīga ar to, ka tā dod bibliotekāriem iespēju pašiem izvēlēties grāmatas, kas vislabāk atbilst viņu lasītāju interesēm un vajadzībām. Tas ļauj veidot pārdomātu, kvalitatīvu un daudzveidīgu krājumu, kas uzrunā dažādu vecumu un interešu grupu lasītājus.

Pārskata periodā Dobeles novada bibliotēkām kopējais finansējums grāmatu iegādei programmas ietvaros bija 3544,45 eiro. Katra novada bibliotēka saņēma aptuveni 170,00 eiro, kas deva iespēju iegādāties vidēji 12–20 grāmatas atkarībā no to cenas.

Saņemtās grāmatas tika aktīvi popularizētas – bibliotēku telpās tika organizētas jauno grāmatu izstādes, kā arī informācija par jaunieguvumiem tika publicēta bibliotēku sociālo tīklu platformās. Jaunais grāmatu klāsts ir daudzveidīgs – tajā iekļauta latviešu daiļliteratūra, bērnu un jauniešu literatūra, mākslas literatūra, kā arī izglītojoši izdevumi, tostarp profesiju enciklopēdija.

Lasītāju interese apliecina, ka izvēle bijusi veiksmīga – saņemtās grāmatas ir pieprasītas, aktuālas un atbilst vietējās kopienas vajadzībām.

Lasītāko grāmatu tops (tiek uzrādīts reģiona lasītāko grāmatu top 5 pārskata gadā)

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Daudziņa, Zane	Bērnudienas komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	150
2	Makfadena, Frīda	Kolēģe	Latvijas Mediji	2025	146
3	Makfadena, Frīda	Mājkalpotāja	Latvijas Mediji	2023	104
4	Perēna, Valērija	Svētdienās aizmirstie	Zvaigzne ABC	2025	103
5	Inčauspija, Džesija	Glikozes revolūcija	Zvaigzne ABC	2024	65

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bērnu un jauniešu literatūras nodaļa darbojas Dobeles novada Centrālā bibliotēkā, kur strādā divi darbinieki, kā arī Auces pilsētas bibliotēka, kur šo darbu nodrošina viens darbinieks. Pārējās 19 novada bibliotēkās nav atsevišķu bērnu nodaļu, taču katrā ir izveidota īpaša zona bērniem un jauniešiem. Tajās radīta mājīga un pieejama vide ar paklājiem, puļiem un citiem interjera elementiem. Grāmatas izvietotas zemākos plauktos un kastēs, lai tās būtu ērti sasniedzamas mazākajiem lasītājiem. Krājumā pieejamas ne tikai grāmatas un žurnāli, bet arī muzikālās grāmatas, puzzles, spēles un citi materiāli.

Dalība valsts mēroga lasīšanas veicināšanas programmās, cieša sadarbība ar izglītības iestādēm un bibliotēkā izstrādāto programmu īstenošana sekmējusi aktīvo lietotāju skaita pieaugumu vecumā līdz 18 gadiem. 2025. gadā tie bija 948 lietotāji, salīdzinot ar 916 lietotājiem 2024. gadā. Šī pozitīvā dinamika saglabājas jau vairākus gadus. Lai arī apmeklējuma pieaugums nav tik straujš kā iepriekšējā pārskata periodā, tas joprojām apliecina bibliotēku nozīmīgo lomu bērnu un jauniešu ikdienā – gan kā vietai mācību literatūras iegūšanai, gan kā drošai un saistošai brīvā laika pavadīšanas vietai.

Interesi par bibliotēku veicina daudzveidīgs piedāvājums – literārās stundas pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām, tematiskās nodarbības, konkursi, viktorīnas un spēļu pēcpusdienas dažādām vecuma grupām. Nozīmīga loma ir arī dalībai lasīšanas veicināšanas programmā Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, kas motivē bērnus un jauniešus lasīt un iesaistīties vērtēšanas procesā. Bibliotēkas aktīvi informē sabiedrību par saviem pasākumiem mājaslapās, sociālajos tīklos, pašvaldības informatīvajā izdevumā un citos informācijas kanālos.

Pārskata periodā vērojama pozitīva tendence arī izsniegumu skaita ziņā. Kopējais izsniegumu apjoms bērniem un jauniešiem sasniedza 18 418 vienības, kas ir par 17% vairāk nekā 2024. gadā. Īpaši aktīvi grāmatas lasa pirmsskolas un pamatskolas vecuma bērni, ko veicina gan nodarbības izglītības iestādēs, gan obligātās un ieteicamās literatūras saraksti skolās, kā arī lasīšanas tradīcijas ģimenēs. Bērnu uzmanību piesaista arī bibliotēkā veidotās tematiskās un jaunāko grāmatu izstādes. Pārskata periodā paplašināts arī grāmatu piedāvājums svešvalodās, īpaši jauniešiem piemērota literatūra angļu valodā. Krājuma papildināšana notiek, ņemot vērā jauniešu ieteikumus un izvērtējot grāmatu saturu.

Dobeles NCB aktīvi izmanto SBA pakalpojumu. Lai gan 2025. gadā SBA izsniegumu skaits nedaudz samazinājies (119 reizes salīdzinājumā ar 123 reizēm 2024. gadā), tas skaidrojams ar augsto pieprasījumu pēc jaunākajām grāmatām, kurām bieži veidojas rindas. Iespēju robežās tiek nodrošināti gan individuālie pieprasījumi, gan nepieciešamā literatūra bibliotēku organizētajiem pasākumiem.

Kopumā darbs ar bērniem un jauniešiem Dobeles novada bibliotēkās ir mērķtiecīgs un attīstībā vērsts, nodrošinot kvalitatīvu krājumu, daudzveidīgas aktivitātes un vidi, kas rosina lasīt, mācīties un saturīgi pavadīt brīvo laiku.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Dobeles NCB Bērnu un jauniešu literatūras nodaļā ik gadu rosība īpaši jūtama mācību gada laikā. Tieši tad skolēni, pedagogi un studenti visbiežāk meklē informāciju referātiem, projektu darbiem un citiem mācību uzdevumiem. Uzziņu darbs kļūst par ikdienas neatņemamu sastāvdaļu – bibliotekāres palīdz atrast grāmatas, periodiskos izdevumus, māca orientēties katalogos un izvērtēt informācijas avotus.

Vislielākais pieprasījums tradicionāli ir pēc “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025” grāmatām, kā arī pēc daiļliteratūras skolas vecuma bērniem un pusaudžiem. Lasīšanas veicināšanas aktivitātes skolās rosina interesi par konkrētiem darbiem, un bibliotēkas krājums šajā laikā tiek izmantots īpaši aktīvi. 2025. gadā nodaļas krājumu bieži izmantoja arī skolēni, kuri gatavojās mācību olimpiādēm, skatuves runas konkursiem un Skaļās lasīšanas sacensībām.

Tomēr līdz ar paaudžu maiņu mainās arī paradumi. Mūsdienā bērni un jaunieši aug digitālajā vidē, un arvien biežāk novērojams, ka viņiem ir grūtāk ilgstoši koncentrēties uz rakstītu tekstu un patstāvīgi sameklēt nepieciešamo informāciju uzticamos avotos – grāmatās, žurnālos un datubāzēs. Informācijas meklēšana bieži tiek uzticēta meklētājprogrammām, mākslīgā intelekta rīkiem vai draugu ieteikumiem. To spilgti apliecināja viktorīna “Lasi žurnālus – laimē picu!”, kuras laikā dalībniekiem atbildes bija jāmeklē bibliotēkas periodiskajos izdevumos. Daudzi centās uzdevumus paveikt ātrāk, meklējot atbildes internetā, taču rezultātā tās nereti izrādījās neprecīzas.

Bibliotekāres novēro, ka informācijpratības prasmes un interese par padziļinātu informācijas izpēti samazinās. Bērnu vairāk saista komiksi, literatūra par mīldzīvniekiem un populāras datorspēles, piemēram, Minecraft un Roblox. 2025. gadā arī 7.–9. klašu skolēni salīdzinoši reti vēršās bibliotēkā ar konkrētiem tematiskajiem informācijas pieprasījumiem. Neskatoties uz šīm tendencēm, bibliotēkas uzdevums paliek nemainīgs – piesaistīt bērnu un jauniešu auditoriju, rosināt interesi par kvalitatīvu literatūru un nodrošināt daudzveidīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas. 2025. gadā tika noorganizētas 76 dažādas aktivitātes. Tika rīkotas bērnu un jauniešu radošo darbu izstādes, piemēram, iedvesmojoties no Inese Zandere dzejoļiem un pasakām plastilīna gleznojumos. Notika radošās darbnīcas, konkursi un viktorīnas, galda spēļu dienas, tematiskās un medijpratības bibliotekārās stundas, kā arī tematiski izklaidējoši pasākumi, piemēram, “Tējas vakars ar Pasaku Raganiņu”. Regulāri tika veidotas arī grāmatu izstādes par godu rakstnieku jubilejām un nozīmīgiem notikumiem. Pieredze rāda, ka bērniem īpaši patīk pasākumi ar balviņām, cienastu vai aktīvām un jautrām nodarbēm. Savukārt mazāka atsaucība ir aktivitātēm, kurās nepieciešams rūpīgi meklēt informāciju žurnālos vai grāmatās. Konkursu un viktorīnu izstrādē tiek ieguldīts liels darbs, tomēr dalībnieku skaits bieži vien nav tik liels, kā cerēts. Tās ir ilgtermiņa tendences, ar kurām bibliotekārēm jārēķinās, meklējot arvien jaunas un inovatīvas idejas, lai motivētu jaunāko paaudzi lasīt un domāt kritiski.

Pārskata periodā 7.–12. klašu skolēni tika apmācīti izmantot Dobeles reģiona bibliotēku tiešsaistes kopkatalogu, kā arī informēti par iespējām saņemt grāmatas bibliomātā un nodot tās nodošanas iekārtā. Tādējādi bibliotēka cenšas apvienot tradicionālos pakalpojumus ar mūsdienīgām tehnoloģijām.

Īpašs notikums 2025. gadā bija pirmā petterapijas nodarbība bibliotēkā. Tajā viesojās Karīna Zaņģe ar zelta retrīveru Tobiasu. Bērni mācījās pārvarēt bailes un komunikācijas barjeras, stiprināt pašapziņu un apzināties savas emocijas. Viņi uzzināja, kā rūpēties par dzīvnieku, drosmīgākie varēja suni paglaudīt vai izķemmēt. Šis pasākums kļuva par vienu no apmeklētākajiem – tajā piedalījās 110 dalībnieki.

Tādējādi Bērnu un jauniešu literatūras nodaļas ikdiena ir dinamiska un daudzveidīga – tajā līdzās tradicionālajam uzziņu darbam notiek nepārtraukta pielāgošanās laikmetam, meklējot ceļus, kā saglabāt un stiprināt bērnu interesi par lasīšanu, zināšanām un bibliotēku kā vērtīgu tikšanās vietu.

Auces pilsētas bibliotēkā vidēji katru mēnesi tika izveidotas trīs tematiskās grāmatu izstādes, kā arī virtuālās izstādes, kas publicētas bibliotēkas emuārā un sociālajos tīklos. Izstādes tika veidotas vizuāli pievilcīgas un lakoniskas, akcentējot grāmatu vākus un ilustrācijas. Skolēnu brīvlaikos tika organizētas filmu pēcpusdienas, radošās darbnīcas un rotaļu aktivitātes. Notika bibliotekārās stundas pirmsskolas un sākumskolas bērniem par grāmatām, gadalaikiem, datordrošību un citiem tematiem. Jaunu lasītāju piesaistei nozīmīga bija sadarbība ar bērnudārziem, kā arī aktīva grāmatu popularizēšana tīmekļvietnēs un sociālajos medijos.

Annenieku bibliotēkā bērnu literatūras popularizēšanai tika izveidotas septiņas tematiskās grāmatu izstādes, tostarp “Mana pirmā grāmatiņa”, “Dodos vasaras piedzīvojumā”, “Lasi un padomā”, “Tici – netici” un citas. Regulāri tika papildināts jaunumu plauktiņš, nodrošinot aktuālu un daudzveidīgu piedāvājumu. Gada sākumā bibliotēkā bija apskatāma PII “Riekstiņš” audzēkņu radošo darbu izstāde. Bibliotēkā viesojās vecākā bērnodārza grupa, iepazīstot grāmatu daudzveidību, bibliotēkas noteikumus un piedaloties kopīgā lasīšanā un radošās aktivitātēs. Īpašu interesi bērniem raisīja bibliotēkas paspārnē esošā “Kaķu nama” rotaļlietu ekspozīcija. Bibliotēkā viesojās arī Penkules pamatskolas pirmsskolas grupa un Tumes bibliotēkas “Bērnu žūrijas” dalībnieki. Sadarbībā ar Bērzupes speciālo internātpamatskolu tika organizēta bērnu radošo darbu izstāde “Rudens lapkritī”.

Augstkalnes bibliotēka īpašu uzmanību veltīja sadarbībai ar Augstkalnes pamatskolas PIG “Zvaniņi”, Augstkalnes pamatskolu un jauniešu centru “Domu nams”. 7. februārī notika izzinoša nodarbība pirmsskolas vecuma bērniem par Latvijā sastopamajiem putniem, piesaistot kolēģes no Dobeles Centrālās bibliotēkas. Interaktīvā veidā bērni iepazīna putnu daudzveidību un to dzīvesveidu, tādējādi veicinot interesi par dabu un lasīšanu.

Bikstu bibliotēkā gads bija īpaši aktīvs un notikumiem bagāts. Skolēni piedalījās radošajās darbnīcās, meistarklasēs un izzinošās nodarbībās. Notika sveču liesšanas meistarklase “Neturi sveci zem pūra”, auskaru izgatavošanas darbnīca “Pavasaris guļ austiņā”, mandalu punktēšanas nodarbība kopā ar Baibu Balodi, kā arī “Kleitīņa grāmatām” meistarklase sadarbībā ar Elīnu Zalcmani. Skolēni tikās ar rakstnieci Inesi Valteri nodarbībā “No stāsta līdz grāmatai”, kā arī piedalījās šenilu ziedu veidošanā kopā ar Janu Volksoni. Liela nozīme bija dalībai Nacionālās skaļās lasīšanas sacensībās – Bikstu pamatskolas skolniece Dārta Ļebedeva ieguva 3. vietu Zemgales reģiona finālā un piedalījās valsts finālā, saņemot specbalvu no kultūras žurnālistes Henrietas Verhoustinskas. Tika organizēti pārgājieni, novadpētniecības spēles, tikšanās ar kanisterapijas suni Tobiasu, kā arī daudzveidīgas vasaras brīvlaika aktivitātes.

Bītes bibliotēkā bērniem un jauniešiem tika nodrošināti kvalitatīvi pakalpojumi – daudzveidīgs grāmatu un periodikas klāsts, radošās darbnīcas, konkursi, tikšanās ar autoriem un bibliotekārās stundas. 2025. gadā tika piedāvātas 18 dažādas nodarbības, kuras apmeklēja 26 grupas ar kopumā 427 dalībniekiem. Nodarbības tika plānotas atbilstoši vecumposmam un aktualitātēm, aptverot gan literatūras jubilejas, gan medijpratību. Bērni iepazīna bibliotēku kopā ar Ielli Jurīti, piedalījās Dzejas dienām veltītās aktivitātēs, diskutēja par jauniešu literatūru un fantāzijas žanru.

Jaunbērzes bibliotēkā lasīšanas veicināšana notika gan ikdienas darbā, gan īpašos pasākumos. Notika tikšanās ar grāmatas “Vecā ozola pasakas” autori Antru Mellakaulu, kā arī ar rakstnieci Agnesi Vanagu un dabas pētnieku Viesturu Ķeru. Bibliotēka aktīvi iesaistījās projektos “Skaļā lasīšana” un “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Ēnu dienā skolēni iepazīna bibliotekāra profesiju. Radošās darbnīcas, Lieldienu aktivitātes un pasākums “Sveika, skola!” pulcēja kuplu dalībnieku skaitu.

Bibliotēka piedalījās arī Dobeles novada pirmklasnieku pasākumā “Vari – dari, pirmklasniek!”, kurā iesaistījās 160 bērni.

Lejasstrazdu bibliotēkā notika radošās darbnīcas, sveču liešana, kulinārās meistarklases, loģikas spēles un lasīšanas veicināšanas aktivitātes, kurās bērni prezentēja un ieteica citiem savas izlasītās grāmatas. Vasaras brīvlaikā tika organizētas gan radošas, gan izzinošas nodarbības, attīstot bērnu sīko motoriku, loģisko domāšanu un lasītprasmi.

Naudītes bibliotēkā bērnu apmeklējums nedaudz samazinājās, taču izsniegumu skaits pieauga par 53%. Notika bibliotekārās stundas PII “Auriņš” grupām, radošās darbnīcas, kino pēcpusdienas un kopīgi pasākumi ar Naudītes tautas namu. Skolēnu brīvlaikā tika organizētas filmu skatīšanās un kopīgas kūku cepšanas aktivitātes, bet decembrī – piparkūku cepšana un veselīgo saldumu gatavošana.

Penkules bibliotēkā regulāri notika bibliotekārās stundas sākumskolas skolēniem, kur bērni kopā ar bibliotekāri lasīja un diskutēja par grāmatām. Šīs tikšanās veicināja bērnu interesi par lasīšanu un stiprināja saikni ar bibliotēku.

Tērvetes bibliotēkā sadarbībā ar PIG “Sprīdītis” un Annas Brigaderes pamatskolu tika īstenots lasīšanas mēnesis un rīkots zīmēšanas konkurss. Bibliotēka piedalījās projektos “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” un “Skaļās lasīšanas konkurss”. Notika radošās darbnīcas kopā ar mākslas pedagoģi Aļonu Pisarevu, sporta aktivitātes Kroņauces stadionā un tikšanās ar kanisterapijas suni Amor Tobiass.

Zebrenes bibliotēkā sadarbībā ar Zebrenes kultūras darba organizatori un sieviešu biedrību “Dīva” tika rīkotas daudzveidīgas radošās darbnīcas, brīvlaika aktivitātes un meistarklases. Skolēni piedalījās dārgumu medībās Reņģes parkā, māla figūriņu veidošanā kopā ar mākslinieci Elitu Šmēdiņu, zefīru gatavošanas meistarklasē un tikšanās reizē ar Klauni Pendele un viņas dresētajiem suņiem. Bērni aktīvi iesaistījās arī pārgājienu ciklā “100 km līdz Zebrenes dzimšanas dienai”.

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes;

Lai piesaistītu bērnus lasītāju un apmeklētāju lokam, bibliotēkās tradicionāli tiek organizēti dažādi pasākumi - literārās stundas, izstādes, tematiskās nodarbības, tikšanās, konkursi, radošās darbnīcas, spēles un citi pasākumi, kuros piedalās dažādu vecumu bērni.

Dobeles NCB pārskata periodā veiksmīga sadarbība bija ar Dobeles novada izglītības iestādēm. Dobeles NCB bibliotekāres bija sagatavojušas literārās stundas dažāda vecuma grupām par tēmu “Vilks un aita”, sākot no dabas, latviešu tautas pasakām, cittautu pasakām, līdz pat krāpšanai internetā. Šīs nodarbības bija ļoti apmeklētas, piedalījās gan PII iestādes, gan vecāko klašu skolēni. Katra no nodarbībām noslēdzās ar radošu darbošanos vai spēles spēlēšanu.

Pērn projektā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025 (turpmāk – BJVŽ) Dobeles novadā kopumā iesaistījušās 18 bibliotēkas, no tām – 3 skolu bibliotēkas. Jāatzīst, ka projektā iesaistītie skolēni nāk

uz Dobeles NCB pēc grāmatām, bet vērtēšanas anketu pilda skolās vai neizpilda vispār. Vairāki jaunieši un pusaudži, izlasot vienu grāmatu, atteicās piedalīties šajā programmā, minot kā iemeslu to, ka, viņuprāt, atlasītās kolekcijas grāmatas gadu no gada ir par pārāk smagām tēmām, it īpaši laikā, kad ir vēlme pēc kaut kā vieglāka un pozitīvāka. BJVŽ grāmatas visa gada garumā bija vispieprasītākās, uz tām pat bija rinda, līdz ar to, lai lasītāji ātrāk varētu tik pie grāmatām, tās tika pasūtītas SBA pakalpojumā no filiālbibliotēkām, kurās tās ir mazāk pieprasītas.

2025.gadā arī Dobeles novada bērni piedalījās konkursā “Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības”, kuru atlases konkursi tika rīkoti skolās un bibliotēkās, bet Dobeles novada reģionālais fināls notika Dobeles NCB, kur no 12 dalībniekiem 3 tika izvirzīti uz starpfinālu, kas notika Jelgavā. Dobeles novada bērniem šis starpfināls bija veiksmīgs, jo divi no viņiem tika izvirzīti piedalīties LNB finālā. Kaut arī mūsu finālisti neieguva galveno balvu, viņiem tā bija vērtīga pieredze un motivācija arī turpmāk piedalīties līdzīgos konkursos.

Noteikti kā vienu no veiksmīgākajiem pasākumiem būtu jāpiemin “Tējas vakaru ar pasaku raganiņu – Ivetu Kalnozolu Kalseri”. Pasākuma mērķis bija popularizēt spoku stāstu grāmatu krājumu, pastāstīt bērniem par Halovīna svētku nozīmi, izcelšanos un kā šo laiku dēvē un piemin Latvijā. Bērni, kuri uz pasākumu ieradās tērpušies maskās, uzzināja faktus par šiem svētkiem, par superogu ķirbi, un vēlreiz pārliecinājās, ka zina visus drošības noteikumus, lai Halovīnu vakara saldumu medības norisinātos bez starpgadījumiem. Pasaku raganiņa lasīja fragmentus no fantastikas grāmatām, bet bērniem bija jāuzmin grāmata un varonis. Ienākot pasākumā katram tika uzlikts glitera tetovējums, savukārt pēc pasākuma ikviens radoši darbojoties varēja pagatavot mājas gariņu, cienāties ar ārtniecības augu tējām un cepumiem. Bērni, kas bija ieradušies maskās, tika pie veicināšanas balviņām. Tā kā pasākuma laikā bija īpaši izceltas mistiskas grāmatas, tad dodoties mājup, vairāki bērni paņēma no bibliotēkā izvietotās izstādes spoku stāstu grāmatas lasīšanai mājās. Pēc šī pasākuma varēja secināt, ka bērnus šāda veida pasākumi ļoti aizrauj. No vecākiem tika saņemtas labas atsauksmes par pasākuma saturu un izpildījumu.

Dobeles NCB jau gadiem ir izveidojusies laba sadarbība ar Dobeles novada PII. Audzinātājām kopā ar grupiņu bērniem patiek izmantot iepazīšanās ekskursijas, kas apvienotas ar bibliotēkas lietošanas noteikumu pārrunāšanu, dažāda dizaina grāmatu demonstrēšanu, draudzīga stāsta lasīšanu. Bērniem patiek izpētīt interesantās, skanošās, čaukstošās grāmatas, bieži vien viņi jau tajā pašā vakarā vai tuvākajās dienās ir ieradušies uz bibliotēku kopā ar saviem vecākiem. PII literārajās stundās tiek pārrunāta kāda tēma, nodarbības tiek papildinātas ar rotaļām, spēlēm, radošu darbošanos.

Lasīšanas veicināšanas pasākumu norise 2025.gadā Dobeles NCB ir bijusi veiksmīga un bērniem ir saglabājusies interese gan par bibliotēku, gan krājumu, to apliecina arī pārskata statistikas dati. Dobeles NCB nemitīgi rosina lasītprieku, un tās ieguldītais darbs ir neatsverams lasīšanas veicināšanā ne tikai Dobelē, bet arī visā Dobeles novadā. Bibliotēkas sociālajos tīklos un mājas lapā regulāri tika

popularizēts krājums, veidojot jaunāko grāmatu fotokolāžas un aprakstus, tā piesaistot tos lasītājus, kuri lasīšanai regulāri izvēlas jaunāko literatūru.

Auces pilsētas bibliotēkā veiksmīgi tika turpināta sadarbība ar PII “Pīlādžītis” un PII “Vecauce”, veidojot bibliotekārās stundas saskaņā ar mācību plānu. Notika 6 bibliotekārās stundas bērnodārzu “Pīlādžītis” un “Vecauce” audzēkņiem par tēmām: laika mērvienībās, skolas gaitu sākums un citām tēmām pēc bērnu un viņu audzinātāju izvēles. Kā atgriezeniskā saikne pēc visām nodarbībām bija jaunu lasītāju pierēģistrēšanās, jau vēlāk ierodoties bibliotēkā kopā ar vecākiem. Sadarbība turpinājās arī ar Auces mūzikas un mākslas skolu, kuras audzēkņu mākslas darbu izstāde bija apskatāma bibliotēkas Bērnu nodaļas telpās.

Augstkalnes bibliotēkā sadarbībā ar Augstkalnes pamatskolu tika rīkots Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības posms, kurā piedalījās Augstkalnes pamatskolas 5.klases skolēni. Uzvarētāji šogad bija divi – Laura Zariņa un Krišjānis Veide, kuri 29. maijā pārstāvēja Augstkalnes bibliotēku Nacionālās Skaļās lasīšanas reģionālajā kārtā Dobelē.

2025.gadā **Aizstrautnieku bibliotēkā** īstenoja vairākas īpaši veiksmīgas aktivitātes, kas deva būtisku ieguldījumu bērnu un jauniešu lasītprīekra veicināšanā un bibliotēkas popularizēšanā.

Vasaras lasīšanas programma "Koplasīšana vasarā" (04.08.-28.08.) Programma apvienoja lasīšanu ar radošām aktivitātēm. Bērni saņēma motivāciju lasīt vasaras brīvlaikā. Tika organizēts noslēguma pasākums ar balvu pasniegšanu.

Virtuālā sērija "Tējas pauze kopā ar rakstniekiem" (30 ieraksti, augusts-novembris). Oriģināls un radošs projekts. 30 Facebook ieraksti par dažādu tautību rakstniekiem, kas dzimuši vienā dienā, salīdzināja latviešu un pasaules autorus (piemēram, Rainis un Agata Kristi). Parādīja literatūras universitāti un kultūru saites. Izglītoja par gan pazīstamiem, gan mazāk zināmiem autoriem. Tas piesaistīja plašu auditoriju - gan jauniešus, gan pieaugušos. Veicināja interesi par lasīšanu un literatūru.

Bītes bibliotēkā lielu atsaucību bibliotēkas apmeklētāju, īpaši bērnu vecāku un vecvecāku, vidū izpelnījās skolēnu dabas ainavu izstāde “Kā savu dzimteni lai tēloju?”, kura bija veltīta dzejnieces Aspazijas 160. gadadienai. Izstāde tapa sadarbībā ar Annas Brigaderes pamatskolas vizuālās mākslas skolotāju Sandru Geisleri, kura kopā ar saviem audzēkņiem nemitīgi meklē jaunus mākslinieciskus impulsus savās radošajās izpausmēs.

Lai ieinteresētu jaunos lasītājus pievērst uzmanību kāda konkrēta autora daiļradei vai kādam kultūrvēsturiski svarīgam notikumam un attīstītu viņu informācijpratību, tika organizētas vairākas virtuālās izstādes bibliotēkas facebook lapā (piemēram, “Džeraldam Darelam - 100”, “8. septembris – Starptautiskā lasītprasmes diena”) un divas virtuālas viktorīnas: “Atrodi informāciju par dzejnieci Aspaziju!” un “Annas Brigaderes pamatskolai - 90”.

Dzejas dienas mēneša noslēgumā pusaudžiem tika dota iespēja tikt ar harismātisku ilustratori un dzejnieci Loti Vilmu Vītiņu, kura dalījās ar auditoriju savā pieredzē, radošajās pārdomās un

emocijās. Par to, ka pasākums ir izdevies un aizrāvis pusaudzus, liecināja jauno lasītāju lielā uzmanība, atsaucība un vēlme komunicēt ar autori arī pēc pasākuma.

2025. gadā Bites bibliotēkas 35 lasītāji ņēma dalību lasīšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija". Gan bibliotēkārājās nodarbībās, gan sociālo tīklu publikācijās, gan individuālās sarunās bērni, jaunieši un vecāki tika aicināti iesaistīties konkrētajā lasīšanas programmā, taču īpaši tika strādāts ar Annas Brigaderes pamatskolas 2. klases skolēniem, ar kuriem kopā tika aizvadītas 5 nodarbības "Lasām kopā BJVŽ grāmatas". Katras nodarbības centrā bija viena grāmata, kura tika ar dažādiem lasīšanas veidiem (piemēram, priekšā lasīšana, izlases lasīšana, klusā lasīšana) ne tikai izlasīta, bet arī izdzīvota, proti, tika veikti dažādi uzdevumi gan no LNB piedāvātajiem metodiskajiem materiāliem, gan pildīti bibliotēkas vadītājas izveidotie uzdevumi, gan reizēm vēroti nelieli video. Noslēgumā tika aizpildītas izlasīto grāmatu vērtējuma anketas un skolotājas Sigitas Kļaviņas vadībā zīmētas ilustrācijas mīļākajai BJVŽ grāmatai. Zīmējumi 2026. gada sākumā tiks izstādīti Bites bibliotēkā. Var teikt, ka tas bija savdabīgs paņēmieni, kā bērnus piesaistīt grāmatu lasīšanai.

Jau otro gadu februāra beigās tika organizēts iepriekšējās sezonas BJVŽ darba noslēguma pasākums "Svētki grāmatu draugiem", kura laikā tiek izvērtēts paveiktais darbs, apbalvoti dalībnieki un dota iespēja tikties ar kādu latviešu bērnu grāmatu autoru. 2025. gadā par pasākuma viesi tika izraudzīta rakstniece un žurnāliste Zane Zusta, ar kuru kopā tika izdzīvoti grāmatas "Ucipuci meklē mājas" galvenie notikumi, spēlēts leļļu teātris, skatīta filma, rastas atbildes uz bērnu uzdotajiem jautājumiem un gūta vēlme lasīt grāmatas.

Pārskata periodā 10 Annas Brigaderes pamatskolas 5. klases skolēni piedalījās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensību 1. kārtā. Lai piesaistītu skolēnus konkursam, martā tika organizēta bibliotēkārā stunda "Skaļās lasīšanas sacensību sezona sākusies", kuras laikā 5. klases skolēni guva informāciju par sacensību norisi un izvēlējās grāmatu skaļai lasīšanai. Maija sākumā kopā ar Tērvetes bibliotēku tika organizēts noslēguma pasākums, tā laikā skolēni sacentās savā starpā un piedalījās dažādās ar grāmatām un lasīšanu saistītās aktivitātēs. Bites bibliotēkas pārstāvis Roberts Kausts, kurš priekšnesumam bija izvēlēties novadnieces Aijas Lisovskas grāmatu "Melnā aita", godam iekļuva labāko trijniekā sacensības Dobeles reģiona finālā, ieguva 2. vietu Zemgales finālā un saņēma režisora Valda Lūriņa simpātijas balvu Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības lielajā finālā Rīgā. Kroņauces ciemā atrodas jau iepriekš pārskatā minētās izglītības iestādes: Annas Brigaderes pamatskola un PIG "Sprīdītis". Ar šīm iestādēm Bites bibliotēkai ir izveidojusies cieša un rezultatīva sadarbība, par ko liecina lielākā daļa šajā nodaļā minēto aktivitāšu darbā ar bērniem un pusaudžiem. Tā kā lauku skolai nav plašu iespēju piedāvāt alternatīvas mācību stundas ārpus izglītības iestādes, tad Bites bibliotēka, plānojot savas bibliotēkārās nodarbības, centās būt kā atbalsts mācību procesā vietējām izglītības iestādēm. Nodarbības pēc struktūras daļēji tika veidotas kā mācību stundas, formulējot mērķi, uzdevumus, sasniedzamos rezultātus, un mēģinātas pielāgot mācību programmām.

Krimūnu bibliotēkā pagasta svētku ietvaros tika realizēta meistarklase “Ūdenskliņģeri”, kuru apmeklēja 98 bērni un jaunieši, apgūstot senlatviešu prasmes ūdenskliņģeru pagatavošanā. Krimūnu pagastā diemžēl ir tikai viena izglītības iestāde - PII “Ābolītis”, ar kuru ir izveidojusies cieša sadarbība. PII “Ābolītis” ir trīs dažāda vecuma grupas bērni. Un katru mēnesi trīs no tām apciemo bibliotēku, kad kopā ar bibliotekāri iepazīst un lasa grāmatas. Pēc tam notiek radošā nodarbība, kas ir par attiecīgo mēneša bibliotekārās stundas tēmu. Kā arī sadarbībā ar PII “Ābolītis” tika organizēts Barikāžu piemiņas pasākums, iekurot ugunsgrābekli un baudot spēka putru un siltu tēju.

Penkules bibliotēka sadarbībā ar Penkules Sporta centra vadītāju katru gadu tiek organizētas rudens un pavasara brīvlaika aktivitātes bibliotēkā, parasti tās ir radošās darbnīcas, bet šogad ļoti veiksmīga bija pasaku meditācijas pēcpusdiena kopā ar Eviju Ekusu. Tas bija jauns piedzīvojums bērniem, jo kad tad vēl var atnākt uz bibliotēku ar savu mīlmantiņu, spilvenu un plediņu, ieritināties uz grīdas un iegrimt pasaku pasaulē.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Izvērtējot 2025.gada Dobeles novada bibliotēku pārskatus, vairums problēmu darbā ar bērniem un jauniešiem novada bibliotēkās iezīmējas līdzīgas.

Dobeles novada bibliotēkas, kurās ir stabils bērnu lasītāju skaits un netālu ir izglītības iestādes, joprojām ir gatavas organizēt dažādus ar lasīšanas veicināšanu saistītus pasākumus, sadarboties ar pedagogiem un citām kultūras un izglītības iestādēm, iesaistīties akcijās un projektos, kā arī bibliotēku darbinieces ir motivētas ieviest jaunas darba formas, popularizēt savu krājumu un aktivitātes sociālo mediju profilos, lai turpinātu uzrunāt jau esošos un potenciālos bibliotēkas lietotājus. Iedzīvotāju skaits pagastos, turpina samazināties un bibliotekāram nepieciešama liela motivācija un entuziasms, lai turpinātu strādāt lasīšanas veicināšanas jomā.

Lielas problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem sagādā digitālās pasaules ietekme un tehnoloģijas. Kā jauninājums ir arī mākslīgais intelekts, kuru bērni un jaunieši jau aktīvi izmanto. Tas viss ietekmē skolēnu vēlmi lasīt grāmatas un periodiskos izdevumus, jo lasīšana vērtējama kā darbs, kas skolēnam rada papildus piepūli.

Lielu lomu bērnu lasīšanas iemaņās un paradumos spēlē viņu vecāki, līdzcilvēki un lasīšanas tradīcijas ģimenē. Lai situāciju mainītu, veicinātu lasītpraksi, rosinātu bērnus interesēties par grāmatām un rakstīto tekstu, ir kopīgi jāstrādā visām iesaistītajām pusēm – ģimenei, pedagogiem, bibliotēkai. Lai nemazinātu skolēnu jau tā ne pārāk lielo lasītpraksi un vēlmi to darīt, pedagogiem jāmaina uzstādījumi par “vēlamo/nevēlamo” literatūru, izlasāmo lappušu skaitu, attēlu biežumu, grāmatas sižetu u.c. kritērijus, kas ierobežo.

Bibliotekārs veic apjomīgu pedagoģisko darbu, lasot, pētot, izstrādājot materiālus, prezentācijas, darba lapas, spēles u.c., taču joprojām saņem tikai bibliotekāra algu, kas darba tirgū nav konkurētspējīga un adekvāta ieguldītajam darbam.

Aizstrautnieku bibliotēkā neraugoties uz veiksmīgajiem rezultātiem 2025. gadā, pastāv vairākas būtiskas problēmas, kas ierobežo bibliotēkas iespējas pilnvērtīgi apkalpot bērnu un jauniešu auditoriju.

No daudzajām problēmām tiks izceltas divas:

1. Ciematā nav skolas, jo Aizstrautnieku sākumskola-bērnudārzs tika slēgts 2000. gadā. Tuvākā skola atrodas Dobelē, 9 km attālumā. Bērni brauc mācīties uz Dobeli vai Džūksti. Nav sadarbības ar izglītības iestādēm, jo skolām pašām ir savas bibliotēkas un Dobelē pakalpojumus nodrošina Dobeles NCB. Kas arī parāda, ka ir grūti sasniegt skolēnus mācību gada laikā un darba dienās. Kā alternatīva, kas tiek pieņemta ir koncentrēties uz pirmsskolas vecuma bērniem un viņu ģimenēm, kas dzīvo ciematā. Organizēt pasākumus brīvlaikos, brīvdienās un vakaros, kad bērni ir mājās.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Viens no svarīgākajiem bibliotēku uzdevumiem ir kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana. Novadpētniecības pamatzdevums ir materiālu krājuma veidošana un popularizēšana par Dobeles, Auces pilsētām un 19 pagastiem. Krājuma veidošana, kuros atspoguļots novads un novadnieki, galvenokārt, ietver publikāciju, fotogrāfiju, atmiņu stāstu vākšanu, sistematizāciju, glabāšanu un popularizēšanu. Visā iegūtā informācija dod plašāku ieskatu par novadniekiem, kultūrvēsturiskiem notikumiem, paražām, folkloru un dabu. Svarīgi ir organizēt ar novadpētniecību saistītus pasākumus, izstādes un pēc pieprasījuma, arī ārpus bibliotēkas apzināt, popularizēt novadnieku devumu un sasniegumus novada, valsts un pasaules mērogā.

Dobeles NCB sistemātisks un regulārs darbs ieguldīts visos novadpētniecības pamatvirzienos, gan veicot informācijas apkopošanu par novadu, cilvēkiem, gan veidojot analītiskos ierakstus datu bāzē "Novadpētniecība", gan papildinot BIS ALISE Autoritatīvo un Lokālo Priekšmetu datu bāzi, gan rediģējot esošos ierakstus. Atsevišķa sadaļa novadpētniecībai ir Dobeles NCB tīmekļa vietnē un regulāras publikācijas bibliotēku sociālo tīklu lapās.

- **Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes, jauninājumi novadpētniecības darbā**
 - ✓ Novadpētniecības datubāzes papildināšana ar 2025.gada publikācijām preses izdevumos par

Dobeles novadu un novadniekiem;

- ✓ Lokālo, digitālo kolekciju veidošana;
- ✓ Informācijas pieejamības nodrošināšana un uzziņu sniegšana interesentiem;
- ✓ Novadnieku kalendāra sastādīšana un ievietošana bibliotēkas tīmekļvietnē;
- ✓ Novadpētniecības krājuma popularizēšana, iekārtojot tematiskas izstādes, novadnieku vaļasprieku un kolekciju izstādes, veidojot tematiskus pasākumus, izvietojot informāciju
- ✓ sociālajos tīklos

Naudītes bibliotēkai pārskata periodā ievirzīts darbs pie “Atmiņu istabas izveides”, kas saistās ar Naudītes skolas vēsturi.

Novadpētniecības krājums

Dobeles NCB novadpētniecības fonda krājumu sastāda 357 nosaukumu 367 iespaiddarbi. 2025.gadā novadpētniecības krājums papildinājies ar 4 jaunieguvumiem, kuri visi ir vērtīgs papildinājums novada kultūrvēstures apzināšanā:

- ✓ Jelgavas Ģ. Eliasa mākslas un vēstures muzeja rakstu krājums “Latvijas vēsturiskā zeme Zemgale”;
- ✓ Ceļvedis “Dobeles vadonis tūristiem 1930.-1932. gads”;
- ✓ M. Stabrovskas “Dobeles Atbrīvošanas pieminēklis”(Pieminēkļa celšanas vēsture 1924.-1940.g., Iznīcināšana 1950.g., atjaunošana 1988.-1996.g.)
- ✓ “Latvijas republikas arheoloģijas pieminēkli”.

Novadpētniecības krājumā tiek ietverti darbi:

- ✓ par Dobeles novadu - ievērojamām novada personībām, piemiņas un kultūrvēsturiskiem objektiem, dabas vērtībām, lokāli svarīgiem notikumiem;
- ✓ Novadnieku – literātu, un citu ievērojamu novada personību darbi.

Ikvienam interesentam, bibliotēkas tīmekļa vietnē, sadaļā Novadpētniecība ir pieejama video īsfilma “Virtuālā pastaiga pa Dobeles kultūrvēsturiskajām vietām” un 18 videoklipi par novada ļaudīm.

<https://www.dobelesbiblioteka.lv/novadpetnieciba/novads-video>

Lokāli, bibliotēkā, uz 2025. gada sākumu bija pieejamas 7 digitālās kolekcijas, gada laikā tām pievienota vēl 1 kolekcija: Gunta Eniņa Dobeles rajona dižkoku uzskaitē 125 lpp. Vēl novadpētniecības krājumā ietilpst 112 tematiskās mapes, foto albūmi. Novadpētniecības tematiskās mapes atrodas bibliotēkas lasītavā. Plaukti izkārtoti, lai ikvienam apmeklētājam būtu iespēja brīvi piekļūt novadpētniecības krājumam, mapes ir pārskatāmas un vizuāli vienādi noformētas. Mapēm ir piešķirti svītru kodi, lai būtu iespējams izsniegt interesentiem lasītavā. Lietotājiem ir iespējams iepazīties ar 112 tematisko mapju saturu elektroniskajā katalogā. Novadpētniecības katalogā kopumā uz 2025.gada 31.decembri bija 18122 ieraksti. 2025.gadā pievienoti 218 ieraksti. Līdz ar novada

laikraksta slēgšanu, novadā nav neatkarīga preses izdevuma. Pašvaldība izdod "Dobeles Novada Ziņas", kurā bez informatīvajiem rakstiem ir arī nedaudz atvēlēts novada kultūrvēsturei. Bibliotēkas apmeklētājiem pašvaldības izdevums ir pieejams drukātā un elektroniskā versijā.

Krājumā ir iepriekšējo gadu reģionālie laikraksti, kas iesieti vākos. Reģionālie laikraksti, pēc pieprasījuma, tiek izsniegti, darbam uz vietas, bibliotēkas lasītavā. Interesentiem pieejams "Brīvais darbs" 1951. – 1962., "Komunisma rīts" 1962.V – XII, "Darba Uzvara" 1963. – 1966., "Komunārs" 1967. – 1990., "Zemgale" 1990. – 2023.

Auces bibliotēkā ir izveidotas mapes par Auces vēsturi, organizācijām un novadniekiem. Bibliotēkas fondā glabājas vietējo laikrakstu komplekti kopš 1950.gada, pašvaldības izdevuma "Auces Novada Vēstis" komplekti pa gadiem un no 2022.gada izdevums "Dobeles Novada Vēstis", kā arī jau daļēji sasistematizēta fotogrāfiju kolekcija. Lielākā daļa fotogrāfiju ir digitalizētas. Darbinieka datorā apmeklētājiem pēc vajadzības ir pieejams digitalizēto fotogrāfiju krājums. Tika veidoti un publicēti ieraksti par Aucei un Latvijai nozīmīgu novadnieku dzīvēm. Iespēju robežās tiek sniegtas uzziņas gan pa telefonu, gan klātienē par dažādiem ar Auces vēsturi saistītiem jautājumiem.

2025.gada vasarā novadpētniecības krājuma materiāli un fotogrāfijas tika izmantoti LTV raidījuma "Ielas garumā" divu sēriju veidošanā – par Vecauces muižu un Auci. Bibliotēkas novadpētniece izveidoja scenāriju vienam no raidījumiem - par Raiņa ielu Aucē un piedalījās filmēšanā, kura notika arī bibliotēkā un bibliotēkas novadpētniecības telpā.

Bēnes bibliotēkā novadpētniecības krājums glabājas lasītavā. Tas ir brīvi pieejams ikvienam lietotājam. Tiek nodrošināta iespēja materiālus skenēt, kopēt, nosūtīt uz e-pastu.

Bibliotēka komplektē: publicētās ziņas preses izdevumos apkopotas mapēs, grāmatas, kuras sarakstījuši pagastā dzīvojošas personības, izdevumus, kuros minēts Bēnes pagasts vai tā cilvēki, izdevumi, kuri saistīti ar pagasta vēsturi, mākslu.

Pārskata periodā digitalizētas 18 mapes par dažādām Bēnes iestādēm. Šie materiāli iegūti no Bēnes pamatskolas.

Bītes bibliotēkā novadpētniecības krājumā tiek iekļauti materiāli par Kroņauci, Tērvetes pagastu un Dobeles novadu, tā cilvēkiem, kā arī materiāli par Zemgali, tās cilvēkiem kultūrvēsturiskā aspektā, aptverot šī novada vēsturiskās robežas. Novadpētniecības krājumu veido grāmatas par novadu un novadniekiem, 9 novadpētniecības mapes, 37 sakārtoti datorfaili un novada informatīvie izdevumi. Novadpētniecības mapes glabājas atsevišķā plauktā, tās ir brīvi pieejamas ikvienam lietotājam, tiek nodrošināta iespēja materiālus kopēt, skenēt, nosūtīt uz e-pastu vai fotografēt. Grāmatas nav izkārtotas atsevišķā plauktā, taču nākotnē domāts to izdarīt. Plašs 2025. gadā savāktais, bet vēl nesistematizētais novadpētniecības materiālu klāsts par Kroņauces vēsturisko centru, muižām, kā arī novadnieka un vēsturnieka, grāmatas "Tēvmājas Zemgales sirdī" līdzautora Andra Vēvera savākie materiāli par Tērvetes pagastu glabājas datorfailos.

Novadpētniecības krājuma digitalizācija pagaidām netiek veikta, bet nākotnē plānots sākt to darīt.

Vēl joprojām darbā ar novadpētniecības krājumu tiek meklēta efektīvākā stratēģija. Kā jau iepriekš tika minēts, pateicoties tālākizglītības kursam, uzsākta bibliotēkas novadpētniecības krājuma reorganizācija, proti, pašlaik tiek sakārtotas un aprakstītas atbilstoši noteikumiem fondā esošās fotogrāfijas un dokumenti. Darbs ir interesants, bet laikietilpīgs.

Pārskata periodā fiksēti 63 novadpētniecības materiālu izsniegumi. Īpaša interese bijusi par Annas Brigaderes pamatskolas vēsturi, jo skola 2025. gadā svinēja savu 90. jubileju un līdz ar to tika piedāvāti jauni materiāli par konkrēto tēmu

Bikstu bibliotēkā visi novadpētniecības materiāli ir apkopoti un izvietoti pastāvīgajā izstādē, lai bibliotēkas lietotāji varētu iepazīt pagasta vēsturi, kultūru un ļaudis. Krājuma pamatā ir grāmatas par Bikstu pagasta dabu, kultūrvēsturiskajām vietām, notikumiem un ievērojamām personībām, arī vietējo autoru publikācijas un grāmatas. Lasītavā pieejamas: 36 tematiskās mapes, 20 fotogrāfiju albūmi, pagasta avīze “Bikstu Ziņas”. Novadpētniecībai ir atvēlēta atsevišķa vieta bibliotēkā – plaukti ar vitrīnu, kur informācija tiek glabāta un papildināta. Visa informācija ir brīvi pieejama bibliotēkas lietotājiem. Par pagasta vēsturisko materiālu vākšanu un apkopošanu liels atbalsts ir vēstures skolotājai Maijai Zeipiņai, kura savus apkopotos materiālus nodod bibliotēkas novadpētniecības fondam.

Katru gadu **Bukaišu bibliotēka** kļūst bagātāka par kādu īpašu grāmatu, kas saistīta ar mūsu novadu. Daļu no tām bibliotēkai uzdāvina paši novadnieki, citas iegādājamies, lai saglabātu un papildinātu stāstu par Bukaišiem un cilvēkiem, kas ar šo vietu saistīti. Šogad bibliotēkas plauktus papildināja novadnieces, folkloristes Indras Čeksteres dāvinājums – grāmata “Latvieša gads”. Savukārt bibliotēka pati iegādājās Rasmus Balklavas grāmatu “Aiz robeža”. Tajā apkopoti stāsti par cilvēkiem, tostarp arī Bukaišniekiem, kuri pagājušā gadsimta sākumā dzīvojuši Lietuvā.

Dobeles novada bibliotēkas aktīvi darbojas novadpētniecības jomā, veidojot plašu materiālu krājumu. Pateicoties veiksmīgai sadarbībai ar skolām, muzejiem un privātpersonām, novada bibliotēkas veido vērtīgus novadpētniecības resursus, kuri tiek aktīvi popularizēti vietējās kopienās.

Izmantojot plašo bibliotēkas novadpētniecības krājumu Dobeles NCB 2025. gadā ir sniegtas uziņas un garākas konsultācijas

Uziņas Konsult.	Tēma	Izmantotie un/ vai ieteicamie informācijas avoti
U	Kur Dobelē atradās Todlebens villa?	Bērzes upes krastā, vietā, kur pašlaik atrodas ieroču veikals. Plašāka informācija Dobeles Novada muzeja vietnē.
U	Vai Dobeles muiža ir tā, kas atrodas uz Brīvības ielas?	Dobeles muiža atradās tur, kur atrodas rūpnīca “Spodrība”, muižas kungu māja tika nojaukta. Brīvības ielā atrodas vācu mācītājmuiža. (Nov.p. krājums)

K	Par Dobeles Atbrīvošanas pieminekli	Dobeles NCB novadpētniecības krājums
K	Pārgājiena maršruta “Dobeles pagasta kultūrvēsturiskās vietas” izstrāde.	Dobeles NCB un Aizstrautnieku bibliotēkas novadpētniecības krājums.
K	“Lejasstrazdu” paraugsaimniecība līdz 1944.g. Parka projekta izstrāde bakalaura darbam.	Novadpētniecības krājums, digitalabiblioteka.lv
U	Raksts par savu dzimšanu Dobeles slimnīcā.	2001.g. laikraksts “Zemgale”
K	Dobeles Ev. Luteriskās baznīcas vēsture	Dobeles NCB novadpētniecības krājums.
U	Vai ēka, kura atrodas pie dzelzceļa Rīga -Liepāja, netālu no Gardenes ir Gardenes stacija?	Nē nav! Stacijas ēka atradās pretējā dzelzceļa pusē un nodega 20.gs. 90tajos gados. (Telefoniska uzziņa)
U	Par Dobeles Danču lustēm 2011.g.	2011. g. laikraksts “Zemgale”
U	Kur iegūt fotoattēlus un relīzes no 2025.g. bibliotēkā rīkotajām mākslas izstādēm.	No bibliotēkas pasākumu uzskaites. (atbildes studentēm nosūtītas e-pastā)

Būtiska novadpētniecības darba sastāvdaļa ir novadpētniecības krājuma, novada kultūrvēsturisko vērtību popularizēšana. Šis darbs ir nozīmīgs vietējās kopienas pašapziņas un lokālpatriotisma stiprināšanā.

Lai veicinātu novadpētniecības krājuma un darba atpazīstamību 2025. gadā ir sagatavotas 4 publikācijas Dobeles bibliotēkas facebook lapā par mūsu novadniekiem-jubilāriem:

- ✓ Valdim Grēviņam -130 (847 skatījumi);
- ✓ Jānim Bētiņasm -195 (735skatījumi)
- ✓ Arvīdam Pārūpam -135 (1507 skatījumi)
- ✓ Jānim Rapam -140 (909 skatījumi)

Novada kultūrvēsturisko, dabas vērtību un vietējo uzņēmējdarbību popularizējošās aktivitātes Dobeles NCB:

Pasākumi:

- ✓ Dobeles muižas stāsti;
- ✓ Dobeles pagasta kultūrvēsturiskās vietas un novadnieki;
- ✓ Mākslas, Mūzikas un Dzejas dienā - novada literātu stunda;
- ✓ Tikšanās ar novadnieku, raidījuma “Ceļot bez robežām” autoru Ivaru Cīruli;
- ✓ Tikšanās ar vietējo uzņēmēju, irbeņu audzētāju Māri Šermuku;
- ✓ Bikstu pagasta stāsti.

Novadnieku mākslas, foto un radošo darbu izstādes:

- ✓ Dobelnieka Gunta Eniņa fotoizstāde “Dobeles novada koki, īpašie un diženie”;
- ✓ Keramiķes, porcelāna mākslinieces Elzas Zariņas dekoratīvo māla šķīvju izstāde;
- ✓ Sandra Zuševicas gleznu izstāde “Acumirkļi”;
- ✓ Dobeles Mākslas skolas absolventu grafikas darbu izstāde;
- ✓ Personu ar invaliditāti un atbalstītāju biedrības “Laimiņa” radošo darbu izstāde “Zirgi mūsu draugi”

Kolekciju izstādes:

- ✓ Anitas Kozuliņas Latvijā ražoto porcelāna trauku piena/krējuma kanniņas;
- ✓ Grāmatu nama “Valters un Rapa” vadītāja Uģa Rapas privātkolekcija: Apgāda “Valters un Rapa” pirmskara perioda (1912.-1941.) grāmatas;
- ✓ Diānas Cerbules Latvijā ražotie bērnu porcelāna trauki un porcelāna figūriņas.

Jaunbērzes bibliotēka 2025. gadā turpinājās attālinātais projekts par Jaunbērzes interesantu vietu fotogrāfiju atpazīšanu “Liekam iekšā jaunu bildi!”, kurš vainagojās ar lielu jaunbērznieku ieinteresētību un atsaucību fotogrāfiju iesūtīšanā. Bibliotēkas “Facebook” profilā regulāri tika ievietota kāda fotogrāfija, kurā jāatpazīst kāda vieta Jaunbērzē. Projekts sākās ar fotogrāfiju no bibliotēkas fotoizstāžu arhīva. Projekts ir vienreizējs veids, kā atcerēties un dalīties atmiņām ar Jaunbērzē aizmirstām vai nepamanītām vietām, pazīstamiem un nozīmīgiem cilvēkiem, kā arī skolas un bērnudārza bērniņas fotogrāfijām. Iniciatīva bija ļoti interesanta un aizraujoša, jo, kopīgi ritinot atmiņu kamolu, iespējams atcerēties daudz vairāk. Patiess gandarījums, ka tagad jaunbērznieki paši meklē interesantas vēstures liecības savos albumos un dalās ar visiem bibliotēkas profilā. Projekta mērķis ir sasniegts, jo bibliotēkāres novadpētniecības darbs ir pamanīts un novērtēts.

Lejasstrazdu bibliotēkā gada laikā bija skatāmas vairākas nozīmīgas un saturiski bagātas izstādes:

- ✓ “Vēsturiskais muižu mantojums Dobeles novadā” – izstāde, kas ļāva ielūkoties novada kultūrvēsturiskajā bagātībā un muižu attīstības stāstos.
- ✓ Personu ar invaliditāti un atbalstītāju biedrības “Laimiņa” jauniešu radošo darbu izstādes “Krāsas” un “Tik dažādi mēs” – sirsnīgs un iedvesmojošs skatījums uz jauniešu pašizpausmi un radošumu.

Bibliotēkā tika eksponētas arī piecas novadnieku vaļasprieku izstādes, kas atklāja vietējo iedzīvotāju talantus un aizrautību:

- ✓ Solvitas Ozolas privātkolekcija “Vāverītes”
- ✓ “Strazdi 3D Printing” – mūsdienīga pieeja tehnoloģijām un radošumam
- ✓ Aijas Nikolajevas gleznu izstāde
- ✓ “Lejasstrazdu bibliotēka gadsimtu griežos – ceļojums cauri laika slāņiem” – vizuāls un emocionāls stāsts par vietējās kopienas vēsturi, tradīcijām un kultūras mantojumu

- ✓ “72 Gaismas dzimšanas eņģeļu” ekspozīcija, kas radīja īpašu noskaņu un simbolisku gaismu gada tumšākajos mēnešos.

Notika tikšanās ar skalū grozu pīšanas meistare Anitu Muižnieci, kuras pavadībā varēja iepazīties ar vienu no latviešu tradicionālās amatniecības senākajām prasmēm - skalū pīšanu, kas gadsimtiem ilgi bijusi daļa no ikdienas priekšmetu darināšanas lauku sētās.

Studente Laura Krampīte, izstrādājot bakalaura darbu ainavu arhitektūras un plānošanas jomā, plaši izmantoja savāktos un sistematizētos materiālus par Lejasstrazdu ciema vēsturi un attīstību. Šie materiāli ietvēra gan vietējo bibliotēku darbinieku apkopoto informāciju, gan iedzīvotāju stāstījumus, gan vēsturiskos faktus par teritorijas izmantošanu 20. gadsimta sākumā. Vēsturiskie avoti ļāva studentei izprast ciema izveides priekšvēsturi, agrāko saimniecisko darbību, nozīmīgākos notikumus un vietējās kopienas tradīcijas, kas veidojušas ciema identitāti. Balstoties uz šiem materiāliem, Laura Krampīte veica padziļinātu teritorijas analīzi, kurā tika izvērtēta gan esošā publiskā ārtelpa, gan tās kvalitāte, pieejamība un atbilstība mūsdienu iedzīvotāju vajadzībām. Vēsturiskā informācija kalpoja kā būtisks pamats projektējamās parka teritorijas koncepcijas izstrādei, jo tā ļāva identificēt elementus, kas atspoguļo ciema kultūrvēsturisko mantojumu un var tikt integrēti mūsdienīgā ainavu arhitektūras risinājumā. Īpaši nozīmīga bija informācija par kādreiz “Lejasstrazdu” saimniecību, kas 20. gadsimta 30. gados bija viena no augstāk novērtētajām Zemgalē un saimniecības īpašnieki Alma un Eduards Peizes tika apbalvoti ar Triju Zvaigžņu ordeni. Šis fakts, kas mūsdienās ir maz zināms pašiem ciema iedzīvotājiem, kļuva par centrālo ideju parka konceptā — simbolisku atsauci uz vēsturisko auglīkopības tradīciju, iekļaujot projektā augļu koku dārzu kā identitātes un atmiņas nesēju. Apkopotie materiāli, intervijas ar iedzīvotājiem un teritorijas telpiskā analīze ļāva Laurai Krampītei izstrādāt daudzfunkcionālu publiskā parka priekšlikumu, kas vienlaikus balstās ciema vēsturē un atbilst mūsdienu kopienas vajadzībām. Projekts paredz gan atpūtas infrastruktūras izveidi, gan izglītojošas dabas takas, gan kvalitatīvas publiskās ārtelpas attīstīšanu, nodrošinot vietu kopienas pasākumiem, ikdienas aktivitātēm un kultūrvēsturiskās identitātes saglabāšanai.

Penkules bibliotēkā novadpētniecības materiāli bibliotēkā sakārtoti mapēs, kuras brīvi pieejamas apmeklētājiem. Šajās mapēs tiek ievietoti raksti no preses izdevumiem par Penkules pagastu un tā iedzīvotājiem. Tiek vāktas arī fotogrāfijas par pagasta vēsturi un iedzīvotājiem, kā arī par nozīmīgākajiem pasākumiem. Šie fotoattēli tiek ievietoti fotoalbumos. Novadpētniecības krājumu veido bibliotēkāres izveidotās tematiskās mapes - apmeklētājiem ir pieejamas 52 novadpētniecības mapes par dažādām tēmām, kuras saistītas ar pagastu un tā kopienas. Šajā krājumā ir atrodamas arī atmiņu stāsti, kurus var klausīties gan uz vietas bibliotēkā, gan kopijas saņemt līdzņemšanai. Patstāvīgā izstādē atrodas dažādi vēsturiski sadzīves priekšmeti.

Auces bibliotēkā pārskata gadā tika:

- ✓ Organizētas Novadpētniecības dienas, kad īpaši aicinājām apmeklēt novadpētniecības ekspozīciju, noskatīties prezentācijas un noklausīties informatīvu stāstījumu par Auces

vēsturi. Tika aizsākts darbs pie novadpētniecības krājumā esošo fotogrāfiju šifrēšanas, aprakstīšanas un kataloga veidošanas, kas nākotnē atvieglās meklēšanu un pieejamību.

- ✓ 2025. gadā sāka atmiņu stāstu vākšana, ierakstīšana un šifrēšana. Šobrīd pierakstīts un atšifrēts viena cilvēka atmiņu stāsts. Šis darbs tiks turpināts.
- ✓ Īpaši tika strādāts, vācot un apkopojot materiālus par Auces pilsētas bibliotēkas vēsturi, jo 2025. gadā tika atzīmēta bibliotēkas simtgade. Tika izveidots virtuāls ierakstu cikls par Auces bibliotēkas vēsturi pa desmitgadēm simts gadu garumā. Ieraksti publicēti Facebook vietnē un bibliotēkas novadpētniecības blogā. Daļa materiālu izdrukātā veidā bija apskatāmi bibliotēkā iekārtotajā izstādē ``Auces bibliotēkai -100``. Tika izveidots video par Auces bibliotēkas vēsturi, kurš tika demonstrēts svētku pasākumā un ir skatāms arī vietnē YouTube. Balstoties uz savāktu informāciju tika izveidota virtuāla viktorīna ``Auces bibliotēkai -100``, par kuru bija liela interese.

2025.gadā tika turpināts virtuālais cikls ``Auce un aucenieki toreiz... Divas nedēļas vēsturē``. Reizi divās nedēļās tika publicēts apskats no bibliotēkā uzkrātā Auces, Auces rajona un Dobeles novada avīžu arhīva un vietnes Periodika.lv, izceļot Auces notikumus un auceniekus pirms 10, 20, 30 utt. gadiem. (vecākie bibliotēkas fondā atrodami Auces laikraksti datējami 50-tajos gados). Par šo ciklu saņemtas gan rakstiskas atsauksmes, gan vārdiskas pateicības. Cilvēkiem tas interesē un ir vajadzīgi.

Tiek strādāts pie tā, lai novadpētniecības darbā iesaistītos vietējās kopienas iedzīvotāji, daloties ar savām fotogrāfijām un atmiņu stāstiem par Auci. Ļoti atsaucīgi cilvēki piedalās ``Fotogrāfiju atpazīšanas talkās`` Facebook vietnē, tādējādi palīdzot noskaidrot bildēs redzamās personas, vietas un laiku. Gada laikā saņemti vairāki vērtīgi fotomateriāli no bijušo aucenieku pēctečiem.

Regulāri tiek papildināti ieraksti <https://novadpetniecibaauce.blogspot.com/> kurā regulāri tiek publicēti novadpētniecības materiāli.

Novadpētniecības jomā šogad tika turpināta sadarbība ar Dobeles novada muzeju, šifrējot un atpazīstot personas, vietas un notikumus senās fotogrāfijās no Dobeles NM krājuma. Materiālu un informācijas apmaiņa notika arī ar Vecauces pili.

Tērvetes bibliotēkā novadpētniecības krājums ir papildināts ar skolēnu un studentu izstrādātiem zinātniski pētnieciskajiem darbiem par Tērvetes pagasta vēsturi.

2025. gadā **Aizstrautnieku bibliotēka** novadpētniecības darbā, koncentrējās uz vietējo kopienas locekļu, amatnieku un kultūras darbinieku popularizēšanu. Bibliotēka kļuva par nozīmīgu vietējās identitātes un kopienas saliedēšanas vietu, organizējot dažādas aktivitātes, kas atspoguļo Dobeles pagasta un tā iedzīvotāju daudzveidību.

- ✓ Tikšanās ar novadnieci Reiki meistari Liju Jēgeri.
- ✓ Dobeles pagasta sporta svētki, atbalstīti Dobeles pagasta amatnieki.
- ✓ Izstāde ``Tik dažādi mēs``, ko veidojuši 17 jaunieši ar funkcionāliem traucējumiem, kopā ar 7 atbalsta personām no " Personu ar invaliditāti un atbalstītāju biedrība "Laimīga" , Dobeles.

- ✓ Izstāde “Šenila ziedi”, ko veidojusi Dobeles novada amatniece Jana Volksone-Pronckus no Bikstiem.
- ✓ Izstādes “Strazdi 3D print “ darbi no Dobeles pagasta iedzīvotājas.
- ✓ Marutas Pētersones meistarklase, darbnīcas.
- ✓ Pārgājiens kopā ar Dobeles pagasta ciemu iedzīvotājiem.
- ✓ Novembrī Latvijas dzimšanas dienas svinības ar ciema iedzīvotājiem un muzikantiem no Dobeles.
- ✓ Anitas Kozuliņas suvenīru izstāde “Latvijas simbolus meklējot”.
- ✓ Radošā darbnīca “Ķermeņa krēma pieskāriens no Latvijas pļavu spēka” ar ” Ezervannas” Annu no Bikstiem.

Annenieku bibliotēka, lai popularizētu novadpētniecības fondu tika izlikta izstāde – “Senie preses izdevumi”; ”Senākās bibliotēkā skatāmās grāmatas” (vecākā – 1825.g.); “Līdz 1940.gadam izdotās grāmatas” (novadpētniecības fondā esošās). Kaķenieku Tautas nama 40.gadu jubilejas pasākumam tika veidota prezentācija par Tautas nama tapšanas vēsturi.

Augstkalnes bibliotēka kā nozīmīgāko un veiksmīgāko pārskata gada notikumu var izcelt novadpētniecības pasākumu “Sarunas par dzimtu stāstiem”, kas tika rīkots sadarbībā ar Augstkalnes pamatskolu un norisinājās Mežmuižas pilī (kas ir Augstkalnes pamatskolas mājvieta) un guva negaidīti plašu un sirsnīgu atsaucību. Pasākumu apmeklēja vairāk nekā 60 dalībnieku.

Bites bibliotēka pēdējā gada laikā novadpētniecībai veltīja lielu uzmanību, jo pārskata periodā saistībā ar Annas Brigaderes pamatskolas 90. dzimšanas dienu pilnveidots un papildināts iepriekšējos gados veiktais pētījums par Kroņauces skolas vēsturi un Auces (Kroņa Auces) muižu, tapuši divi jauni pētījumi (“Upenieku dzimta Puntēs” un “Kā tapa ciemats Kroņaucē kolhoza “Tērvete” laikā”) un iesākts jauns pētījums par Kroņauces dzirnavām. Paralēli Bites bibliotēkas pētījumiem palīdzēts apzināt vietējos ūdens avotus ģeogrāfa Jāņa Bikšes pētījumam par Latvijas avotiem. Bites bibliotēkas pētījumu materiāli šķituši interesanti gan vietējās kopienas pārstāvjiem, gan kaimiņu pagasta iedzīvotājiem, tādēļ pārskata periodā saņemti vairākkārtēji uzaicinājumi prezentēt savāktos novadpētniecības materiālus citu organizētajos novadpētniecības pasākumos (piemēram, pasākumā “Sarunas par dzimtas stāstiem” Augstkalnē un vēstures stāstu cikla “Toreiz Tērvetē” pasākumā Tērvetes pagasta un Zemgaļu svētku laikā).

Arī mācībās LKA tālākizglītības kursā “Novadpētniecība: mantojuma saglabāšana un komunikācija” gūtās zināšanas un praktiskās iemaņas palīdzējušas uzsākt bibliotēkas novadpētniecības krājuma reorganizāciju.

Novadpētniecības darbs Bites bibliotēkā nemainīgi ir saistīts ar novadpētniecības krājuma pilnveidošanu, sistematizēšanu un apkopošanu. Novadpētniecības darba pakalpojumi ietver sevī savākto materiālu pieejamības nodrošināšanu un uzziņu sniegšanu.

Pārskata perioda prioritātes:

- ✓ Kroņauces kultūrvēsturisko bagātību apzināšana un novadpētniecības materiālu vākšana par tām;
- ✓ novadpētniecības fonda krājuma reorganizācija un popularizēšana lasītāju vidū.

Pārskata periodā Bites bibliotēka novadpētniecības attīstīšanas un pilnveidošanas darbā turpinājusi sadarbību ar vērtīgiem partneriem: Dobeles novada muzeju, Ģ. Eliasa Jelgavas VMM, muzeju “Sprīdīši”, pensionētu filoloģi Līgu Driķi, Tērvetes pagasta novadpētnieku un fotogrāfu Jāni Švītiņu un vietējās kopienas novadpētniecības entuziastiem Irisu Berkinu un Jāni Garkāji.

Bibliotēkas novadpētniecības krājums pārskata periodā tika popularizēts, veidojot izstādes, organizējot pasākumus, piedaloties un prezentējot Bites bibliotēkas savāktos materiālus citu organizētajos pasākumos un individuāli vai facebook lapā uzrunājot lasītājus, tādējādi iesaistot sabiedrību novadpētniecības kolekcijas veidošanā. Nozīmīgas novadpētniecības izstādes pārskata periodā bija veltītas novadnieka, grāmatizdevēja Jāņa Rapas 140. dzimšanas dienai un jau pieminētajai Annas Brigaderes pamatskolas 90. jubilejai. Daļa savākto materiālu bija apskatāmi bibliotēkas telpās, bet daļu varēja aplūkot virtuāli bibliotēkas facebook lapā vai skolas absolventu, skolotāju un viesu salidojuma pasākuma laikā Annas Brigaderes pamatskolā. Virtuālā izstāde “Annas Brigaderes pamatskolai – 90” bibliotēkas sociālo tīklu lapā ieguvusi 2535 skatījumus. Lai Kroņauces skolas pašreizējie skolēni zinātu savas mācību iestādes vēsturi un interesētos par to, Bites bibliotēkas vadītāja ciemojās skolā ar aizraujošiem stāstiem un pusaudžu auditorijai piemērotu pētījuma prezentāciju “Skola Kroņaucē – no pirmsākumiem līdz mūsdienām”, savukārt pēc skolas jubilejas svinībām ikvienam interesentam tika piedāvāts piedalīties virtuālā viktorīnā par skolas vēsturi bibliotēkas facebook lapā.

Krimūnu bibliotēkā pārskata periodā sadarbībā ar Skrundas TV un vēsturnieku Gunāru Kurloviču tika nofilmēts materiāls raidījumam “Tiksimies stacijā”, kurā tika izstāstīta Krimūnu stacijas vēsture.

Naudītes bibliotēkas novadpētniecība tika popularizēta, veidojot izstādes. Dobeles muzeja ceļojošā izstāde “Dobeles atbrīvošanas piemineklis, sadarbībā ar Dobeles Vācu kultūras biedrību “Vēsturiskais muižu mantojums Dobeles novadā” 3. daļa.

Bibliotēka kopā ar Naudītes Tautas namu piedalījās piedzīvojumu brauciena AnnaBiZe organizēšanā ar četriem novadpētniecības kontrolpunktiem.

Bibliotēkas darbība “Stāstu bibliotēku” tīklā

Dobeles NCB no 2023. gada rudens darbojas Bibliotēkas draugu klubs, kuru vada bibliotēkas novadpētniecības speciāliste kura ilgstoši ir darbojusies *Stāstu bibliotēku* tīklā. Tieši tāpēc bibliotēkas draugu klubam, kurš tiekas 1x mēnesī, tematiskās pēcpusdienās, ir trīs galvenie darbības virzieni:

- ✓ Lasīšanas veicināšana, literatūras popularizēšana;
- ✓ Novada dabas un kultūrvēstures izzināšana;

- ✓ Kopienas saliedēšana, tiekoties un vienam otru iepazīstot stāstu pēcpusdienās.

Ar stāstniecību saistītie pasākumi Dobeles novada Centrālajā bibliotēkā 2026.gadā

Datums.	Pasākuma nosaukums	Īss norises apraksts
16.01.	“Dobeles muižas stāsti” <i>Bibliotēkas draugu kluba tikšanās.</i>	Galvenā stāstnieka lomā - Dobeles novada muzeja vēsturniece Undīne Krūze. Viņas stāstījumu ar savām atmiņām papildina pasākuma dalībnieki.
13.02.	“Dziesmu un atmiņu klades” <i>Bibliotēkas draugu kluba tikšanās</i>	Klubiņa dalībnieki uz pasākumu sanāca ar savām un savu senču jaunības laika dziesmu kladēm un atmiņu albumiem. Inese Šinta, selekcionāra Pētera Upīša muzeja vadītāja bija atnesusi P. Upīša atmiņu albumu un romantisku stāstu par viņa jaunību. Vecākā dziesmu klade bija datēta ar 1917. gada 11. aprīli. Pēcpusdiena piepildīta ar atmiņu stāstiem un senajām dziesmām, kurām labskaņu ar akordeonu un ermoņikām piešķīra Juris Tabors.
20.03.	“Dobeles pagasta stāsti” <i>Bibliotēkas draugu kluba tikšanās</i>	Sandras Kazimiraites-Eglītes stāsti par pagasta kultūrvēsturiskajām vietām, notikumiem un personībām.
20.05.	Izbraukums kopā ar Bibliotēkas draugu klubiņu “Pasakaina stāstu diena”	<i>Pirmā pietura:</i> Annenieku bibliotēka, kura atrodas Kaķeniekos. Bibliotēka, kopā ar aktīvo Annenieku attīstības biedrību, ir apkopojusi plašu pagasta novadpētniecības krājumu. Bibliotēkas vadītāja dalījās nozīmīgākajos Annenieku pagasta stāstos. <i>Otrā pietura:</i> Annenieku Luterāņu baznīca. Klubiņa dalībniece Inta Balčūna iepazīstina ar baznīcas stāstu cauri laikiem. <i>Trešā pietura:</i> Jaunpils bibliotēka. <i>Ceturta pietura:</i> Džūkstes Pasaku muzejs. Iepazīstam Anša Lerha Puškaiša veikumu un nozīmi pasaku vākšanā un sistematizēšanā. Noslēgumā atraktīva spēle “Atpazīsti pasaku!”
01.08.	Stāsts “Divi Jāņi Rapas”	Sandra Kazimiraite-Eglīte, izmantojot Dobeles NCB novadpētniecības krājumu, sagatavo un stāsta Latgales stāstnieku festivālā, stāstu veltot Latvijas grāmatas 500 gadiem un Jāņa Rapas 140. jubilejai.
23.10.	“Ceļojumu piedzīvojumi”	Stāstus stāsta dobelnieks, raidījuma “Ceļot bez robežām” autors Ivars Cīrulis
30.10.	“Burvīgs vakars kopā ar Pasaku raganību”	Patiesi burvīgs un mistikas pilns vakars kopā ar Pasaku raganu Ivitu Kalnozolu-Kalseri. Pasakas, spoku stāsti, rotaļas. Pasākums bija vairāk iecerēts bērnu auditorijai, bet, piedalījās arī pieaugušie, kuriem bija iespēja atgriezties pasaku un spoku stāstu pasaulē.
21.11.	“Bikstu Pagasta stāsti” <i>Bibliotēkas draugu kluba tikšanās</i>	Bikstu pagasta bibliotēkas vadītāja Baiba Briede iepazīstināja ar Bikstu pagasta kultūrvēsturiskajiem objektiem un ievērojamām personībām. Pasākuma turpinājumā dalībnieku vidū raisījās atmiņu

Aizstrautnieku bibliotēka ir "Stāstu bibliotēku" tīkla dalībniece un 2025. gadā aktīvi īstenoja dažādas stāstniecības aktivitātes gan tīkla ietvaros, gan savā ikdienas darbā ar kopienu.

2025.gadā bibliotekāre aktīvi piedalījās trīs nozīmīgos profesionālās pilnveides pasākumos, kas stiprināja kompetenci stāstniecībā un novadpētniecībā.

X Stāstniecības festivālā Preiļos "Omoutu stāsti" bibliotekāre piedalījās kā dalībniece. Festivāla tēma bija "Fotogrāfs - laikmeta liecinieks", kas sniedza pieredzi un iedvesmu stāstniecības metodēs, ļāva iepazīt citu bibliotēku un stāstnieku pieredzi, parādīja fotogrāfiju kā stāstu nesēju nozīmi un motivēja attīstīt vizuālo stāstniecību Aizstrautnieku bibliotēkā.

Oktobrī bibliotekāre piedalījās diskusijā Bauskā "Atmiņa, identitāte, nākotne: novadpētniecības vērtība pašvaldībās". Diskusija parādīja novadpētniecības lomu vietējās identitātes stiprināšanā, sniedza pieredzi par labās prakses piemēriem, ļāva diskutēt ar citiem novadpētniecības speciālistiem un motivēja attīstīt novadpētniecības darbu bibliotēkā.

Decembrī bibliotekāre piedalījās X Latvijas stāstnieku konferencē "Stāsti par mieru kara ēnā: Latvijas stāstnieki starp padarīto un darāmo", ko organizēja Latvijas Nacionālā bibliotēka. Konference paplašināja izpratni par vēsturisko stāstu nozīmi mūsdienu kontekstā, aplūkoja kara un miera tēmas stāstniecībā, sniedza metodiskus padomus stāstu vākšanā un stāstīšanā aktuālos vēstures jautājumos, radīja kontaktus ar citiem stāstniecības praktizētājiem un stiprināja izpratni par stāstnieku lomu sabiedrībā.

Kvalifikācijas darbs par stāstniecību. 2025.gada rudens sesijas laikā bibliotekāre uzsāka Latvijas Kultūras akadēmijas Latvijas Kultūras koledžas kvalifikācijas darba izstrādi un pētniecību par tēmu "Stāstniecības prakse Latvijas publiskajās bibliotēkās". Priekšlikumi virziena attīstībai kopienu interešu un bibliotēku stratēģiju kontekstā". Darba vadītāja ir Mg. Ginta Zalcmane(LNB). Darba aizstāvēšana notiks 2026. gadā.

Šis kvalifikācijas darbs ir nozīmīgs ieguldījums gan bibliotekāres profesionālajā attīstībā, gan plašāk stāstniecības prakses izpētē un attīstībā Latvijas bibliotēkās. Pētniecības process 2025. gadā ietver gan teorētisko bāzi stāstniecības teoriju, bibliotēku stratēģiju un kopienu vajadzību izpēti, gan empīrisko pētījumu aptaujas ar bibliotēku darbiniekiem un intervijas ar stāstniecības ekspertiem.

Kvalifikācijas darba izstrāde veicināja bibliotekāres dziļāku izpratni par stāstniecības teorētiskajiem pamatiem, metodēm un labākajām praksēm. Pētniecības process palīdzēja strukturēt un sistematizēt stāstniecības darbu, identificēt tā stiprās puses un attīstības iespējas.

Stāstniecības pasākumi **Aizstrautnieku bibliotēkā**

Latvijas dzimšanas dienas pasākums "Mans cienasts svētku galdam" 14. novembrī bija viens no veiksmīgākajiem stāstniecības pasākumiem gadā. Katrs dalībnieks dalījās sava ēdiena stāstā, kāpēc izvēlējies tieši šo ēdienu, kā to gatavo, kāda ir tā nozīme ģimenē. Tika stāstīti svētku svinēšanas stāsti,

kā svin mājās tagad un agrāk. Īpaši aizkustinoši bija stāsti par to, kā Latvijas dzimšanas diena tika svinēta klusi padomju laikā, kad tas bija aizliegts. Pasākums parādīja, kā ikdienas lietas var būt stāstu avots un identitātes nesējs.

"Spoku stāsti" pasākums ar bērniem 23. oktobrī bija radošs stāstniecības pasākums skolēnu rudens brīvlaikā. Bērni paši sacerēja savus stāstus par spokiem un noslēpumainiem notikumiem, dalījās atmiņās par saviem piedzīvojumiem un dzirdētajiem stāstiem, attīstīja radošo domāšanu un stāstīšanas prasmes, kā arī pārvarēja baiļu jūtas, stāstot par tām. Šis pasākums parādīja, ka bērni ir dabīgi stāstnieki, kuriem jādod iespēja un telpa stāstīt.

Tikšanās ar rakstnieci Janu Egli 25. septembrī. Rakstniece, kas pati ir stāstniece, stāstīja par skolas laikiem, dalījās grāmatu radīšanas stāstos, kā top stāsts, kā rakstnieks atrod idejas, apsprieda grāmatu stāstus un kā tie rezonē ar lasītāju dzīvesstāstiem.

Tikšanās ar mākslinieku Juri Bērzkalnu notika divreiz: 13. oktobrī un 21. novembrī. Abās tikšanās reizēs mākslinieks dalījās stāstos par lapsiņām, kas viņu sākušas bija apciemot uz mājām, kā arī stāsti atklāja par mākslas darbos apslēpto. Stāstīja par darbu radīšanas procesu, kā rodas idejas, kāda ir tehnika, dalījās praktisko vingrojumu stāstos un kā māksla saistīta ar veselību un labsajūtu. Katrs mākslas darbs izstādē bija stāsts, ko mākslinieks palīdzēja atšifrēt apmeklētājiem.

Meistarklasē "Ķermeņa krēma pieskāriens no Latvijas pļavu spēka" Anna no "Ezervannas" dalījās augu stāstos. Kādi augi aug Latvijas pļavās, stāstīja par augu īpašībām, kā tie kalpo dziedniecībai un kosmētikai, dalījās kā zināšanas nodotas paaudzēs.

Meistarklasē "Smaržīgā un garšīgā kafijas diena" bibliotekāre Maruta dalījās kafijas vēstures stāstā. Kā kafija nonākusi pasaulē, stāstīja Tiramisu vēstures stāstu, deserta rašanās stāstu Itālijā un dalījās oriģinālās Tiramisu receptes stāstā.

Bibliotēkas ikdienas darbā notiek stāstu uzklauššana. Iedzīvotāji nāk bibliotēkā un dalās savos stāstos, par dzīvi, ģimeni, pagātni, pašreizējiem notikumiem. Šie stāsti netiek fiksēti, jo tam nepieciešama īpaša saskaņošana un dokumentācija. Šī neformālā stāstu uzklauššana veido uzticības attiecības starp bibliotekāru un kopienu, ļauj bibliotekārei labāk izprast vietējo kopienu, rada drošu telpu, kur cilvēki var dalīties, un ir svarīga sociālā funkcija, īpaši vecākiem un vientuļiem cilvēkiem. Turpmākais uzdevums ir izveidot sistēmu, kā ar cilvēku piekrišanu fiksēt un saglabāt vērtīgākos stāstus, veidojot mutvārdu vēstures arhīvu.

Bites bibliotēka vēl nav iesaistījusies "Stāstu bibliotēku" tīklā, taču domā to darīt 2026. gadā, jo uz katra pētījumu bāzes tiek veidots viens vai vairāki stāsti no bibliotēkas puses, savukārt no vietējās kopienas un jebkura interesenta tiek lūgts šo stāstu papildināt ar saviem stāstiem vai pētījumiem par konkrēto tematu. Piemēram, uz Bites bibliotēkas savākto materiālu un Upenieku ģimenes piedāvāto stāstu un fotogrāfiju pamata 2025. gadā tapa pētījums par Upenieku dzimtu, kurai ir paliekoša vieta Kroņauces kultūrvēsturē. Tālāk tika izveidots stāsts, kurā apzinātās sešas dzimtas paaudzes tika izgaismotas caur sešām spilgtākajām personībām. Stāsts tika prezentēts divos novadpētniecības

pasākumos, kuru laikā pasākuma dalībnieki dalījās ar savām atmiņām par kādu no Upenieku dzimtas pārstāvjiem un notikumiem, kuri saistīti ar dzimtas vēsturi, un stāsts organiski paplašinājās.

2024. gadā Latvijas Dabas fonda ūdeņu projekta LIFE GoodWater veidotājiem sniegtā informācija un materiāli par Auces upi un Kroņauces ezeru 2025. gadā bija aplūkojami Latvijas Dabas fonda organizētajā ceļojošā lielformāta izstādē “Auces upe: Zemgales atspulgs”.

Novadpētniecības istabas

Auces bibliotēkas novadpētniecības telpā izveidota un interesentiem pieejama pastāvīga ekspozīcija par Auces un Auces bibliotēkas vēsturi. Novadpētniecības telpas ekspozīciju gada laikā ir apskatījuši gan aucenieki, gan Auces viesi.

Īles bibliotēkas novadpētniecības materiāli atrodas atsevišķi izveidotajā telpā “Īles vēstures istabā”, kurā atrodas gan mapes, gan arī apskates objekti - priekšmeti. Telpa ir sakārtota un turpina pieņemt apmeklētājus, interesentus un ekskursantus. Īles iedzīvotāji aktīvi papildina Īles vēstures istabu ar dažādām vēsturiskām un vērtīgām lietām un materiāliem.

Krimūnu bibliotēkas sadarbība novadpētniecības jomā ir ar Dobeles novada muzeju, kā arī ar Krimūnu pagasta pārvaldi un Krimūnu tautas namu. Ēkas 2.stāvā ir izremontēta telpa Krimūnu pagasta vēstures istabas izveidošanai, lai visi gan pagasta pārvaldes un tautas nama, gan bibliotēkas materiāli (grāmatas, fotoalbumi, ekspozīciju materiāli) būtu vienuviet un ikvienam apmeklētājam pieejami bibliotēkas darba laikā. Tādējādi apkopojot krājumos esošos materiālus un uzzīņu informāciju, rosināt vietējas kopienas iedzīvotājus iesaistīties Krimūnu pagasta vēstures izpētē un izziņāšanā. Pārskata periodā sadarbībā ar Krimūnu pagasta pārvaldi un Krimūnu Tautas namu ir izliktas divas lielformāta pagasta kartes. Liels darbs tika ieguldīts vēsturisko objektu vietu atzīmēšanai uz kartēm. Darbs pie šī turpināsies, jo taps arī aprakstošā daļa par Krimūnu pagasta vēstures objektiem.

Naudītes bibliotēkā, lai saglabātu Naudītes skolas atmiņas pēc tās slēgšanas 2014. gadā, 2025. gada sākumā bibliotekāre kopā ar brīvprātīgo skolotāju izveidoja “Atmiņu istabu”, kurā apskatāmi vēsturiski materiāli un fotogrāfijas.

Blakus **Zebrenes bibliotēkas** telpām atrodas Novadpētniecības istaba, kuras iekārtošanu uzņēmās zebreniete Malda Norvaiša. Pēc Zebrenes pamatskolas likvidācijas 2010. gadā, kad Zebrenes bibliotēka pārcēlās uz šo ēku, Maldai radās ideja par šādas istabas izveidi.

Ekspozīcijas pamatā ir materiāli, kurus Malda Norvaiša savāca ar Zebrenes iedzīvotāju, pašvaldības darbinieku un bijušās bibliotēkas vadītājas Maigas Arājas palīdzību. Šajā istabā ir atrodamas dažādas vēsturiskas liecības un priekšmeti par Zebreni:

- ✓ Zebrenes sovhozs: dažādi raksti, kartes, fotogrāfijas un priekšmeti.
- ✓ Zebrenes skolas: dažādi raksti, atmiņu stāsti, fotogrāfijas, priekšmeti un mapes.

- ✓ Zebrenes bērnu dārzs: fotoalbumi, priekšmeti un raksti.
- ✓ Zebrenes klubs: fotoalbumi un raksti.
- ✓ Zebrenes sasniegumi sportā: kausi, fotogrāfijas un raksti.

Šīs istabas atslēgas un rūpes ir nodotas tagadējai bibliotēkas vadītājai, un tā ir pieejama apskatei visiem interesentiem.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības, problēmas un to risinājumi

Bites bibliotēkarei meklējot un pētot materiālus par Kroņauces vēsturisko centru un ievērojamiem novadniekiem, sākotnēji šķita, ka lielāko daļu plānotā darba varēs veikt pāris gados, taču ar katru pētījumu paveras lauks jaunam pētījumam, ar katru apmeklēto tālākizglītības nodarbību rodas vēlme un nepieciešamība jau padarīto vēlreiz izvērtēt un reorganizēt, līdz ar to secināms, ka novadpētniecības darbs ir ļoti interesants, bet specifisks un laika ietilpstošs. 2026. gadā plānots novadpētniecības krājuma reorganizācijas darbs, Kroņauces dzirnavu izpēti turpinājums un dalība dažādos ar novadpētniecību saistītos pasākumos.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Projekti

Tabula "Projektu apkopojums"

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/neatbalstīts
Dobeles novada Centrālā bibliotēka				
Dzejas diena Dobelei	Dobeles novada pašvaldība	1200.00	✓ Popularizēt Dobeli, ar mūsu pilsētai veltītu dzeju, kā arī Dobeles literātus, iesaistot visu paaudžu interesentus. ✓ Veicināt lasīšanu un dzejas uztveri bērniem un jauniešiem. ✓ Aktualizēt Dobeles bagāto kultūrvēsturi, veicinot lepnuma	Atbalstīts

			un patriotisma jūtas par savu pilsētu. ✓ Nostiprināt bibliotēkas lomu sabiedrības lasīšanas veicināšanā. ✓ Popularizēt vietējo literātu veikumu, Dzejas dienas pasākumā iekļaujot “Vietējo literātu stundu” Pasākums notika, 2025. gada 13.septembris, Dobeles Mākslas skolas pagalms. Bērnu radošajā darbnīcā “Burtu balle”, Dzejoļi, kustību rotaļa un mākslas darbnīca ļāva bērniem izjust saikni starp skaņu, burtu, burta formu un dažādu tekstilmateriālu raisītām sajūtām. Tika izveidots dzejas rindiņu plakāts un dzejas un zīmējumu kolāža. Kā arī izspēlēta Jāņa Baltvilka “Mīklu pantu domino” Noslēguma pasākums kopā ar Karīnu Tatarinovu “Dvēseles stāvoklis – DZEJA” Harismatiskā un visiem zināmā aktrise Karīna Tatarinova ar ģitāristu, aranžētāju un komponistu Robertu Dinteru deva iespēju ļauties dzejas un mūzikas burvībai. Programmā “Dvēseles stāvoklis – DZEJA”. Trīs dzejnieki, kas satikušies dzejā un atdzejā, izjūtā un dvēselēs – Azarova, Vācietis, Čaklais. Rudenī. Mākslinieki	
--	--	--	--	--

			atklāja trīs draugu un domubiedru radīto un komponēto dzeju.	
"Grāmatu ceļš: Divu Jāņu stāsts" "Latviešu grāmatai 500"	LNB			Neatbalstīts
Krimūnu bibliotēka				
"Pavasara, vasaras, rudens skola bērniem un jauniešiem"	Dobeles novada pašvaldība			Neatbalstīts
Augstkalnes bibliotēka				
Projekts sadarbībā ar biedrību "Skaties tālāk"	Dobeles novada pašvaldība	1000,00	Sadarbībā ar biedrību "Skaties tālāk" tika realizētas trīs radošās meistarklases: rotu izgatavošana no epoksīda sveķiem, ziepju vārīšana un dekoratīvo trauku izveide no akrila sveķiem. Nodarbības nodrošināja jaunu amatniecības prasmju apguvi un darbu ar mūsdienīgiem materiāliem. Šis projekts veiksmīgi veicināja vietējās kopienas socializēšanos bibliotēkas telpās un nodrošināja jēgpilnu brīvā laika pavadīšanu.	Atbalstīts
Augstkalnes, Šķības, Naudītes bibliotēkas				
NVO projekta : Jaunu teorētisku un praktisku zināšanu apgūves iespēju nodrošināšana	Dobeles novada pašvaldība	800,00	Projekta ietvaros, Naudītes pagastā, Bērzes pagastā un Augstkalnes pagastā tika kopā realizētas sešas nodarbības, katras nodarbības ilgums- divas stundas.	Atbalstīts

senioriem viedierīču izmantošanā- nodarbību vadīšana Naudītē, Bērzē un Augstkalnes pagastos			Seniori piedalījās praktiskās nodarbībās, kuru mērķis bija uzlabot viņu digitālās prasmes un iemācīt droši un pārliecinoši izmantot viedtālruni ikdienas saziņai un praktiskiem uzdevumiem. Nodarbību laikā dalībnieki soli pa solim apguva viedtālruņa pamatfunkcijas - zvanu veikšanu, īsziņu un attēlu sūtīšanu, kontaktu pārvaldību, kā arī dažādu skaņas un zvanu režīmu (klusuma režīms, vibrācija, skaļums, zvanu bloķēšana) izmantošanu. Īpaša uzmanība tika pievērsta komunikācijas rīkiem: Facebook, WhatsApp, Messenger un e-pasta lietošanai. Seniori trenējās sūtīt balss ziņas, veikt videozvanus un droši pievienot vai lejupielādēt attēlus. Tas palīdzēja uzlabot saziņu ar ģimeni, draugiem un pakalpojumu sniedzējiem. Nodarbībās tika apskatītas arī ikdienā noderīgas aplikācijas - laikapstākļu prognozes, sabiedriskā transporta kustības saraksti, aptieku un veselības aprūpes lietotnes, kā arī iepazīstināti ar lietotni- aplikāciju Dobeles novads. Svarīga nodarbību daļa bija drošs internets. Dalībnieki uzzināja, kā atpazīt nepatiesas ziņas, neuzticamas saites un krāpnieciskas īsziņas, kā arī kā aizsargāt personīgos datus un paroles. Tika izskaidrots, kā droši izmantot internetbanku, pārbaudīt	
--	--	--	--	--

			tīmekļa vietņu drošību un izvairīties no interneta krāpniekiem. Programma palīdzēja stiprināt senioru digitālo pašapziņu un veicināja patstāvīgu viedtālrunu lietošanu. Apgūtās prasmes ļāva dalībniekiem vieglāk uzturēt kontaktus, droši izmantot internetu un ērti orientēties mūsdienu tehnoloģiju piedāvātajās iespējās	
--	--	--	--	--

Pārdomas, secinājumi par darbu ar projektiem

Projektu izstrāde ir laukietilpīgs, bet ļoti vērtīgs process, kas sniedz daudzveidīgus ieguvumus bibliotēkai un tās apmeklētājiem. Tas ir veids, kā bibliotēka var attīstīties, ieviest jauninājumus, piesaistīt finansējumu un veidot sadarbību ar citām organizācijām, kā arī piesaistīt iedzīvotāju uzmanību savām aktivitātēm.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Bibliotēkas tēls sabiedrībā veidojas kā atvērta, pieejama un daudzfunkcionāla kultūras un izglītības telpa, kas kalpo dažādām iedzīvotāju vecuma grupām. Bibliotēka tiek uztverta ne tikai kā grāmatu krātuve, bet arī kā vieta lasīšanas veicināšanai, informācijas ieguvei, izglītojošām un radošām aktivitātēm, izstādēm un sabiedriskai līdzdalībai. Sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām un pakalpojumiem tiek nodrošināta, izmantojot dažādus komunikācijas kanālus (mājaslapa, Facebook, Instagram, kultūradobe.lv Dobeles Novada Ziņas, Dobeles pašvaldības mājaslapā, turismsdobe.lv, Dobeles kultūras nams, veikals “Aģis”, dobele.lv), regulāri informējot par aktualitātēm, pasākumiem un izstādēm.

Dobeles NCB un novada bibliotēku informācija tīmeklī tiek nodrošināta, izmantojot bibliotēkas tīmekļvietni, kā arī sociālos medijus un citus pašvaldības komunikācijas kanālus. Tīmekļvietnē pieejama pamatinformācija par bibliotēkas darbību, funkcijām, pakalpojumiem, darba laiku, aktualitātēm un notikumiem, nodrošinot lietotājiem iespēju ātri iegūt nepieciešamo

informāciju. Sociālie mediji tiek izmantoti, lai operatīvi informētu sabiedrību par pasākumiem, izstādēm, krājuma aktualitātēm un lasītveicināšanas aktivitātēm, kā arī stiprinātu bibliotēkas atpazīstamību vietējā kopienā.

Novērojams, ka informācijas pieejamība tīmeklī veicina bibliotēkas atpazīstamību un interesi par piedāvātajiem pakalpojumiem, īpaši pieaugušo un jauniešu auditorijā, kuri aktīvi izmanto digitālos saziņas kanālus. Atgriezeniskā saite galvenokārt izpaužas kā pasākumu apmeklējuma pieaugums, lietotāju jautājumi un komentāri sociālajos medijos, kā arī tieša interese bibliotēkā klātienē. Secināms, ka tīmekļa vide ir nozīmīgs instruments dažādu vecuma grupu sasniegšanai, tomēr nepieciešama regulāra satura atjaunošana un mērķtiecīga komunikācija, lai vēl efektīvāk uzrunātu bērnus, jauniešus un seniorus, kā arī palielinātu bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu.

Dobeles NCB visvairāk izmanto Facebook lapu, Instagram un bibliotēkas mājaslapu, lai sasniegtu plašāku auditoriju un nodrošinātu pieejamību attālināti.

Gada laikā kopējie skatījumi <https://www.facebook.com/dobelesbiblioteka>

445 200 tūkstoši, salīdzinot Ar iepriekšējo gadu 23% pieaugums.

Sekotāji: 1.9 tūkstoši

Sekojošie: 164

Sekotāju skatījumi 55.9%

Nesekotāju skatījumi 44.1%

Vislielākais skatījumu skatījumu skaits Dobeles novada Centrālās bibliotēkas vizīte Eiropas Parlamentā un Briselē ar 4686 skatījumiem.

Instagram:

Skatījumi: 28644

Sekotāji: 382

Sekojošie: 670

Mājaslapas www.dobelesbiblioteka.lv

Aktīvie lietotāji: 1.3 tūkstoši, no kuriem 1.2 tūkstoši ir jaunie lietotāji.

Bibliotēkas, popularizējot bibliotēkas krājumu un pakalpojumus iedzīvotājiem, veidotu afišas, saturu sociālajiem tīkliem, plakātus un prezentācijas. izmantoja tiešsaistes grafiskā dizaina veidošanas rīku www.canva.com un MI piedāvātās iespējas.

Bibliotēkas tēla veidošanā nozīmīga loma ir darbinieku profesionālajai attieksmei, individuālai pieejai apmeklētājiem un sadarbībai ar vietējo kopienu, izglītības iestādēm un kultūras organizācijām. Pašvērtējumā bibliotēkas tēls tiek raksturots kā pozitīvs un uzticams, ar potenciālu turpmākai attīstībai, īpaši mūsdienīgu pakalpojumu, digitālo resursu un aktīvākas publicitātes jomā.

Auces pilsētas bibliotēka aktuālo informāciju publicēja bibliotēkas emuāros un sociālā tīkla vietnēs Facebook un Instagram. Pasākumu afišas par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un izstādēm tiek izvietotas arī visos 7 Auces pilsēta informācijas stendos. Pamatinformācija par bibliotēku bija pieejama Dobeles NCB tīmekļa vietnē. Informācija par jaunumiem un bibliotēkā piedāvātajiem pasākumiem tika publicēta pašvaldības izdevumā "Dobeles novada ziņas". Bibliotēkas lietotājiem pieejami trīs savā starpā ar saitēm savienoti bibliotēkas emuāri: Auces novada bibliotēkas Pieaugušo nodaļas emuārs <http://aucesbiblioteka.blogspot.com/> Bērnu literatūras nodaļas emuārs <http://aucesnovadabiblioteka.blogspot.com/>

Vēstures materiāli apkopoti blogā <https://novadpetniecibaauce.blogspot.com/>.

Lai popularizētu un informētu sabiedrību par Auces novada bibliotēkas aktivitātēm un jaunumiem, tiek izmantotas sociālo tīklu vietnes <https://www.facebook.com/aucesbiblioteka> un https://www.instagram.com/auces_biblioteka/

kā arī vietnē Tik Tok <https://www.tiktok.com/@auces.biblioteka>. Šajās vietnēs iespējams apskatīt pasākumu fotogrāfijas, afišas, informāciju par jaunajām grāmatām (filmiņas vai fotokolāžas), virtuālās izstādes, aktualitātes par bibliotēkas darbu un pakalpojumu piedāvājumu. Lielu ievērību gūst publikācijas "Auce un aucenieki toreiz...", kurās tiek atspoguļotas avīžu publikācijas par notikumiem Aucē pirms dažādām gadu desmitgadēm konkrētajos datumos. Daudzi aucenieki šajos rakstos atrod sevi, savus vecākus un paziņas, kas rosina šo publikāciju sadaļu vienmēr uzmanīgi pārskatīt. Papildus sabiedrības uzmanību bibliotēkai pievērša fakts, ka 2025.gadā aprit bibliotēkas simtgade, kam par godu tika noorganizēts pasākums ar sadarbības partneru kopīgu tikšanos un koncertu. Visvairāk apmeklētais pasākums bibliotēkā bija Mārtiņa Vilsona dzejas vakars "Čaks. Vilsons. Iedomu spoguļi", kas pulcēja ļaudis pat no patālākiem novadiem un bibliotēkas telpa bija maksimāli pārpildīta. Liela interese un labas atsauksmes bija par tikšanos ar rakstnieku Gunti Tāleru. Allaž labi apmeklētas ir izstāžu telpas izstādes, kurās pārsvarā apskatāmi aucenieku rokdarbi, māksla un hobiji. Interesi rada arī bibliotēkas lapās publicētās fotogrāfijas no dažādiem laikiem ar vietējiem cilvēkiem un notikumiem. Cilvēki ļoti ieinteresēti dalās ar informāciju, vietu un cilvēku atpazīšanu kas redzami fotogrāfijās, šādi veidojot Auces pagātnes stāstus. Šie procesi rada interesi atnākt un apskatīt novadpētniecības materiālus un iepazīties ar to, ko bibliotēka vēl piedāvā. Pateicoties publikācijām, bibliotēkā vērsās LTV1 raidījuma "Ielas garumā" veidotāji un sadarbības rezultātā, izmantojot bibliotēkas vēsturiskos materiālus un galvenās bibliotekāres Baibas Vismanes zināšanas un stāstījumus, ir tapušas divas raidījuma sērijas par Auci.

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Bibliotēkas saskaras ar problēmu, ka ne visi cilvēki aktīvi neizmanto sociālos tīklus, lai saņemtu jaunāko informāciju. Tāpēc bibliotēka meklēja risinājumus, kā nodrošināt, lai informācija sasniegtu šo auditoriju. Lai risinātu šo problēmu, bibliotēka izmantoja vairākus saziņas veidus:

- ✓ Informācijas izsūtīšana uz telefoniem.
- ✓ Nododot ziņas mutiski.
- ✓ Tika veidotas WhatsApp grupas, lai ātri un efektīvi izplatītu informāciju starp bibliotēkas apmeklētājiem.
- ✓ Tika gatavotas skrejlapas, kurās bija apkopota svarīgākā informācija par bibliotēkas pasākumiem un pakalpojumiem.
- ✓ Tika gatavoti personalizēti ielūgumi uz bibliotēkas pasākumiem.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Dobeles novada bibliotēkas aktīvi sadarbojās ar dažādām vietējām organizācijām, veidojot ciešas partnerattiecības. Galvenie sadarbības partneri bija kultūras nami un kultūras darba organizatori, pagasta bibliotēkas, pensionāru padomes, sieviešu klubi, citas sabiedriskās organizācijas un izglītības iestādes.

Izglītības iestādes (skolas, bērnudārzi)	Lasīšanas veicināšana, informācijpratība, pasākumi bērniem un jauniešiem, kopīgu projektu īstenošana, prakses vietas nodrošināšana
Kultūras nami	Kopīgu pasākumu organizēšana, izstādes, lekcijas.
Pašvaldība	Finansējuma nodrošināšana, kopīgu projektu īstenošana
NVO (nevalstiskās organizācijas)	Kopīgu projektu īstenošana, sabiedrības iesaistīšana, pasākumi dažādām mērķgrupām
Uzņēmēji	Finansiāls atbalsts, kopīgu projektu īstenošana, pasākumu sponsorēšana.
Citas bibliotēkas	Pieredzes apmaiņa, kopīgu projektu īstenošana, resursu koplietošana, profesionālā pilnveide.
Tūrisma informācijas centri	Informācijas nodrošināšana par vietējo kultūru un vēsturi tūristiem, pasākumu organizēšana
Muzeji	Lai apmainītos ar informāciju, organizētu kopīgas izstādes un pasākumus

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Dobeles novada bibliotēkām ir izveidojusies veiksmīga sadarbība ar Zemgales reģiona bibliotēkām. Šī sadarbība ir kļuvusi par tradīciju, un katru gadu tika organizēti Zemgales reģiona bibliotekāru pavasara, vasaras un rudens semināri.

Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

Bibliotēkas aktīvi iesaistās sadarbībā novadpētniecības darbā, veidojot ciešas partnerattiecības ar dažādām organizācijām un iestādēm. Šāda sadarbība ir būtiska, lai nodrošinātu kvalitatīvu un visaptverošu novadpētniecības darbu. Bibliotēkas sadarbojas ar muzejiem, lai apmainītos ar informāciju, organizētu kopīgas izstādes un pasākumus, ar skolām, lai veicinātu skolēnu interesi par novadpētniecību, organizējot ekskursijas, lekcijas un citus izglītojošus pasākumus. Bibliotēkas sadarbojas ar vietējiem iedzīvotājiem, aicinot viņus dalīties ar atmiņām, fotogrāfijām un citiem vēsturiskiem materiāliem. Šī sadarbība palīdz papildināt bibliotēku krājumus ar vērtīgiem materiāliem.

Bites bibliotēkai veiksmīga sadarbība tika turpināta ar Ģ. Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzeju (novadpētniecības pasākums “Sarunas par dzimtas stāstiem”) un Dobeles novada muzeju (vēstures stāstu cikla “Toreiz Tērvetē” pasākums, apmaiņa ar novadpētniecības materiāliem.)

Dobeles NCB Ar Dobeles novada muzeju. Muzeja vēsturniece ir aicināta uz bibliotēkas pasākumu, izstāstīt Dobeles muižas stāstu. Sadarbība notikusi Mākslas, mūzikas un dzejas dienas rīkošanā. Ar Annenieku un Bikstu pagastu bibliotēkām. Bibliotēkas ir sagatavojušas stāstus par savu pagastu dabu, vēsturi, ievērojamiem novadniekiem prezentējot tos Dobeles bibliotēkas pasākumos. Ar Jelgavas pilsētas un Zaļenieku bibliotēku, iesaistoties un apmeklējot Aspazijas 160. jubilejai veltītos pasākumus. Ar grāmatu namu “Valters un Rapa”, iekārtojot bibliotēkā Latvijas grāmatai-500 un mūsu novadniekam J. Rapam veltītu izstādi “Apgāda “Valters un Rapa” senās grāmatas”. Ar Dobeles pagasta sporta metodiķi, sagatavojot stāstus un izstrādājot pārgājiena maršrutu “Dobeles pagasta kultūrvēsturiskās vietas”.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēku sadarbība ar skolām un bērnudārziem sniedz abpusējus ieguvumus, veicinot gan izglītības procesu, gan bibliotēku attīstību. Sadarbība palīdz piesaistīt jaunus apmeklētājus, veicinot lasīšanas kultūru jau no agras bērnības. Bibliotekāri sadarbojas ar pedagogiem, lai izstrādātu un īstenotu kopīgus pasākumus un nodarbības, kas veicina lasīšanas interesi un prasmes, rīko radošās

darbnīcas, lasīšanas stundas un citus pasākumus, kas veicina bērnu radošumu un iztēli. Kopumā bibliotēku sadarbība ar skolām un bērnudārziem ir vērtīgs un abpusēji izdevīgs process, kas veicina gan izglītības, gan kultūras attīstību.

Sadarbības partneris	Veiktās aktivitātes
Blīdenes pamatskola 2. klase	Pužļu likšanas sacensības skolēnu brīvlaikā.
PII "Riekstiņš"	Regulāra sadarbība, pasākumi bērniem.
Auces vidusskola	Bibliotēkārās stundas bērniem par dažādām tēmām, kas iekļaujas mācību programmā. "Vari, dari pirmklasniek" pasākums
PII "Pīlādzītis"	Bibliotēkārās stundas bērniem par dažādām tēmām, kas iekļaujas mācību programmā.
PII "Vecauce"	Bibliotēkārās stundas bērniem par dažādām tēmām, kas iekļaujas mācību programmā.
Auces mūzikas un mākslas skola	Bērnu darbu izstādes bibliotēkā.
Bēnes pamatskola	Pasākumi un bibliotēkārās stundas, sadarbība ar literatūras skolotāju.
Bēnes pamatskolas pirmsskolas iestāde "Rūķīši"	Dalība lasīšanas veicināšanas pasākumā un bibliotēkā stunda.
Bioloģijas institūta pētniece Ieva Grudzinska – Elsberga .	Skolēnu izglītošana dabas izzināšanā, uzziņu literatūras iegādes konsultācijas.
Annas Brigaderes pamatskolas direktors Aldis Tisenkopfs	Telpu un interaktīvās tāfeles nodrošinājums bibliotēkaro stundu norisei.
Annas Brigaderes pamatskolas pedagogi	Sadarbība grāmatu popularizēšanā jaunākās paaudzes lasītāju vidū, atbalsts nodarbību apmeklējumam, ierosinājumi turpmākai sadarbībai.
Annas Brigaderes pamatskolas 6.klases audzinātāja Svetlana Kursina	Ierosinājums par nodarbību medijpratībā "Vēlreiz par digitālo drošību".
PII "Sprīdītis" audzinātāja Gita Lingabērziņa	Bērnu radošo darbu tapšana un izstāžu veidošana.
Annas Brigaderes pamatskolas vizuālās mākslas skolotāja Sandra Geislere	Bērnu radošo darbu tapšana un izstāžu veidošana

AMS pedagoge Vineta Ribaka	Radošās nodarbības keramikā.
AMS audzēkņi	Darbu izstādes bibliotēkā.
Inga Barvide	Bezmaksas radošo nodarbību vadīšana.
Īles pagasta bērnu teātra grupa "Spridzekliši"	Teātra izrādes, pasākumi.
Laura Sticenko	Bezmaksas meistarklases vadīšana kulinārijā.
DJIVC	Kopīgu pasākumu organizēšana.
Auces mūzikas un mākslas skola	Audzēkņu darbu izstādes.
Dobeles 1. vidusskolas mācību punkts "Lejasstrazdi"	Radošās darbnīcas, lasīšanas stundas, gleznu izstāžu apmeklējumi, grāmatu krājuma izmantošana, radošā darbnīca "Sveču diena".
PII "Zvaniņš"	Medijpratības nodarbība, tematiskās nodarbības
Mežinieku pamatskola	"Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas" pasākums, nodarbība "Sprīdītis ieiet pasakā"
Dobeles sākumskola	Nodarbības par ES, Eiropas dienas pasākums,
Dobeles 1. vidusskola	"Vari, dari pirmklasniek" pasākums,

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Situācijas apraksts, kopaina, metodiskā un konsultatīvā darba prioritātes pārskata periodā

Lai kvalitatīvi veiktu metodisko darbu, katru gadu tiek izstrādāts „Metodiskais un konsultatīvais darba plāns”, kurā tiek plānotas aktivitātes, noteikta konkrēta sadarbība ar Dobeles novada pašvaldību publiskajām un vispārējās izglītības iestāžu bibliotēkām, norādot plānotos pasākumus, izpildes laiku. Dobeles novada bibliotēka arī pēc reorganizācijas veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas visās Dobeles novada bibliotēkās. Novadā darbojas 20 vietējās nozīmes bibliotēkas un ir reģistrētas 13 izglītības iestāžu bibliotēkas.

Pārskata perioda **galvenie uzdevumi** metodiskajā darbā:

- ✓ Gatavošanās akreditācijai Dobeles NCB:
- ✓ bibliotēkāju kvalifikācijas paaugstināšana – mācības, mācību semināri, konsultācijas, pieredzes braucieni, kursi u. c.
- ✓ konsultācijas un praktiska palīdzība darbam ar BIS ALISE pagastu bibliotēkās;
- ✓ konsultācijas par bibliotēku krājumu;
- ✓ bibliotēkās pieejamo resursu un pakalpojumu popularizēšana iedzīvotājiem;
- ✓ filiālbibliotēku statistika un analīze.
- ✓ darbinieku individuālais atbalsts un savstarpējā komunikācija.

Metodiski konsultatīvais darbs tiek organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, kursus, seminārus, konsultācijas, individuālas konsultācijas, bibliotēku vizitācijas. 2025. gadā katra reģiona bibliotēka tika apmeklēta vairākas reizi gadā, pēc nepieciešamības.

Bibliotekāri tika konsultēti telefoniski, virtuāli vai ar e-pasta starpniecību. Ikdienas metodiskajā darba procesā ieviests tiešsaistes rīks - “Google” pakalpojums, veidojot koplietošanas dokumentus un aptaujas anketas. Ir izveidots un darbojas Whatsap grupa “Novada bibliotēkas”, kura tiek izmantota ātrai un ērtai informācijas apmaiņai.

Bibliotēku darbinieki visa gada garumā ir izmantojuši iespēju mācīties un piedalīties dažādos citu organizāciju piedāvātajosursos un semināros. Bibliotekāri regulāri tika informēti par BIS Alise sistēmas jauninājumiem un uzlabojumiem.

Reģiona galvenās bibliotēkas sniegtais metodiskais un konsultatīvais atbalsts, īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

Informāciju par nozares aktualitātēm un izmaiņām ikdienas darbā bibliotekāri saņem, izmantojot telefonu, virtuāli vai ar e-pasta starpniecību. Pārskata periodā reģiona bibliotekāriem sniegts metodiskais un konsultatīvais atbalsts par krājuma kvalitāti, attīrīšanu un izvietošanu, iespieddarbu norakstīšanu, seriālizdevumu norakstīšanu, seriālizdevumu uzskaitīšanu, inventarizāciju, telpu noformēšanu, grāmatvedības programmu HOOP dokumentu noformēšanu sistēmā, sociālo tīklu uzturēšanu, kā arī par darbu ar BIS ALISE, Latvijas Kultūras datu portāla aizpildīšanu.

Dobeles novada bibliotekāriem katra mēneša pēdējā trešdiena ir metodiskā diena, kurā tiek organizēti novada bibliotēkāju semināri. Kopumā pārskata periodā 2025. gadā Dobeles NCB ir organizējusi un realizējusi 8 dažāda veida profesionālās pilnveides pasākumus gan klātienē, gan tiešsaistē, notikušas arī vairākas 30 - 45 min. garas informatīvās sapulces tiešsaistē.

2025. gada 12. novembrī, Dobeles pilsētas kultūras namā norisinājās Latvijas Bibliotēkāju biedrības (LBB) Zemgales nodaļas bibliotēkāju rudens seminārs “Vārda spēks, kas iedvesmo rītdienai”, kuru šogad organizēja Dobeles novada Centrālā bibliotēka. Pasākumā piedalījās vairāk nekā 100 apmeklētāji.

Semināra dalībniekiem bija iespēja dzirdēt divus saturīgus un iedvesmojošus priekšlasījumus:

- ✓ Dr. phil., zinātniskā līdzstrādniece LU Eksakto zinātņu un tehnoloģiju fakultātes Uztveres un kognitīvo sistēmu laboratorijā un rakstniece Linda Apse ar izzinošu lekciju “Lasīšanas un rakstīšanas ietekme uz domāšanas veidu un kvalitāti: zinātnē un pieredzē balstītas atziņas”. Lektore analizēja lasīšanas ieradumu ietekmi uz kritisko domāšanu, valodas attīstību un radošumu, kā arī iepazīstināja ar jaunākajiem pētījumiem un praktiskiem secinājumiem par lasīšanas ietekmi uz kognitīvo attīstību.
- ✓ Aktieris Vilis Daudziņš ar savu priekšlasījumu papildināja semināra noskaņu, iedvesmojot dalībniekus ar profesionālo pieredzi, ar savām pārdomām par vārda spēku, stāstījuma nozīmi un radošo domāšanu, semināra apmeklētājiem bija iespēja arī nedaudz ielūkoties aiz teātra priekškara.

2025. gadā tika organizēti trīs pieredzes apmaiņas braucieni bibliotekāriem, kuru laikā tika apmeklētas vairākas bibliotēkas un kultūras iestādes, lai iepazītos ar labās prakses piemēriem, inovatīviem pakalpojumiem. Papildus tam tika saņemts uzaicinājums apmeklēt Eiropas Parlamentu Briselē.

12. un 13. jūnijā Dobeles novada bibliotekāri devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Pērnavas apriņķi ar mērķi iepazīties ar Pērnavas apriņķa publiskajām bibliotēkām, bibliotekāro darbu un bibliotekārā darba pieredzi, iepazīties ar Igaunijas bibliotēku sistēmu, specifiku un darbības politiku, dalīties pieredzē un idejās darbā ar bērniem un jauniešiem, novadpētniecības darbu, lasītveicināšanas pasākumiem, nemateriālā kultūras mantojuma uzturēšanu un popularizēšanu, vietējās kopienas saliedēšanu, kā arī pārrunāt sadarbības iespējas. Tā kā ceļš bija garš, tad brauciena programma tika veidota tā, lai pēc iespējas vairāk varētu gūt iespaidus, idejas un zināšanas. Pirmais apskates objekts bija Kabli pludmale - Pludmalē atrodas skatu tornis, no kura paveras brīnišķīgs skats. Šeit ir pastaigu takas gar piekrastes kāpām un pļavām, rotaļu laukumi, piknika vietas un vasaras kafejnīca. Pēc Kabli pludmales, ceļā uz Pērnavu, tika apmeklēta 2,2 kilometrus garā Rannametsa-Tolkuse dabas taka. Taka ved cauri Tolkuse purvam un tālāk nonāk kāpu priekulā.

Pērnavā apmeklējām trīs bibliotēkas, kā pirmo – Pērnavas Centrālo bibliotēku, kura izkārtotus stiklotas ēkas 3 stāvos, plaša, moderna. Mūs sagaidīja daiļliteratūras nodaļas vadītāja Ludmila, diemžēl, direktori nesastapām. Bibliotekārēm bija iespēja iepazīties ar telpām, izkārtojumu, nodaļām, piesaistīja Igaunijas olimpiešiem velītā izstāde, kā arī mūzikas instrumentu nodaļa. Pērnavas kolēģes iepazīstināja ar lasītāju apkalpošanas specifiku, redzējām gan mums pazīstamos skenerus, gan skeneri, kas iestrādāts galda virsmā un spēj nolasīt vairākas grāmatas vienlaikus. Sapratām, kas tas lieti noderētu Centrālajā bibliotēkā, kad no rītiem tiek izņemtas grāmatas no grāmatu nodošanas iekārtas, kaudzēm, kad katra jāieskenē atsevišķi, šāda iekārta atvieglotu un paātrinātu darbu. Bibliotekāres aktīvi uzdeva sev interesējošus jautājumus, gan dalījās ar pieredzi. Šeit uzzinājām, ka Igaunijā netiek veikta bibliotēku akreditācija, algu sistēmā noteicošā ir darbinieku izglītība, Dobeles bibliotekāres varēja palepoties, ka sava novadpētniecības datubāze, kas savukārt kolēģiem nav.

Nākamo apmeklējām Mai filiālbibliotēku, kura tika atvērta šī gada janvārī, skaista, ļoti gaumīga, ar dažādu zonējumu, gan bērniem un jauniešiem, gan kluso lasītavu, gan āra terasi. Bibliotēkā ir arī tehnoloģiju telpa, kurā ir šujmašīnas, uzlīmju izgatavošanas iekārta, kā arī iespējams uzspiest uz kreklīņa savu īpašo dizainu. Kā pēdējo apmeklējām Sindi bibliotēku, ja būtu jāraksturo šīs bibliotēkas darbību, tad jāsaka, ka tā līdzinātos Auces pilsētas bibliotēkai pirms reformas, kad tās pārziņā bija Ukru, Bēnes, Ķeveles, Īles, Vītiņu, Lielaucenes bibliotēkas. Šeit mūs ļoti viesmīlīgi uzņēma Ene, kura iepazīstināja ar bibliotēku, kā arī bija sagatavojusi prezentāciju par 6 vietas pakļautībā esošām bibliotēkām. Ene pārtrauca un rīkojās ar budžetu, “maks” ir vietas rokās, visu nepieciešamo, kas vajadzīgs bibliotēkām, iegādājas viņa. Vienai pagasta bibliotēkai ir ievērojams finansējums grāmatām – 3000, tas, tāpat kā mūsu novadā, tiek aprēķināts pēc iedzīvotāju skaita, vēl jāpiebilst, ka 60% no grāmatām nodrošina valsts, pārējais ir no pašvaldības līdzekļiem. Arī Igaunijas bibliotēkas savā budžetā iekļauj finansējumu pasākumiem, meistarklasēm un izglītojošām aktivitātēm. Jāpiebilst, ka divās no 3 bibliotēkām bija pašapkalpošanās iekārtas.

Brauciens deva iespēju salīdzināt darba pieredzi, uzzināt jaunas metodes, iegūt iedvesmu un pārlicību par bibliotēkas lomu sabiedrībā kā zināšanu, kultūras un cilvēku satikšanās vietu. Tā bija arī iespēja saliedēt komandu, izkāpt no ikdienas un paskatīties uz savu darbu no malas – ar jaunu skatu un spar.

30. jūlijā Dobeles NCB darbinieki devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Latvijas Neredzīgo bibliotēku, lai iepazītos ar tās darbu, pieejamajiem resursiem, tehnoloģijām un pakalpojumiem cilvēkiem ar redzes traucējumiem. Tika apmeklēta audio studija, kurā notiek grāmatu ierunāšana. Bija iespēja izmēģināt arī pašiem ierunāt fragmentu, gūstot ieskatu šajā radošajā procesā. Ekskursijas noslēgumā tika iepazīta bibliotēkas komplektēšanas un apstrādes nodaļa. Tika demonstrēts, kā tiek komplektēti un apstrādāti diski. Šī tikšanās ar Latvijas Neredzīgo bibliotēkas pārstāvjiem bija ļoti vērtīga, lai labāk izprastu cilvēku ar redzes, dzirdes un kustību traucējumiem vajadzības, kā arī viņu iespējas lasīt un piekļūt informācijai.

Dobeles novada bibliotēkas turpina sadarbību ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku, piedāvājot saviem lasītājiem audiogrāmatas, grāmatas palielinātā drukā, grāmatas vieglajā valodā, kas pielāgoti dažādām lasīšanas un uztveres vajadzībām.

13. un 14. novembrī Dobeles NCB bibliotēkas bibliotekāri devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Briseli pateicoties Sandras Kalnietes ielūgumam. Komandējuma brauciena mērķis bija iepazīties ar Eiropas Parlamenta darbu, vienlaikus stiprinot kolektīva saliedētību, kopā būšanu un sadarbību komandā. Bibliotekāriem bija iespēja apmeklēt Eiropas Parlamenta apmeklētāju centru – Parlamentarium, kas ir lielākais parlamentārajai darbībai veltītais centrs Eiropā, kur līdz šim pabijuši vairāk nekā 3,5 miljoni apmeklētāju. Mēs kā Parlamentarium apmeklētāji saņēmām multivides gidu, kas mums palīdzēja izprast Eiropas Parlamenta darbību, ceļu uz ciešāku sadarbību Eiropā un deputātu darbu, risinot aktuālas problēmas. Interaktīvais un multimedialais ceļojums ļāva mums iepazīt

Eiropas Parlamenta deputātus, izprast Parlamenta prioritātes un tiesību aktu ietekmi uz Eiropas iedzīvotājiem. Informācija apmeklētājiem tiek sniegta jebkurā no 24 ES oficiālajām valodām. Tālāk programmas ietvaros apmeklējām Eiropas Parlamenta sēžu zāli, kas ļāva mums izbaudīt dinamisko demokrātijas centru, kur deputāti piedalās debatēs un pieņem lēmumus, kas ietekmē visu Eiropas Savienību. Pēc EP sēžu zāles apmeklējuma bibliotēkārēm bija iespēja tikties ar Sandru Kalnieti – Eiropas Parlamenta deputāti.

Brauciens deva iespēju iepazīt Eiropas Parlamentu darbībā, tikties ar Eiropas parlamenta deputāti Sandru Kalnieti, iepazīt Briseles arhitektūru, apskatīt ievērojamus tūrisma objektus un kultūrvietas. Komandējuma brauciens stiprināja kolektīva garu, ļaujot izbaudīt kopīgu mācīšanos – izprast katra bibliotēkārā stiprās puses un talantus, kopīgi pateikties viens otram par kopā būšanu, atklāt jaunus kultūras kontekstus un dalīties iespaidos Briseles daudzveidīgajā atmosfērā.

Kā jau katru gadu ierasts, gada izskaņā Dobeles NCB kolektīvs dodas pieredzes apmaiņas braucienā, lai smeltos profesionālas idejas un, protams, noķertu Ziemassvētku noskaņu. Šogad, 18. decembrī, mūsu ceļš veda uz Ikšķili un Ogri. Pirmā pieturvieta bija Ikšķiles pilsētas bibliotēka, kur mūs sagaidīja bibliotēkas direktore Dace Rempe un bibliotēkas darbinieces. Vizītes laikā uzzinājām, ka Ikšķiles pilsētas bibliotēka ir viena no vecākajām bibliotēkām Latvijā un vienlaikus arī viena no mūsdienīgākajām un dinamiskākajām bibliotēkām. Direktore Dace Rempe dalījās ar iespaidīgiem faktiem par bibliotēkas attīstību. Bibliotēka pārcēlusies uz jaunām, plašām telpām (kopumā 1000 kvadrātmetru platībā). Apmeklētāju skaits pēdējos gados strauji pieaudzis: bērnu auditorija palielinājusies par 68 %, pieaugušo par 49 %, un šobrīd bibliotēku apmeklē aptuveni katrs trešais Ikšķiles iedzīvotājs. Tas apliecina, ka bibliotēka ir kļuvusi par nozīmīgu Ikšķiles kopienas centru. Īpaši iedvesmojoši bija stāsti par jaunajām tradīcijām: māmiņu rītiem un ģimenes dienām, kurās tiek runāts par bērnu audzināšanu, emocionālo piesaisti un sabiedrības izglītošanu. Kā uzsvēra Ikšķiles bibliotēkāres: ceļš uz bibliotēku sākas bērnībā. Tāpat uzzinājām par lasītāju klubu, pasākumu daudzveidību, grāmatu un žurnālu iepirkuma principiem, kā arī plašo sadarbību ar skolām, Kultūras centru un Ogres Izglītības pārvaldi.

Vakara noslēgumā tika izbaudīta pastaiga pa svētku rotās izgaismoto Ogres pilsētu, kas radīja īstu Ziemassvētku noskaņu, diena vainagojās ar Latvian Voices brīnišķīgo Ziemassvētku koncertprogrammu “SNIEGums”, kas klausītājiem dāvāja emocionālu, profesionālu un sirsnīgu muzikālo piedzīvojumu.

Nenoliedzami šādi braucieni, papildināti ar pieredzes stāstiem un idejām bagātina bibliotēkārā ikdienas darbu, bet ne tikai tas, tikšanās, sarunas, kolēģu uzmundrinājuma vārdi paceļ un dod papildus enerģiju darboties un realizēt arvien jaunas idejas.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija darbā ar bērniem un jauniešiem

Dobeles NCB novadā darbojas arī kā konsultatīvais un metodiskais centrs darbā ar bērniem un jauniešiem. Visvairāk tiek sniegts atbalsts, organizējot bērnu žūrijas darbu, kā arī Skaļās lasīšanas sacensības. Tiek apkopota informācija par darbu ar bērniem un jauniešiem visa novada bibliotēkās, gatavotas prezentācijas. Sniegtas elektroniskas un telefoniskas konsultācijas, priekšlikumi un ieteikumi par krājuma izvietojumu bērniem un jauniešiem dažādām vecuma grupām, kā arī vispārīgiem bibliotēkārā darba jautājumiem, kas saistīti ar bērniem un jauniešiem. 2025. gadā sniegta informācija par aktualitātēm, veikta statistikas datu apkopošana par darbu ar bērniem un jauniešiem novadā.

Reģiona galvenā bibliotēka koordinē:

- ✓ mērķprogrammu “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2025”;
- ✓ Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības.

24. novembrī Dobeles NCB notika Dobeles novada pirmsskolas mācību konsultanšu metodiskais seminārs. Semināra ietvaros Dobeles NCB Bērnu un jauniešu literatūras nodaļas vadītāja Evita Zute iepazīstināja klātesošos ar bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, resursiem un iespējām sadarbībai ar pirmsskolas izglītības iestādēm. Vienmēr esam atvērti sadarbībai un aicinām pirmsskolu pedagogus un konsultantes arī turpmāk izmantot bibliotēkas daudzveidīgos piedāvājumus bērnu lasītprasmes un radošuma atbalstam.

Sadarbība ar citām iestādēm (metodiskā un konsultatīvā darba jomā)

Liels atbalsts metodiskajā darbā ir LNB Bibliotēku attīstības centra, Kompetenču attīstības centra, Bērnu literatūras centra un citu apakšvienību piedāvājums profesionālajai pilnveidei: dažādi semināri, lekcijas, nodarbības, kursi gan tiešsaistē, gan klātienē. Dobeles NCB veiksmīgi sadarbojas ar pašvaldību iestādēm, kā arī ar partneriem citās Latvijas pilsētās.

Pārskatu sagatavoja
Dobeles novada Centrālās bibliotēkas
Direktores vietniece metodiskajā darbā
Rasa Hibšmane

Pielikumi

Mākslas, radošo darbu un kolekciju izstādes Dobeles NCB 2025. gadā

Nr.p.k.	Nosaukums	Izstādes autors. Tēma.
1.	“Uzdrikslēties”	Andra Kalniņa gleznu izstāde.
2.	“Peoniju mākoņos”	Ilzes Ērgles-Vanagas gleznas.
3.	“Es redzēju gleznu”	R. Vasiljevas un I. Romanovskas gleznas
4.	“Dobeles novada koki īpašie un diženie”	Gunta Eniņa fotoizstāde
5.	“Iepazīstam novadnieku veikumu”	Keramiķes Elzas Zariņas dekoratīvo māla šķīvju izstāde.
6.	“Acumirkļi”	Sandras Zuševicas gleznas
7.	“Meln uz balta”	Dobeles mākslas skolas audzēkņu grafikas darbi.
8.	“Zirgi mūsu draugi”	Personu ar invaliditāti un atbalstītāju biedrības “Laimiņa” radošie darbi.
9.	“Saldais krējums”	Anitas Kozuliņas Latvijas porcelāna piena/ krējuma traučiņi.
10.	“Indriķis, Musketieri un draugi”	Filmu studijas “Animācijas brigāde” leļļu izstāde.
11.	“Somas un somiņas”	Ivitas Kalnozolas-Kalseres (Pasaku Raganas) somiņu kolekcija.
12.	“Uz teātri”	Mārtiņa Lagzdona teātra programmiņu kolekcija
13.	“Valters un Rapa” pirmskara 1912.-1941. grāmatas” - Latvijas grāmatai-500	Grāmatu nama “Valters un Rapa” vadītāja Uģa Rapas privātkolekcija.
14.	“No skaista trauka garšīgāka putriņa”	Diānas Cerbules Rīgas porcelāna bērnu trauku un porcelāna figūriņu izstāde.

Pasākumi (pieaugušajiem) Dobeles NCB 2025. gadā

Nr.p.k.	Nosaukums	Tēma, auditorija.
1.	“Dobeles muižas stāsti”	Par Dobeles muižas vietu. Tikšanās ar vēsturnieci U. Krūzi . Bibliotēkas draugu kluba(turpmāk BDK) pasākums
2.	Tikšanās ar CERT, LNB pārstāvjiem	Sarunu pēcpusdiena bibliotekāriem.
3.	“Atmiņu albumi un dziesmu klades”	Stāstu pēcpusdiena BDK
4.	“Sveču maģija un mīlas dzeja”	Tematiska pēcpusdiena A. Knope mūzika, G. Strazdas dzejas lasījumi, Baltic Candle direktors Z. Savičas sveču stāsti
5.	Tikšanās ar rakstnieci Kristīni Ilziņu un Viju Kilboku	Sarunas par literatūru un apgāda Zvaigzne ABC aktualitātēm.
6.	“Uzdrikslēties”	Izstādes noslēguma tikšanās ar gleznotāju un mūziķi Andri Kalniņu.
7.	“No dzejas uz dziesmu”	Tikšanās ar dzejnieku, mūziķi G. Raču un E. Strazdiņu.
8.	“Dobeles pagasta kultūrvēsturiskās vietas”	Tematiska pēcpusdiena BDK
9.	Literārā pēcpusdiena	Tikšanās ar Latvijas rakstnieku savienības priekšsēdētāju, kultūras žurnālistu, rakstnieku Arno Jundzi

10.	“Lieldienu noskaņās”	Tematiska pēcpusdiena BDK
11.	“Atjauno redzi pats! Ceļvedis dabiskas redzes atjaunošanā”	Tikšanās ar grāmatas autori MāruKuksu
12.	“Kiberdrošība Cert.lv”	Dobeles novada bibliotekāru seminārs
13.	“Sestā sieva”	Tikšanās ar rakstnieci Ingu Grenčbergu
14.	Iepazīstam Annenieku pagastu, Jaunpils bibliotēku un Pasaku muzeju.	Tematiska ekskursija- sezonas noslēguma pasākums Bibliotēkas draugu klubam.
15.	“Dažādas auditorijas - veiksmīgās un pārbaudītās pieejas”	Emīla Rotgalvja lekcija + Kļavu lapu cepuru radošā darbnīca bibliotekāriem
16.	“Mākslas, mūzikas un dzejas dienas”	Pasākums visas dienas garumā, sadarbībā ar Dobeles Mākslas, Mūzikas skolām un Novada muzeju
17.	“Nesaki ne jā, ne nē!”	Tikšanās ar grāmatas autori Kristīni Jučkoviču
18.	“Rudens noskaņas grāmatās un grāmatzīmēs”	Tematiska pēcpusdiena BDK
19.	“Ceļojumu stāsti”	Tikšanās ar novadnieku, sportistu un ceļotāju Ivaru Cīruli
20.	“Veselības sardzē”	Tikšanās ar vietējo uzņēmēju, irbeņu audzētāju Māri Šermuku
21.	“Cauri tumsai ar grāmatu”	Latvijas grāmatai -500 kulminācijas svinības
22.	“Bikstu pagasts, kultūrvēsturiskās vietas, novadnieki”	BDK tikšanās ar Bikstu pagasta bibliotēkas vadītāju Baibu Briedi.
23.	“Tikšanās stāstos un mūzikā”	Tematiska pēcpusdiena kopā ar Jāni Holšteinu Upmani jeb Goran Goru
24.	“Ziemassvētku ceļā”	Bibliotēkas Draugu kluba Ziemassvētku pasākums kopā ar Dobeles mūzikas skolas audzēkņiem
25.	“No folkloras līdz džezam”	Stepa dejas pasaulē ar Māri Pūri
26.	Radošie Ziemassvētki	Ziemassvētku pasākums Dobeles novada bibliotekāriem.

Profesionālā pilnveide 2025. gadā

Nr. p. k.	Apmeklētais profesionālās pilnveides pasākums	Organizators	Datums	Klātienē/ attālināti	Dalībnieku skaits
1.	Sanāksmē “VARAM projekts mācības digitālo prasmju pilnveidei”.	Dobeles PIUAC	16.01.	Attālināti	16
2.	Dobeles novada bibliotekāru Informatīvais seminārs (gada atskaides sagatavošana, LDKK)	Dobeles NCB	21.01.	Attālināti	31
3.	Dobeles novada bibliotekāru Informatīvais seminārs (aktuālā informācija, telpu apsekošana)	Dobeles NCB	30.01.	Attālināti	17

4.	Apgrūtinājumi-signāls sadarbības risku izvērtēšanai	LIKTA	31.01.	Attālināti	1
5.	Reģionālais Kiberdrošības seminārs Jelgavā	CERT	06.02.	Klātienē	2
6.	Konference “Pieredzēt mākslīgo intelektu”	Latvijas Drošāka Interneta centrs	11.02.	Attālināti	9
7.	ERASMUS+ NedLib	LNB	24.02.- 28.02.	Klātie	1
8.	Seminārs “Startējam lasītveicināšanas programmas”	LNB	25.02.	Attālināti	22
9.	"Kiberdrošības ceļvedis - no teorijas līdz praktiskiem soļiem"	LMT	27.02	Attālināti	1
10.	“Efektīvāka darba ikdiena ar Microsoft 365”	BDA	27.02	Attālināti	1
11.	Digitālās nedēļas Reģionālais seminārs	KISC	28.02.	Attālināti	1
12.	eParaksta apmācība	LVRTC	05.03.	Attālināti	1
13.	Latvijas skolu un bērnu bibliotekāru 2.lasītpatikas forums	LNB	12.03.	Klātienē	1
14.	Kādiem Mākslīgā intelekta rīkiem jābūt katra vadītāja kabatā?”	RSU	13.03.	Attālināti	4
15.	Digitālo un Mākslīgā intelekta rīku sasaiste efektīvam mācību procesam un laika optimizācija	LNB	13.03.	Klātie	2
16.	Pētījuma atklāšanas pasākums “Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā”	LNB Bibliotēku attīstības centrs	18.03.	Attālināti	31
17.	Digitālās nedēļas 2025 atklāšanas pasākums “Fokuss: Prasmes digitālajā desmitgadē”	LIKTA	24.03.	Attālināti	11
18.	Bezpilotu gaisa kuģu (dronu) loma mūsdienu tehnoloģiju pasaulē	LIKTA, Valsts policija	24.03.	Attālināti	9
19.	"Kiberdrošības aktualitātes un izmeklēšanas spēle"	LIKTA	25.03.	Klātienē	6
20.	Kā mākslīgais intelekts var palīdzēt pārdot vairāk?	LIKTA	25.03	Attālināti	2

21.	Vebinārs "Hugo.lv Viegglās valodas rīks"	LIKTA	25.03.	Attālināti	1
22.	Digitālās prasmes - kāpnes tavai izaugsmei	LIKTA	26.03	Attālināti	4
23.	LBB Zemgales reģionālo bibliotekāru semināru "Sadarbība, iedvesma un drošība"	LBB, Bauskas b-ka	26.03	Klātie	32
24.	"Kiberdroša ikdiena ikvienam – praktiski padomi drošībai internetā"	CERT	27.03	Attālināti	5
25.	IT drošības seminārs "Esi drošs"	CERT	27.03.	Attālināti	12
26.	Forums, konference "Ilgbūtība"	KPMG Latvia, stasti.lv	28.03.	Klātie	1
27.	Konference "Lasīšana digitālajā laikmetā, rakstītā vārda spēks un bibliotēkas"	LNB, LR Saeima28.03.	28.03.	Attālināti	5
28.	"Spēcīgs līderis" Komunikācija un konfliktu risināšana	Biedrība lauku partnerība "Lielupe"	1.04.	Klātie	1
29.	Stratēģiskā kopienas attīstība un finanšu piesaiste	Biedrība lauku partnerība "Lielupe"	08.04.	Klātie	1
30.	Mākslīgā intelekta (Artificial Intelligence) izmantošana darbam un radošumam	LNB	10.04.	Klātie	2
31.	Autentiska līderība un līdera prasmju attīstība kopienu darbā.	Biedrība lauku partnerība "Lielupe"	15.04.	Klātie	1
32.	Apaļā galda diskusija. Tendences publisko bibliotēku darbā 2024. gadā	LNB	16.04.	Klātie	2
33.	Tiešsaistes pasākums par projekta "Sabiedrības digitālo prasmju attīstība" piedāvātajām mācībām	Digitālās pamatprasmes	22.04.	Attālināti	2
34.	"Ievads digitālajā saglabāšanā"	Digitālā akadēmija	23.04.	Attālināti	1
35.	Konference "Iesaiste, sadarbība, attīstība – bibliotēkas veiksmes pamats". Ideju tirgus.	LNB LBB	25.04.	Klātie	6
36.	Dobeles novada skolu un publisko bibliotēku bibliotekāru seminārs. "Kiberdrošības aktualitātes un izmeklēšanas spēle"	Dobeles NCB	30.04.	Klātienē	32
37.	"Prezentāciju meistarība ar Canva rīku":	BDA	06.05.	Attālināti	1

38.	“Mākslīgais intelekts tuvplānā”	BDA	07.05.	Attālināti	2
39.	Microsoft Excel pamati -efektīvai datu apstrādei	BDA	08.05.	Attālināti	2
40.	Projektu vadības pamati-efektīvai darba organizācijai	BDA	09.05.	Attālināti	2
41.	Pašvaldību vēlēšanas-līdzdalība un atbildība	LNB	13.05.	Attālināti	16
42.	"3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus"	KISC	13.05. 23.05	Attālināti	15
43.	Efektīvs sociālo tīklu saturs ar Mākslīgo Intelektu.	SIA Positive Comopany.	15.05	Attālināti	1
44.	Dobeles novada publisko bibliotēku bibliotekāru seminārs Emīls Rotgalvis - lekcija.Meistarklase “Kļavu lapu cepuru veidošana”	Dobeles NCB	28.05.	Klātie	32
45.	Kultūras mantojuma (sa)glābšana krīzes apstākļos	AISTER/ LU	29.05	Attālināti	1
46.	Seminārs “Latviešu grāmatai 500”	LNB	11.06.	Attālināti	2
47.	Dobeles novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens Pērnavas apriņķis: Pērnavas bibliotēka, Mai filiāles bibliotēkuSindi bibliotēka	Dobeles NCB	12.-13. 06.	Klātie	29
48.	Bringing people together - the social role of libraries in democratic society	LNB	14.07.	Klātie	1
49.	When words become worlds - reading encouragement for children	LNB	15.07.	Klātie	1
50.	profesionālā kvalifikācija “Loģistikas darbinieks”	SIA”DialogsA B”	22.08.	Klātie	1
51.	LBB Zemgales reģionālo bibliotekāru seminārs “Svētki grāmatai, bibliotēkai, bibliotekāram”	Jelgavas bibliotēka, LBB	20.08.	Klātie	29
52.	Drošas un jēgpilnas digitālas vides veidošnas bērniem un pusaudžiem.Iespējamie riski un priekšrocības.	LPMC	03.09	Attālināti	2
53.	Interneta atkarība, riska faktori un iespējamie risinājumi.	LPMC	03.09	Attālināti	1
54.	Vebinārs “Abonēto resursu statistikas izguve: pieredze un aktualitātes”	LNB	05.09	Attālināti	18

55.	Meistarklase "Vadi, radi, izzini: mākslīgais intelekts darbībā"	BDA	10.09.	Attālināti	5
56.	Programma "Iepazīsti tehnoloģijas rudens 2025"	Rīga TechGirls	22.09.- - 21.11.	Attālināti	2
57.	Tematiskās mācības: "Datu drošība digitālajā vidē: izveidošana, uzglabāšana, koplietošana".	Valsts administrācijas skola	25.09.	Attālināti	1
58.	Forums-diskusija "Atmiņa, identitāte, nākotne: novadpētniecības vērtība pašvaldībās	Pasākumu īsteno biedrības	01.10.	Klātienē; attālināti	11
59.	Gemini Canvas, Gems&YouTube: noderīgi triki ikdienai	Digital Journey	02.10.	Attālināti	2
60.	"Medijpratība kā akadēmiskā darba kompetence"	LNB BAC LATABA	09.10	Attālināti	5
61.	Iniciatīvas "radi!" akadēmijas darbnīcā "Kultūras mantojums atvērtās inovācijas ekosistēmā" Lekcija angļu valodā	Iniciatīvas "radi!" Akadēmijas darbnīcā	10.10.	Klātienē	1
62.	Europass dokumentu un rīku iespējas un praktiska izmantošana	Nacionālais Europass centrs (NEC Latvija)	14.10.	Klātiene	1
63.	3.līmenis Vidējā līmeņa digitālās pašapkalpošanās prasmes.		13.10.	Klātienē	1
64.	Pilnveides kurss „Aktuālas tendences jaunākajā latviešu literatūrā"	latviešu valodas aģentūra LVA	10.10. 14.10. 04.12.	Attālināti	12
65.	Janīnas Kursītes lekciju kurss "Latvieša pasaule" 15 akadēmiskās stundas	Open	bez noteikta datuma	Attālināti	1
66.	"Virtuālā vide-2025. Apdraudējumu evolūcija"	cert.lv	15.10.	Attālināti	2
67.	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Jumpravas novadu, apmeklējot arī Jumpravas bibliotēku.	Krimūnu un Bērzes pagasta pārvalde	1.10.	Klātiene	2
68.	Brauciens uz Eiropas Parlamentu Briselē.	Ineses Vaideres birojs	15., 16.10.	Klātiene	1

69.	Izglītojošs vebinārs “Kas ir krājobligācijas?”	LNB BAC un Valsts kase	23.10.	Attālināti	1
70.	Pētījuma “Par Latvijas iedzīvotāju medijpratību” prezentācija	NEPLP	30.10.	Attālināti	3
71.	Praktiska MI izmantošana uzņēmumā - "Izaugsme ar Google"	Digital_Journey	04.11.	Attālināti	5
72.	Kiberdrošības konference 2025	cert.lv	03.11	Attālināti	1
73.	Tematiskās mācības:”Autortiesības digitālajā vidē.”	Valsts administrācijas skola	16.10.	Attālināti	1
74.	Pilnveides kurss “Aktuālas tendences jaunākajā latviešu literatūrā”	Latviešu valodas aģentūra LVA	05.11. 14.11. 05.12.	Attālināti	3
75.	LKA tālākizglītības kurss “Novadpētniecība: mantojuma saglabāšana un komunikācija”	LKA	29.10. 05.11. 12.11. 19.11. 26.11.	Attālināti	7
76.	LBB Zemgales nodaļas bibliotekāru rudens seminārs	Dobeles CB	12.11.	Klātienē	15
77.	Seminārs.”Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā”	LBB	13.11	Attālināti	2
78.	Pieredzes apmaiņas brauciens uz Briseli pateicoties Sandras Kalnietes ielūgumam.	Sandras Kalnietes birojs	13.11. 14.11.	Klātienē	10
79.	Instruktāža darba drošībā un ugunsdrošībā	Inga Alle	27.11.	Attālināti	8

80.	Vizuālo materiālu veidošana ar bezmaksas tiešsaistes rīkiem (Canva, Pencil 2D un Animiz Animation Maker, 3D SketchUp)	Kompetenču centrs	20.09.- 29.11	Attālināti	1
81.	Medijpratība un dezinformācijas risināšana kultūras mantojuma institūcijās	Baltijas iesaistes centrs informācijas traucējumu apkarošanai (BECID)	8.12.	Attālināti	6
82.	Pieredzes apmaiņas tīmekļseminārs "BJVŽ seminārs lasītveicinātājiem / Metodika"	LNB Bērnu literatūras centrs	09.12.	Attālināti	2
83.	Vebinārs "No digitālās pārslodzes uz dzīvesspēku- nerģijas un labbūtības stratēģija 2026. gadam"	Valsts administrācijas skola	17.12.	Attālināti	1
84.	Mācības "Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika"	Valsts administrācijas skola	no 12.12.	Attālināti	11
85.	Bērnu digitālā drošība. Kibermobings.	LPMC	17.12	Attālināti	1

Publikācijas par Dobeles reģiona bibliotēkām 2025.gadā

1. **Rapša, Daiga.** 2024. gada nogales aktivitātes "Stariņā" : [par senioru dalību radošo darbu meistarklasēs Lejasstrazdu bibliotēkā (Dobeles novads)] / Daiga Rapša ; foto. - (Sabiedrība) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 1 (39), (2025, 16. janvāris), 27. lpp. ; foto.
2. **Viens no deviņpadsmit novadā - Annenieku pagasts** : [par Annenieku pagastu un tā vēsturi (Dobeles novads)] / Dobeles novada Centrālās pārvaldes Sabiedrisko attiecību nodaļa ; foto no Sabiedrisko attiecību nodaļas arhīva. - (Iepazīsti novadu) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 4 (43), (2025, 10. aprīlis), 20.-21. lpp. ; foto.
3. **Viens no deviņpadsmit novadā - Zebrenes pagasts** : [par Zebrenes pagasta aktualitātēm (Dobeles novads)] / sagatavoja Dobeles novada Centrālās pārvaldes Sabiedrisko attiecību nodaļa ; Jūlijas Hišovas foto. - (Iepazīsti novadu) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 8 (46), (2025, 14. augusts), 20.-21. lpp. ; foto.
4. **Notiks Nacionālo skaļās lasīšanas sacensību Zemgales fināls** : [par sacensību Zemgales fināla pasākumu Jelgavas pilsētas bibliotēkā] / zz.lv ; foto Jelgava.lv // Zemgales Ziņas. - ISSN 9771407388046. - Nr. 36 (5078) ; (11. septembris, 2025), 3. lpp. ; foto.
5. **Viens no deviņpadsmit novadā - Naudītes pagasts** : [par Dobeles novada Naudītes pagastu] / sagatavoja Dobeles novada Centrālās pārvaldes Sabiedrisko attiecību nodaļa ; foto

- no Penkules un Naudītes pagastu apvienības pārvaldes arhīva. - (Iepazīsti novadu) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 9 (47), (2025, 18. septembris), 20.-21. lpp. ; foto.
6. **Aprit 100 gadi, kopš Aucē darbojas pašvaldības publiskā bibliotēka** : [par Auces pilsētas bibliotēkas darbību(Dobeles novads)] / tekstā stāsta Auces pilsētas bibliotēkas vadītāja Kristiāna Eņģele un bibliotekāre Baiba Vismane ; foto no Auces pilsētas bibliotēkas arhīva. - (Sveicam) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 9 (47), (2025, 18. septembris), 27. lpp. ; foto.
 7. **Eņģele, Kristiāna.** Mainoties līdzī laika garam : [saruna ar Auces pilsētas bibliotēkas vadītāju Kristiānu Eņģeli] / Kristiāna Eņģele ; pierakstīja Diāna Jance ; publicitātes foto. - (Kultūra) // Latvijas Avīze. - № 154 (2025), 11. lpp.
 8. **Viens no deviņpadsmit novadā - Bērzes pagasts** : [par Bērzes pagasta aktualitātēm (Dobeles novads)] / Dobeles novada Centrālās pārvaldes Sabiedrisko attiecību nodaļa ; foto no Sabiedrisko attiecību nodaļas arhīva. - (Iepazīsti novadu) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 10 (48), (2025, 16. oktobris), 20.-21. lpp. ; foto.
 9. **Viens no deviņpadsmit novadā - Bēnes pagasts** : [par Dobeles novada Bēnes pagastu] / sagatavoja Dobeles novada Centrālās pārvaldes Sabiedrisko attiecību nodaļa sadarbībā ar Bēnes un Ukru pagastu apvienības pārvaldi, Bēnes Tautas namu, Bēnes bibliotēku un Dobeles PIUAC; foto Together_photography. - (Iepazīsti novadu) // Dobeles novada ziņas. - Nr. 11 (49), (2025, 13. novembris), 20.-21. lpp. ; foto.
 10. **Jaunbērzes bibliotēkā dalās pārdomās par eņģeļiem** : [par tikšanos ar Liu Guļevsku un viņas meitu Diānu Sproģi Jaunbērzes bibliotēkā (Dobeles novads)] / Lāsma Gaitniece ; foto Viesturs Sproģis. - (Kultūra) // Zemgales Ziņas. - ISSN 1407-947X. - Nr. 48 (2025, 4. decembris), 12. lpp. ; foto.

Dobeles novada bibliotēku pasākumi, izstādes un aktivitātes fotogrāfijās

DNCB Latviešu grāmatai - 500 veltīta izstāde. Izdevniecības “Valters un Rapa” no 1912. – 1941. g. pirmskara izdoto ilustrēto grāmatu kolekcijas izstāde.

DNCB Bibliotēkas draugu kluba tikšanās. Tēma: Bīkstu pagasts.

DNCB Bibliotēkas draugu kluba atklāj trešo sezonu. Tēma: “Rudens noskaņas grāmatās un grāmatzīmēs”.

DNCB pieredzes braucienā uz Briseli, pateicoties Sandras Kalnietes ielūgumam. Apmeklējām Parlamentarium, Eiropas Parlamenta sēžu zāli, tikāmies ar deputāti Sandru Kalnieti, kura pastāstīja par aktuālajiem Eiropas Parlamenta darbiem un iniciatīvām.

DNCB "Cauri tumsai ar grāmatu" – Latviešu grāmatas 500. gadadienas kulminācija 8. novembrī Dobeles NCB novadpētniecības speciāliste Sandra Kazimiraite-Eglīte sadaļā "Daiļliteratūras pēcpusdiena: Grāmatu stāsti", dalījās ar savu stāstu.

DNCB Dabas pētnieka Gunta Eniņa fotoizstāde “Dobeles novada koki - īpašie un diženie”.

DNCB Sandras Zuševicas gleznu izstāde
“Acumirkļi”
Klusums. Daba. Meditācija. Apcere.

DNCB Personu ar invaliditāti un atbalstītāju
biedrības “Laimiņa” radošo darbu izstādes
“Zirgi – mūsu draugi” atklāšana.

DNCB Dobeles novada Centrālās bibliotēkas kolektīvs pieredzes apmaiņas braucienā Ikšķiles
pilsētas bibliotēkā.

DNCB Tikšanās stāstos un mūzikā ar
mūziķi GORAN GORA.

DNCB Vakars kopā ar Pasaku raganiņu – Ivīta
Kalnozola-Kalsere no Sēmes, kura dzīvo mājā
ar zīmīgu nosaukumu – Raganas māja.

DNCB DobelesNCB viesojās auceniekš Māris Šermuks, kurš jau 15 gadus ar aizrautību audzē irbenes 12 hektāru platībā, radot dažādus produktus no šīs neparastās ogas.

DNCB Tikšanās ar Ivaru Cīruli Dobeles novada Centrālajā bibliotēkā! Ceļotājs, sportists un raidījuma “Ceļot bez robežām” veidotājs dalījās stāstos par sportu, dzīves izaicinājumiem un ceļojumiem no Eiropas līdz Šrilankai.

Aizstrautnieku bibliotēka
Virtuālā Facebook “Tējas pauze ar rakstniekiem”- skatītākie (5159) un (782)

Aizstrautnieku bibliotēka
Juris Bērzkalns - Aizstrautniekos

Aizstrautnieku bibliotēka
28. novembrī, mūsu telpas piepildīja brīnišķīgas smaržas, pateicoties fantastiskajai radošajai darbnīcai kopā ar Annu no @Ezervanna.

Aizstrautnieku bibliotēka
Jūrmalas dienas centra seniori kopā ar draugiem ciemojās bibliotēkā.

Aizstrautnieku bibliotēka

Bibliotēkā sirsnīgā gaisotnē tika atzīmēta Latvijas dzimšanas diena. Kopienas iedzīvotāji, ciemiņi un radošā grupa "UPE" pulcējās, lai godinātu mūsu valsti.

Aizstrautnieku bibliotēka

31. oktobrī bibliotēka aicināja uz spokaināko masku radīšanu. Iedvesmai grāmatas par spokiem, gariem un raganām.

Annenieku bibliotēka

Penkules pamatskolas pirmsskolas grupas audzēkņi bibliotēkā.

Annenieku bibliotēka

Tikšanās ar karikatūristu Kristapu Auzenbergu

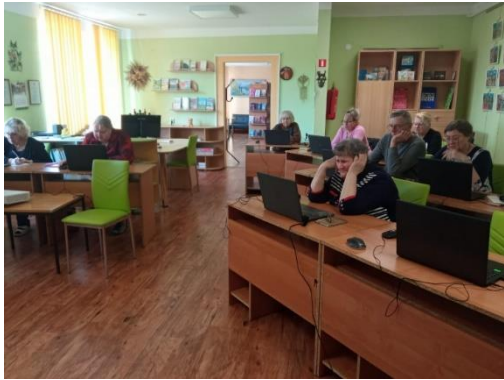
Annenieku bibliotēka

Tikšanās ar aktieri režisoru Intaru Rešetinu-Pētersonu.

Annenieku bibliotēka

Dzejas dienas kopā ar Bīkstu bibliotēku. Viesis aktieris Artis Robežnieks.

Annenieku bibliotēka
Apgūstam vidējā līmeņa digitālās
pašapkalpošanās prasmes.

Annenieku bibliotēka
Inas Gauračas gleznu izstāde.

Auces pilsētas bibliotēka
``Latvijas Avīze`` - 2025. 03.10.

Auces pilsētas bibliotēka
Tikšanās ar rakstnieku Gunti Tāleru.

Auces pilsētas bibliotēka
Sarunu pēcpusdiena ``Mans laimīgais horoskops``.

Auces pilsētas bibliotēka
Dzejas uzvedums ``Čaks.Vilsons.Iedomu spoguļi``.

Auces pilsētas bibliotēka
Bibliotekārā stunda ``Kas ir bibliotēka?``
PII ``Pīlādzītis``.

Auces pilsētas bibliotēka
Auces mūzikas un mākslas skolas audzēkņu darbu izstāde
``Atver logu pasaulei``.

Augstkalnes bibliotēka
Izglītojoša nodarbība par Latvijas putniem ``Putnu stāsti``

Augstkalnes bibliotēka
"Sarunas par dzimtu stāstiem".

Augstkalnes bibliotēka
"Ieraugi krāpnieku slēpto nodomu"
Izglītojošs seminārs par iedzīvotāju finansiālo
drošību un digitālo pratību.

Augstkalnes bibliotēka
Skaļās lasīšanas sacensību posms.
Augstkalnes bibliotēka un Augstkalnes
pamatskola.

Augstkalnes bibliotēka
Dzejas dienu pasākums "Vārdi Tev un man".

Bēnes bibliotēka
PII "Rūķīši" ciemošanās bibliotēkā.

Bēnes bibliotēka
Pasākums par drošību internetā
bērniem un jauniešiem.

Bēnes bibliotēka
Iepazīsti Dobeles novadu informatīvs pasākums.

Bēnes bibliotēka
Radošā darbnīca.

Bēnes bibliotēka
Ziemassvētku radošā darbnīca.

Bikstu bibliotēka

Tikšanās ar SIA "Anemone" pārstāvjiem Andu Meijeri un Daci Aroli, kuras apmeklētājus iepazīstināja ar jaunumiem sēklu pasaulē un dažādiem sēšanas noslēpumu knifīņiem.

Bikstu bibliotēka

Viesojās Bikstu pamatskolas 8.klases skolēni, kur skolēni tikās bikstenieci Baibu Balodi no Bikstu pagasta mājām "Krūtaini". Skolēni piedalījās radošajā nodarbībā, kurā praktiski apguva mandalu punktošanas tehniku un radīja savu pirmo unikālo mandalu.

Bikstu bibliotēka

Sadarbībā ar Annenieku bibliotēku 20. septembrī Bikstu bibliotēkā norisinājās Dzejas dienu pasākums "Dzeja vienā upes krastā", aktiera Arta Robežnieka uzstāšanās.

Bikstu bibliotēka

Ciemojās Bikstu pamatskolas paši mazākie un nīprākie skolēni no Mazās skoliņas. Karjeras nedēļas ietvaros bērni iepazīna dažādas profesijas.

Bikstu bibliotēka

Norisinājās Nacionālās skaļās lasīšanas sacensības, kur piedalījās Bikstu pamatskolas 5.klases skolēni.

Bikstu bibliotēka

Šenilu ziedu veidošanas meistarklase “Māmiņas sirds siltumam”, kur bija tikšanās ar bikstenieci Janu Volksoni – Pronckus.

Bītes bibliotēka

Dzīvo ziedu izstāde “Peoniju balle”.

Bītes bibliotēka

Tikšanās ar rakstnieci Zani Zustu pasākumā “Svētki grāmatu draugiem” 27.02.2025.

Bītes bibliotēka

Naudītes un Bītes bibliotēku lasītāju klubu
tikšanās 27.11.2025.

Bītes bibliotēka

Informatīva lekcija – nodarbība “Kā pareizi šķirot
atkritumus” kopā ar Aļonu Isajevu 03.03.2025.

Bītes bibliotēka

Tikšanās ar dzejnieci un rakstnieci Ziedīti
Kalnu 14.11.2025.

Bītes bibliotēka

Bibliotēkārās nodarbības (stundas) bērniem un
pusaudžiem: “Nu, grāmatiņ, stāsti, kas jauns!”.

Bukaišu bibliotēka
Pasšvaldības atbalstītais NVO projekts
"Radošums". Trīs nodarbībās Laimas
Misules vadībā no epoksīda sveķiem
veidojām dažādus piekariņus, lējām sojas
sveces un pulksteņu un citu lietu
gatavošana no akrila sveķiem.

Bukaišu bibliotēka
Šenila ziedu izstāde.
Janas Volksones – Pronckus darbu izstāde.

Bukaišu bibliotēka
Marutas Pētersones darbu izstāde.

Bukaišu bibliotēka
Ikgadējā mājražotāju un rokdarbnieču izstāde –
sīrupi, ievārījumi, pašu rokām darināti dāvanu
komplekti, gleznas līmētas dimantu tehnikā.
Katru gadu piedalās biteniece Daiga Ramanauska
ar darinātajām vaska svecēm.

Īles bibliotēka
 Meteņdienas ieskandināšana, masku pagrebšanās.

Īles bibliotēka
 Radošā nodarbība "Sveču gatavošana".

Īles bibliotēka
 Keramikas nodarbība.

Īles bibliotēka
Izstāde Īles bibliotēka – Pastmarku
kolekcija 1950 – 1990 gadi.

Īles bibliotēka
Pasākums - ziepju gatavošana
kopā ar DJVIC.

Jaunbērzes bibliotēka
Antras Mellakaulas pasakas klausās PII
Minkuparks audzēkņi.

Jaunbērzes bibliotēka
Loto un erudīcijas vakari senioriem.

Jaunbērzes bibliotēka
Grāmatu koplasīšana ar
PII Minkuparks audzēkņiem.

Jaunbērzes bibliotēka
Tikšanās ar Antu Rugāti un
Gundegu Blumbergu.

Jaunbērzes bibliotēka

Tikšanās ar žurnālisti, rakstnieci un radošu personību.

Krimūnu bibliotēka

Bibliotēkas remonts.

Krimūnu bibliotēka
Tikšanās ar Lindu Mūrnieci.

Krimūnu bibliotēka
Tikšanās ar Māru Upmani-Holšteini.

Krimūnu bibliotēka
Tikšanās ar Lauru Lūsēnu.

Krimūnu bibliotēka
Bibliotekārās nodarbības.

Lejasstrazdu bibliotēka
20. jūnijā norisinājās
radošā darbnīca
“Mācamies pīt Jāņu vainagu”.

Lejasstrazdu bibliotēka
19. februārī projekts
"Sabiedrības digitālo prasmju attīstība".

Lejasstrazdu bibliotēka
Aktivitātes skolēnu brīvlaikā!
Žagariņi pēc omes receptes. Gatavojam
kopā ar bērniem.

Lejasstrazdu bibliotēka
20.martā tikšanās ar Ilzi Davidāni un Daigu
Stengreviču. Skaistums ikdienai!
Lekcija un praktiskas nodarbības!
Sejas ādas kopšanas padomi;
Padomi, kā iegūt veselīgu sejas ādu;
Ķermeņa kopšana.

Lejasstrazdu bibliotēka

Radošā nodarbība: Lieldienu kompozīcija - TOPIĀRIJS, kuru vadīja mākslas pedagogs Aļona Pisareva.

Lejasstrazdu bibliotēka

Izzinošs un interesants stāstījums par to, kā rodas ziepes: izejmateriāli, paņēmieni, inventārs.

Lielaucē bibliotēka

Skalu grozu radošā darbnīca.

Lielaucē bibliotēka

Jūlijas Hišovas izstāde.

Lielaucē bibliotēka
Mandalu un gleznu izstāde.

Lielaucē bibliotēka
Lielaucē pagasta svētku laika nodarbība bibliotēkā.

Naudītes bibliotēka

Tikšanās ar dzejnieku un mūziķi Mārtiņu Bergmani septembrī.

Naudītes bibliotēka

PII "Auriņš"- "Ozolziļītes" grupiņas
bibliotekārajā stundā martā.

Naudītes bibliotēka

Lasītāju klubiņa tikšanās ar
Zani Daudziņu Penkulē.

Naudītes bibliotēka
Inetas Rjabovas pārļoto gleznu izstāde
februārī, martā.

Naudītes bibliotēka
Lūpu krāsu veidošanas
darbnīca PATI decembrī.

Penkules bibliotēka
Bērnu un jauniešu aktivitātes bibliotēkā.

Penkules bibliotēka
Tikšanās ar Zani Daudziņu.

Penkules bibliotēka
Vizuāli.

Šķibes bibliotēka

Pasākumi sadarbībā ar Bērzes pagasta pārvaldi un Krimūnu tautas namu.
Ielīgošanas pasākums Šķībā pie bibliotēkas.

Šķibes bibliotēka

Adrianas-Paulas Kristapsones gleznu
izstāde "Plūdums mājup".

Šķibes bibliotēka

Tikšanās ar Ievu Branti "Laimas putekli".

Šķības bibliotēka

Tikšanās arlatviski dziedāšo japāņi Masaki Nakagawa.

Šķības bibliotēka

Radoša darbošanās kopā ar eņģeļu terapeiti Marutu Pētersoni "Zalkša enerģija".

Tērvetes bibliotēka

Ivetas Mitrevicas austro tautisko svārku izstāde.

Tērvetes bibliotēka

Marutas Pētersones "72 gaismas dzimšanas sargeņģeļi" gleznu izstāde.

Tērvetes bibliotēka
Dzejas dienu pasākums.

Tērvetes bibliotēka
Interesu klubiņš “Kopā” viesojās pie piparmētru
namiņa saimnieces Lolitas Duges.

Tērvetes bibliotēka
Mākslas pedagoģes Aļonas Pisarevas vadībā
6. klases skolēni gatavo neparasto lādīti.

Tērvetes bibliotēka
PIG “Sprīdītis” grupiņu “Mārītes” un
“Lāčuki” zīmējumu izstāde.

Ukru bibliotēka

Aļonas Pisarevas radošā darbnīca „Kaprona ziedi. Dāvana Sieviete”.

Ukru bibliotēka

Zanes Lasmanes meistarklase „Augi dabā imunitātes stiprināšanai”.

Ukru bibliotēka

Aijas Cintiņas radošā darbnīca „Bumbuļspilveni”.

Ukru bibliotēka

Liānas Pilickas-Cintiņas krūzīšu kolekcijas izstāde „Krūzīte ar stāstu”.

Ukru bibliotēka

Gunas Erbas meistarklase „Radi savu dekoratīvo trauku”.

Vītiņu bibliotēka

Gundegas Rozenbergas gleznu izstāde.

Vītiņu bibliotēka

Anitas un Elmāra Muižnieku meistarklase “Skalu grozi”.

Vītiņu bibliotēka

Gunas Erbas meistarklase “Dekoratīvo trauku gatavošana”.

Vītiņu bibliotēka

Radošā nodarbība ar Alonu Pisarevu
“Kaprona ziedu māksla”.

Zebrenes bibliotēka
Valentīndienas radoša darbnīca, burciņu
pārvērtības.

Zebrenes bibliotēka
14.marta aktivitāte, lasīja grāmatu Svens
Nūrdkvists "Pankūku torte", pēc lasīšanas radošā
nodarbība pankūku tortes cepšana.

Zebrenes bibliotēka
Meistarklase ar Dainu Ieviņu "Grāmatu
vai albūmu gatavošana."

Zebrenes bibliotēka
Spēļu diena bibliotēkā.

Zebrenes bibliotēka
Ziemassvētku koncerts un Zebrenes
senioru pasākums pie tējas galda.

Zebrenes bibliotēka
Pasākumu cikla "Satiec savu meistarū" bērniem
3.nodarbība.
Meistare - Klaune Pendele.